

Gorenjski Glas

PETEK, 13. NOVEMBRA 2015

LETO LXVIII, ŠT. 91, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Slavje za nove kanalizacijske kilometre

Zaključuje se najpomembnejši infrastrukturni projekt na območjih mestne občine Kranj in občin Naklo in Šenčur v zadnjih štiridesetih letih. Skupaj so zgradili dobrih šestinštirideset kilometrov novega kanalizacijskega omrežja ter nadgradili in rekonstruirali Centralno čistilno napravo Kranj.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Dela na kanalizacijskih sistemih so v celoti zaključena v vseh treh sodelujočih občinah, na Centralni čistilni napravi (CCN) pa bodo dokončana v pogodbenem roku, so na torkovi novinarski konferenci sporočili kranjski, nakelski in šenčurski župani – Boštjan Trilar, Marko Mravlja in Ciril Kozjek. Konec letošnjega leta se tako tudi formalno zaključuje projekt Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju

Zgornje Save in na območju Kranjskega in Sorškega polja – 2. sklop (1. faza), katerega namen je bila gradnja dela kanalizacijskega sistema v kranjski občini in povezovalnih kanalov v občinah Naklo in Šenčur. Vrednost celotnega projekta znaša 38.038.385,54 evra brez DDV. Kohezijski sklad Evropske unije je v projekt prispeval 27.220.839,28 evra, Ministrstvo za okolje in prostor 4.803.677,52 evra, Mestna občina Kranj 5.634.869,45 evra, Občina Šenčur 214.013,81 evra in

Občina Naklo 164.985,48 evra. Vsi trije župani so izrazili zadovoljstvo nad opravljenim, saj so v obdobju dobrih dveh let uspešno zaključili načrtovane aktivnosti in skupaj v vseh treh občinah zgradili dobrih 46 kilometrov novega kanalizacijskega omrežja ter nadgradili in rekonstruirali CCN Kranj. Slednja je bila tudi največja investicija v okviru projekta. CCN ima kapaciteto 95 tisoč populacijskih enot in čisti odpadne vode iz vseh treh občin.

► 2. stran

V kranjski občini so zgradili tri sklope novega kanalizacijskega omrežja v dolžini 34.945 metrov, od tega dobrih 23 tisoč metrov na območju Bitnje-Šutna-Žabnica (na fotografiji), kjer so začeli z deli oktobra 2013 in jih zaključili junija 2015. / Foto: arhiv Gorenjski Glas/Gorazd Kavčič

Odprli novi Ljudski dom

Več kot dva milijona vredna investicija bo prispevala k celostni oživitvi najožjega jedra Kranjske Gore pa tudi k dvigu kakovosti bivanja v Kranjski Gori, je prepričan župan Janez Hrovat.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Včeraj so v Kranjski Gori slovesno odprli nov Ljudski dom. Gre za stavbo vsamem središču kraja, na mestu, kjer je še do lanske jeseni stal stari Ljudski

dom. Ta je bil že zelo dotrajan, statična presoja pa je pokazala, da je edina racionalna rešitev odstranitev obstoječega objekta in gradnja nadomestnega. Zato so ga podrli, na njegovem mestu pa v manj kot letu dni zgradili

novega, ki je tako po tlorisu kot po višini enak staremu, saj je bil objekt varovan kot kulturna dediščina. Vrednost del je nekaj manj kot 2,2 milijona evrov, kar 85 odstotkov denarja je občina pridobila iz razpisa evropskega

sklada za razvoj regij. Notranjost nove stavbe je prilagojena sodobnim potrebam uporabnikov. V objektu je večnamenska dvorana z odrom, s 108 sedeži v parterju in 48 na balkonu.

► 5. stran

Novi Ljudski dom v Kranjski Gori / Foto: Gorazd Kavčič

41. KRANJSKI ZIMSKOŠPORTNI SEJEM
od 19. do 22. 11. 2015

četrtek 19. 11. 14.00 - 20.00	petek 20. 11. 09.00 - 20.00	sobota 21. 11. 09.00 - 20.00	nedelja 22. 11. 09.00 - 13.00
----------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	----------------------------------

Mercator Center Kranj Primskovo v kletni etaži VSTOPNINE NI

JELOVICA

TRETJINO OKEN PODARIMO

Limited BROSTAR BLENDE LED

1/3

jelovica-okna.si

VSAKO ČETRTO OKNO LE ZA AKCIJA

EN EURO

Akcija traja od 2. 11. do 30. 11. 2015.

si bau

AKTUALNO

»Posebni vlak iz Dobove ...«

Trikrat na dan izredni potniški vlaki iz Dobove skupine beguncev in migrantov skozi Jesenice prepeljejo v Avstrijo. Na jeseniški železniški postaji prebežniki med postankom ostanejo na vlaku, za varnost skrbijo policisti.

3

KRONIKA

Splezal na dimnik in padel

V sredo je mladoletnik iz okolice Kranja, po naših podatkih star 15 let, splezal na 25 metrov visok dimnik kotlovnice na Kidričevi cesti in padel vanj. Pri tem se je hudo poškodoval, neuradno se govori o poškodovani hrbtenici.

12

GG+

Šampion in osebnost za zgled

Na Glasovi preji, ki je bila prva z aktivnim vrhunskim športnikom, se je pokazalo, da Preje niso le kratkočasni javni intervjuji, ampak imajo tudi vzgojni pomen. Peter Prevc ni le šampion, mlajšim je vzornik ...

20

ZADNJA

Šport hotel z novim lastnikom

Na sredini prvi javni dražbi za prodajo Šport hotela na Pokljuki v Celju so se za hotel potegovali trije interesi. Najvišjo ceno je ponudila družba Astraea investicije iz Maribora, ki bo za hotel odštela 756 tisoč evrov.

32

VREME

Danes bo še delno jasno. Jutri in v nedeljo zjutraj bo pretežno oblačno, v nedeljo popoldne se bo delno zjasnilo.

7/15 °C

jutri: pretežno oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Tašča.com: Ricinusovo olje

Dvorana na Češnjici v Železnikih bo v petek, 20. novembra, ob 20. uri ponovno pokala od smeha in dobre volje. V goste prihaja gledališka zasedba KUD Veseli oder s Ptuja z gledališko komedijo Tašča.com: Ricinusovo olje. Zgodba govori o družini Prepih, ki živi povsem običajno mestno življenje v enem od mariborskih stanovanjskih blokov. K Marici, Franciju in njunima najstniškima hčerkama se zaradi spleta okoliščin začasno priseli babica Jula. Prihaja iz Prlekije in ni navajena na mestno, blokovsko življenje, zato s svojimi navadami in razmišljanjem miren družinski vsakdan Prepihovi kaj hitro postavi na glavo.

Predstava je za abonma Smejmo se! in izven, vstopnice so že na voljo v Restavraciji Lušina v Železnikih. Dvema naročnikoma podarimo po dve vstopnici za ogled omenjene komedije. V žrebanju za vstopnice boste sodelovali, če boste odgovorili na vprašanje: Za kaj se uporablja ricinusovo olje? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 16. novembra 2015, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj (lahko jih oddate tudi v nabiralnik pred našo stavbo) ali na: koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

Nagrada križanka iz GG št. 86 (27. 10.) z geslom Jem lokalno pri okusih Radol'ce nagrajuje Marijo Šetinc iz Kovorja, Sonjo Žniderčič z Jesenic in Petro Dornig iz Žirovnice. Čestitke!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MATEVŽ DREŠČEK s Hrušice.

Slavje za nove kanalizacijske kilometre

◀ 1. stran

CČN obsega 35 objektov, od katerih so jih 31 zgradili na novo, štiri obstoječe so rekonstruirali. Druge objekte CČN so porušili. Vsi objekti razen dveh so zaprti. Boštjan Trilar je poudaril, da ima CČN najnovejšo tehnologijo, ki je skladna s smernicami varovanja okolja.

V kranjski občini so zgradili tri sklope novega kanalizacijskega omrežja v dolžini 34.945 metrov na območjih Bitnje-Šutna-Žabnica, Kokrica in Kranj. V šenčurški občini so zgradili povezovalna kanala Hotemaže-Visoko-Luže-Srednja vas in Olševek-Luže, ki zagotavlja dostop do čiščenja odpadnih voda in delovanje celotnega kanalizacijskega sistema na eni strani, hkrati pa prispevata k bolj racionalnemu obratovanju CČN na drugi strani. Na povezovalna

kanala se že priklaplajo novi uporabniki, skupna dolžina obeh pa meri 5439 metrov. V nakelski občini so zgradili povezovalna kanala Podtabor-Bistrica-Žeje-Strahinj in Zadruga-Duplje, ki skupaj merita 5372 metrov. Tudi ta bosta odpadne komunalne vode iz občine odvajala na CČN, Marko Mravlja pa je povedal, da se uporabniki že priključujejo. Župani so poudarili, da so dodana vrednost nove ureditve cestišč, pločnikov, javne razsvetljave, optike, ponekod tudi plinifikacije. Na vseh območjih, razen v Kranju na Kokrškem bregu in Partizanski cesti, so vsa uporabna dovoljenja pravomočna, na omenjenih dveh lokacijah pa v postopku pridobivanja dovoljenja. V Kranju v torek ob 18. uri na Slovenskem trgu za občane pripravljajo multimedijsko predstavitev projekta s pogostitvijo.

Odprli Natov center odličnosti

Natov center odličnosti za gorsko bojevanje v Poljčah, v katerem je trenutno zaposlenih 31 ljudi, bo središče razvijanja novih znanj o gorskem bojevanju.

MARJANA AHAČIČ

Poljče – V Poljčah pri Begunjah so v torek tudi uradno odprli Natov center odličnosti za gorsko bojevanje. Gre za najmlajši center v okviru zveze Nato, katerega vizija je postati osrednja strokovna ustanova za pridobivanje znanja o gorskem bojevanju, cilj delovanja pa zagotavljanje odličnosti in strokovnosti na področjih izobraževanja, usposabljanja in urjenja posameznikov in enot. V centru sodelujejo članice Nata: Hrvaška, Italija, Nemčija in Slovenija ter Avstrija kot država partnerica. Republika Slovenija pri tem zagotavlja ustrezno kadrovske in logistično infrastrukturo za delovanje centra, v katerem je trenutno 31 zaposlenih, med njimi trije tujci.

»To, da Nato priznava Republiko Sloveniji vodilno vlogo na področju gorskega bojevanja, je za slovenski obrambni sistem veliko priznanje. Pomembno je tudi, da Natov center odličnosti za gorsko bojevanje sledi pristopu pametne obrambe,« je na slovesnosti dejala ministrica za obrambo Andreja Katič. Razvoj gorskega bojevanja in usposabljanje v njegovih veščinah sta med temeljnimi dejavnostmi Slovenske vojske že od njenega nastanka.« Direktor centra,

Predsednik države Borut Pahor in direktor Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje polkovnik Boštjan Blaznik / Foto: Matic Zorman

polkovnik Boštjan Blaznik, je prepričan, da bo center deloval v dobrobit skupnosti in postal uspešen in dober primer izmenjave strokovnosti in znanja.

Slavnostni govornik, predsednik države Borut Pahor, je izrazil zadovoljstvo, da je Slovenija in s tem Slovenska vojska umeščena v zavezništvo Nato. »Na ta način krepimo svojo nacionalno varnost, kolektivno varnost vseh držav članic ter predstavljamo faktor

miru v globalni skupnosti,« je dejal Pahor. Poudaril je, da so bili z ustanovitvijo centra odličnosti slovensko znanje, tradicija in profesionalnost v gorskem bojevanju prepoznani kot referenčnega pomena, Slovenija se s centrom odličnosti v simbolnem in stvarnem smislu umešča v vojaško arhitekturo zveze Nato kot še bolj prepoznana zaveznica. »Center bo središče razvijanja novih znanj in spoznanj o gorskem bojevanju. Tu se

bodo srečevali vojaki, častniki, uradniško osebje in visoki predstavniki držav članic zavezništva Nato. Slovenija je zadovoljna, da lahko omogoči to gostoljubje,« je dejal Pahor in spomnil, da se je uradno odprtje centra zgodilo na dan, ko je bila prav v Poljčah pred natanko 25 leti sprejeta odločitev takratne vlade in poslanske skupine Demos, da bo plebiscit o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije 23. decembra leta 1990.

Nadškof Uran se vrača domov

Spomladi leta 2012 je moral zapustiti Slovenijo in prebivati v Trstu, sedaj pa se po odločitvi Vatikana lahko vrne domov.

JOŽE KOŠNJEK

Ljubljana – »Križev pot« ljubljanskega nadškofa msgr. Alojza Urana, ki je prevzel vodenje ljubljanske nadškofije 5. decembra leta 2004, se je začel na zimo leta 2009, ko mu je tedanji papeški nuncij v Sloveniji zaradi slabega zdravstvenega stanja predlagal odpoved škofovski službi. Nadškof Uran, ki je bil tedaj v bolnišnici, se je spraševal, zakaj taka naglica, vendar odgovora ni dobil, ampak le ponoven namig, naj napiše prošnjo za razrešitev zaradi zdravstvenih razlogov. Leta 2010 mu je bilo prvič predlagano, naj razmisli o bivanju zunaj Slovenije, ker bi bilo tako manj težav za katoliško Cerkev v Sloveniji. Aprila leta 2012 pa je tedaj že upokojenemu

nadškofu Uranu apostolski nuncij v Sloveniji Juliusz Janusz sporočil odločitev kongregacije za škofo, da se mora odpovedati vsem nalogam v Slovenski škofovski

konferenci in čim prej zapustiti Slovenijo, vanjo pa se ne sme vrniti brez dovoljenja kongregacije. Že izgon iz domovine, ki mu pomeni največ, je bil za nadškofa

Urana hud udarec, dodatno pa so ga prizadele še obtožbe o domnevnem očetovstvu, za katere je zvedel šele kasneje med obiskom kongregacije za škofo v Rimu. To je bila kazen brez obsodbe in obsodba brez dokazov, je takrat zapisal nadškof Uran.

Izgnanega nadškofa Urana so odprtih rok sprejeli naši rojaki na Tržaškem. Bil je dobrodošel gost. Večkrat je maševal tudi na Višarjah, kjer sem ga tudi osebno srečal. Verjel je, da se bo nekoč smel vrniti domov. Sedaj mu je po odločitvi Svetega sedeža to dovoljeno. »Njegove vrnitve smo v naši nadškofiji iskreno veseli in mu želimo čimprejšnjega okrevanja in Božjega blagoslova,« je ob odločitvi Vatikana napisal ljubljanski nadškof Stanislav Zore.

Nadškof Alojz Uran med mašo na Višarjah, kamor je med bivanjem v Trstu rad prihajal. Sedaj bo lahko maševal tudi doma, v Sloveniji.

»Posebni vlak iz Dobove ...«

Trikrat na dan, zjutraj, opoldne in zvečer, izredni potniški vlaki iz Dobove skupine beguncev in migrantov skozi Jesenice prepeljejo v Avstrijo. Na jeseniški železniški postaji so postopki že utečeni, postanek vlakov običajno traja le nekaj minut. Prebežniki medtem ostanejo na vlaku, za varnost pa na železniški postaji v tem času skrbijo policisti Policijske postaje Jesenice.

URŠA PETERNEL

Kako poteka sprejem takšnega vlaka, smo si v ponedeljek zvečer ogledali v spremstvu Zorana Račiča, prometnega tehnologa iz Službe za vodenje prometa pri podjetju Slovenske železnice – Infrastruktura. Jeseničan je na začetku

begunske krize spremljal odhod vseh vlakov s prebežniki skozi Jesenice. Kot je povedal, so Slovenske železnice glavni prevoznik za prevoz migrantov čez mejo; z vlaki jih vozijo tako do Šentilja, ki je glavna vstopna točka v Avstrijo, kot tudi skozi Jesenice do Področce. Prevoze koordinira Generalna

policijska uprava, ki pri Slovenskih železnicah tudi naroči izredne vlake. Po Račičevih besedah so Slovenske železnice dale na voljo 23 vagonov in dve tako imenovani "gomulki". Skozi Jesenice običajno peljejo vlaki s šestimi vagoni, na katerih je po 540 beguncev oziroma migrantov, ki so v Sloveniji

že registrirani. Spremljajo jih policisti, vlak iz Dobove pa proti Jesenicam običajno pelje brez postankov.

Ko vlak pripelje na Jesenice (prometnik ga napove kot "posebni potniški vlak iz Dobove za Področce"), ga na železniški postaji pričakajo policisti Policijske postaje Jesenice, ki pa k sreči doslej večjih težav z begunci na vlakih niso imeli. Z vlaka izstopita slovenski strojevodja in vodja vlaka, ki ju zamenjata avstrijska kolega. Po Račičevih besedah je sodelovanje z avstrijskimi kolegi odlično, k dobri komunikaciji pa pripomore tudi znanje nemškega jezika, ki ga govorijo predvsem prometniki na postaji Jesenice in naš sogovornik. "Celoten postopek je dogovorjen z Avstrijci, od števila vlakov do števila vagonov in potnikov. Prometnik z Jesenic obvesti avstrijskega kolega, kdaj bo vlak pripeljal in kdaj bo odpeljal." Po Račičevih besedah med vožnjo begunci ne povzročajo večjih težav (občasno sicer aktivirajo zasilno zavoro, kar pa je prepovedano), saj vedo, da jih peljejo v Avstrijo, torej korak bliže "obljubljeni deželi" Nemčiji. V ponedeljek

Zoran Račič, prometni tehnolog iz Službe za vodenje prometa pri SŽ – Infrastruktura

zvečer je večina potnikov že spala, med njimi je bilo kar nekaj družin z majhnimi otroki, iz vlaka se je zaslislal jok dojenčka, mladi moški so na hodniku vlaka kadili in sprashevali, kje sploh so. Odgovor "Blizu Avstriji, samo še nekaj kilometrov stran" je enemu od njih, dejal je, da je iz Irana, na utrujen obraz narisal nasmešek. In kam želite? V Nemčijo ... Tokratni postanek na Jesenicah je trajal sedemnajst minut, zatem žvižg in vlak je odpeljal. Srečno ...

Na peronu so ostali kupčki smeti, s tirov pa je zasmrdelo po iztrebkih ... Sanitarije na vlakih so namreč urejene tako, da iztrebki padajo neposredno na tla, zato so na jeseniški železniški postaji na tiru, kjer ustavi vlak z begunci, po tleh položili posebno "preprogo".

Delavci komunalnega podjetja JEKO-IN skrbijo za njeno čiščenje, prav tako pa očistijo tudi peron, saj za begunci običajno ostane kar precej odpadkov. Tudi vlaki so po izkrcanju potnikov zelo umazani, je povedal Račič. Po vsaki drugi vožnji zato vlake v posebej prirejeni pralnici v Ljubljani temeljito očistijo.

Zoran Račič je izpostavil odlično sodelovanje z jeseniškimi policisti, saj delajo z roko v roki. So pa zaposleni na železnicah zaradi dodatnega dela že nekoliko utrujeni, je dodal, saj begunska kriza traja že dolgo, a bodo tudi to zmogli. Visoki pa bodo tudi stroški; na Slovenskih železnicah sicer natančnega izračuna, koliko bodo znašali, še nimajo, prav tako pa še ni dogovora, kdo jih bo na koncu pokrtil.

Izredni potniški vlaki so doslej skozi Jesenice v Avstrijo prepeljali že blizu dvajset tisoč prebežnikov.

Pravičnejša delitev stroškov ogrevanja

Po novem pravilniku stanovalci v večstanovanjskih objektih ne morejo več prosto odločati, na kakšen način se bodo med njimi delili stroški ogrevanja.

ANA ŠUBIC

Kranj – Prejšnji teden je začel veljati nov pravilnik o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v večstanovanjskih in drugih stavbah z najmanj štirimi posameznimi deli (stanovanja, lokali ...), ki prinaša nekaj novosti pri načinu merjenja in delitvi stroškov za toploto. Kot pojasnjujejo na ministristvu za infrastrukturo, novi pravilnik prinaša nekatere varovalke, ki bodo preprečile nepravilno delitev stroškov ogrevanja med stanovalci.

V skladu z evropsko direktivo je od 1. oktobra obvezna namestitve števec za celotno stavbo, ločeno za toplo vodo in ogrevanje. Merjenje toplote za celo stavbo je namreč predpogoj za delitev stroškov znotraj večstanovanjske stavbe, pravilnik pa določa način delitve

stroškov za toploto tudi v primeru, če delilniki niso vgrajeni oziroma če ne delujejo, tako da je ključ delitve znan v vsakem primeru.

Tudi po novem pravilniku lastniki odločajo, ali želijo delilnike na radiatorjih (kalorimetre), kjer je to sploh možno. Za nove večstanovanjske stavbe je v vsakem primeru obvezna uporaba števec oz. kalorimetrov že od leta 2000, tako za ogrevanje kot toplo vodo. Pravilnik tudi jasno določa, da je treba vgraditi en vodomer za toplo vodo za vsako stanovanje, kjer pa tehnične možnosti tega ne dopuščajo, pa je treba vodomer vgraditi ob rekonstrukciji sistema za razvod tople vode.

Lastniki še vedno odločajo, kakšne delilnike bodo vgradili in ali bodo stroške obračunavali mesečno ali letno, medtem ko o ključu delitve stroškov in drugih

tehničnih parametrih po novem odloča izvajalec delitve. S tem želijo preprečiti, da bi se stanovalci o korekturnih faktorjih dogovarjali preveč po domače.

Osnovni princip delitve stroškov je enak kot v starem pravilniku: del stroškov se deli po ogrevani površini, del pa po porabi. Obračun po delilnikih se lahko izvede le v primerih, če je znanih podatkov za več kot polovico delilnikov v stavbi, sicer se stroški razdelijo glede na kvadratura. Da bi preprečili pretirano varčevanje oziroma ogrevanje na račun sosedov, bo po novem za stanovanja, kjer bo po delilniku izkazana poraba manjša od 40 odstotkov povprečja v stavbi, veljalo, da zanje ni podatka z delilnika, zato bodo pri njih za obračun upoštevali kvadratura.

Novost je tudi določba o nesorazmerno velikih odstopanjih. V primeru, da

bodo za vsaj eno stanovanje stroški ogrevanja po delilniku petkrat večji od povprečja stavbe, bo moral izvajalec stroške za vsa stanovanja deliti po ogrevani površini, nato preveriti delovanje delilnikov in odpraviti napake, lastniki pa morajo seveda zagotoviti pregled ogrevalnega sistema.

Po določbah pravilnika je upravnik odgovoren za zagotavljanje podatkov o ogrevani površini in o številu oseb, izvajalec delitve pa je po novem odgovoren za določitev korekcijskih faktorjev in drugih parametrov za delitev, kar so se v preteklosti lahko dogovorili tudi stanovalci med seboj.

V večstanovanjskih stavbah, kjer delitev stroškov po delilnikih poteka po starem pravilniku in pri tem nimajo težav, lastnikom ni treba sprejeti novih sporazumov o delitvi.

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

S tekmo na Jami se je končala tekmovalna sezona

Kranj – Člani Društva koscev in koscic Slovenije so zadnje nedeljo v oktobru pripravili na Govekarjevi domačiji na Jami pri Kranju še zadnje letošnje tekmovanje v ročni košnji. Tokrat so se kosci in kosice pomerili med seboj po švicarskem sistemu, pri katerem tekmovalci ne kosijo odmerjene parcele, ampak parcelo dolžine 15 metrov, pri tem pa si vsak sam določi širino košnje. Kosica je morala pokositi samo eno vrsto (red), kosec pa dve vrsti. Med ženskami je parcelo najbolje pokosila Mateja Čarman, pri mladincih Andraž Oblak, pri seniorjih Janez Koren, v moški kategoriji pa Matej Pibernik. Letošnja tekmovalna sezona se je s tekmo na Jami končala, v društvu pa si jo bodo najbolj zapomnili po evropskem prvenstvu v Baskiji v Španiji, kjer je Maj Janža postal mladinski evropski prvak, Zala Janža pa je bila med mladinkami odlična tretja. Prihodnje leto bodo za državno prvenstvo najmanj štiri regijska tekmovanja, datum bodo znani po novem letu. Svetovno prvenstvo v ročni košnji bo od 17. do 19. junija v Weismoorju v Nemčiji.

Zaradi koncesnin v izgubo

Vlada je pretekli teden izdala devet uredb o koncesiji za rabo termalne vode za posamezna zdravilišča, med drugim tudi za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališč hotelov na Bledu.

MATEJA RANT

Bled – Med razlogi za podelitev koncesij pri ministrstvu za okolje in prostor med drugim navajajo izpolnitev obvez iz področne evropske direktive, izvedbo popravilnih ukrepov, ki jih je zahtevalo računsko sodišče o reviziji izvajanja zakona o vodah v letih 2009 in 2010, reorganizacijo področja upravljanja z vodami in vzpostavitev systemskega vira za vodni sklad ter odpravo neenakopravnega obravnavanja uporabnikov vode. Uredba zdaj predstavlja podlago za pripravo pogodb, ki bodo osnova za izračun koncesnin, do sklenitve pogodbe pa imajo zdravilišča še možnost znižati stroške te dajatve z recimo znižanjem rezervirane količine vode ali vračanjem vode v vodonosnik s tako imenovanim reinjiciranjem.

Polna koncesnina čez štiri leta

Izračun koncesnino bodo za posamezna zdravilišča pripravili na osnovi rezervirane količine vode – pri čemer so podjetja sama navedla, koliko vode imajo možnost črpati – in glede na dejansko porabljen vodo. To bo po pričakovanjih ministrice Irene Majcen podjetja spodbudilo, da bodo začela racionalneje koristiti vodo. Ocenjuje, da bi si z zmanjšanjem rezervirane količine vode in varčnejšo porabo podjetja lahko stroške dajatve znižali tudi do štirideset odstotkov. Še večji naj bi bili prihranki, če bi se odločili za vračanje že porabljene očiščene vode v vodonosnik, kar po njenih besedah zagotavlja tudi dolgoročno vzdržnost vodonosnikov. Zdravilišča bi koncesnino po novem načinu začela

Uredbo o koncesiji za rabo termalne vode je vlada pretekli teden izdala tudi za potrebe kopališč v hotelih Save Turizem na Bledu. / Foto: Tina Dokl

plačevati s prvim januarjem prihodnje leto, pri čemer bi v letu 2016 znesek znašal 60 odstotkov izračunane koncesnino, v letu 2017 70 odstotkov, v letu 2018 80 odstotkov, v letu 2019 90 odstotkov in od leta 2020 naprej 100 odstotkov izračunane koncesnino.

Že doslej plačevali vodno povračilo

Na nov način plačevanja koncesnin so se že odzvali v Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč, ki združuje 14 zdravilišč v Sloveniji. Opozarjajo, da bodo zneski koncesnin za večino zdravilišč tako visoki, da jih bodo pahnili v izgubo. Na to so opozorili tudi v Savi Turizem, pod katerega sodijo hoteli na Bledu, na katere se nanaša uredba, pa tudi v Termah Ptuj, v katerih so z državo kot eni prvih med termalnimi zdravilišči podpisali pogodbo o koncesiji. Na leto plačajo okrog 50 tisoč evrov koncesnino, je pojasnila vodja odnosov z javnostmi v Savi Turizem Barbara Stopinšek. »Ostalim

termalnim središčem Save Turizem tako kot drugim slovenskim zdraviliščem koncesnija ni bila podeljena, kljub temu da so zdravilišča podala vlogo za pridobitev koncesij,« je razložila in dodala, da nekatere navedbe oziroma interpretacije ministrstva, da doslej niso nič plačevali, ne držijo. »Ves čas smo plačevali vodno povračilo, obenem pa smo s strani ministrstva dobili informacijo o višini nadomestila za uporabo vode za nazaj za obdobje od leta 2005 do 2013 ter za leti 2014 in 2015. Za zadnji dve leti to za Savo Turizem pomeni 360 tisoč evrov na letni ravni.«

Problem višina koncesnino

V Savi Turizem tudi ostro zavračajo, da se zdravilišča ne strinjajo s koncesnino in da želijo brezplačno vodo. »Problem je višina koncesnino po novi uredbi, ki jo večina zdravilišč ne bo zmogla, prav tako je formula takšna, da neenakovredno oziroma nepravilno

obravnavajo zdravilišča – nekatera bi po novi uredbi plačevala koncesnino v višini enega odstotka od svojih prihodkov, druga pa več kot štiri odstotke.« V Savi Turizem, so izračunali, bi po novi uredbi plačevali več kot milijon evrov višjo dajatev za vodo kot doslej. Iz sedanjih 360 tisoč evrov bi se povečala na dobre 1,5 milijona evrov od leta 2019 dalje, ko bi plačevali polno koncesnino. S tako visoko koncesnino, opozarja Barbara Stopinšek, bi pristali v izgubi, saj je skupina Sava Turizem lani ustvarila dober milijon evrov čistega dobička.

V nekaterih primerih jim je višina stroškov za vodne pravice že uspelo znižati, predvsem tam, kjer so izvedli ukrepe optimizacije rabe termalne vode v bazenih oziroma za potrebe ogrevanja. Reinjiciranja pa ne izvajajo ne nobeni lokaciji, saj po besedah Barbare Stopinšek ni smiselno. »Strošek investicije je prevelik, in sicer ena do dva milijona evrov po vrtni, hkrati pa je to tudi tehnično skoraj neizvedljivo.«

Za študijsko leto 2015/16 razpisujemo:

6 štipendij

za dijake (m/ž) po programu

Mehatronik

Elektrotehnik

Orodjar (oblikovalec kovin)

in

5 štipendij

za študente (m/ž) po programu

inženir, dipl. inženir ali magister

ELEKTROTEHNIKE

(prednostna področja: sodobni električni stroji, krmiljenje, elektronika, mehatronika)

in

5 štipendij

za študente (m/ž) po programu

inženir, dipl. inženir ali magister STROJNIŠTVA

(prednostna področja: mehatronika, konstruiranje, materiali, polimeri in kompoziti, izdelovalne tehnologije, alternativne tehnologije, montažne tehnologije, strojni elementi in vrednotenje konstrukcij, mehanika)

in

2 štipendiji

za študente (m/ž) po programu

dipl. organizator

smer: organizacija in management poslovnih in delovnih sistemov

Od kandidatov pričakujemo:

- željo po timski in projektni naravnosti dela,
- voljo za izvajanje tehničnih analiz, preračunov in eksperimentov,
- poznavanje dela z računalnikom,
- znanje angleškega jezika,
- pripravljenost za stalno učenje in izpopolnjevanje.

Nudimo: delo v visoko tehnološkem, kreativnem in stimulativnem okolju, poklicni in osebni razvoj, delo na naprednih projektih za tuje partnerje (Daimler, BMW, Philips).

Vabimo vas, da prijave (kratak življenjepis – tudi izkušnje in dosežki, dokazilo o vpisu v tekoči letnik, smer študija, dokazilo o študijskem uspehu predhodnih študijskih let ter morebitna priporočila) posredujete

do ponedeljka, 30.11.2015,

na naslov:

ISKRA MEHANIZMI, D.O.O., Lipnica 8, 4245 Kropa
ali na elektronski naslov:
vogrinc@iskra-mehanizmi.si.

Srečanje župana in nadškofa

Bohinjski župan Franc Kramar se je z ljubljanskim nadškofom Stanislavom Zoretom pogovarjal tudi o smučišču 2864.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Bohinjski župan Franc Kramar je že pred mesecem dni na Nadškofijo Ljubljana in nadškofa metropolita Stanislava Zoreta naslovil odprto pismo, v katerem ga je prosil za srečanje, na katerem mu je želel pojasniti

težave projekta za smučišče 2864 in druge odprte zadeve z nadškofijo. Po naših informacijah je do srečanja tudi prišlo, to je potrdil tudi bohinjski župan Franc Kramar, vendar vsebine pogovorov in morebitnih dogovorov na željo nadškofije ostajajo tajne. Kot je dejal župan Kramar, je zelo zadovoljen

že s tem, da je do sestanka prišlo, nadškofa Zoreta pa je ocenil za iskrenega in razumnega sogovornika, ki mu je zelo hvaležen, da ga je bil pripravljen poslušati.

Občina Bohinj se je v minulih letih že večkrat soočila s težavami, povezanimi z Nadškofijo Ljubljana, predvsem v najrazličnejših

denacionalizacijskih postopkih, marca letos pa je upravno sodišče razveljavilo avgusta lani izdano gradbeno dovoljenje za smučišče 2864 na podlagi pritožbe Nadškofije Ljubljana, ki ima v okviru 5,5 hektarja velikega zemljišča agrarne skupnosti vsega 188 kvadratnih metrov.

Kaj sta se župan in nadškof dogovorila, za zdaj ostaja skrivnost, številni pa upajo, da jima je uspelo najti rešitev za smučišče, saj so turistični delavci enotni, da ga Bohinjska Bistrica potrebuje.

Edino vodilo je pomagati

»Želim si, da bi še naprej tako dobro delali,« je na sobotni slovesnosti v tržiškem Kulturnem centru ob šestdesetletnici Gasilske zveze Tržič dejal eden od njenih ustanovnih članov Alojzij Meglič, ki je pri svojih šestinosemdesetih letih še vedno aktiven pri gasilcih, saj je član nadzornega odbora.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Alojzij Meglič se spominja, da so bili pred šestimi desetletji v gasilskih vrstah samo fantje, da je bilo dosti gasilcev, gasilskih uniform pa ne. Gasilsko zvezo Tržič (GZT) so ustanovili na zadnji zimski dan leta 1955, poleg Megliča še Anton Dornik, Vladimir Goltez, Vinko Godnov, Milan Valjavac, Matjež Švab, Peter Praprotnik, Ivan Kokalj, Franc Dobre, Ivko Dornik in Rozi Penko. Prvi poveljnik je postal Vinko Dornik, prvi predsednik pa Anton Dornik. Takrat je GZT združevala petnajst gasilskih društev, od tega štiri industrijska. Po osamosvojitvi Slovenije so se industrijska društva ukinjala, društva so se preimenovala v prostovoljna gasilska društva in danes jih je v GZT povezanih devet. Še vedno so mednarodno aktivni, v zadnjem času

največ sodelujejo z gasilci avstrijske Koroške. V zadnjih 15 letih je vodstvo GZT dalo velik poudarek izobraževanju gasilcev, skoraj v celoti so posodobili vozni park, dopolnili opremo in pozornost namenili obnovi gasilskih domov.

Uspešnega delovanja ne bi bilo brez članstva, ki se krepi. Predsednik GZT Matjež Potočnik je povedal, da imajo danes v občini 1200 prostovoljnih gasilk in gasilcev, gasilskega podmladka in veteranov. Poveljnik GZT Jani Žlindra pa je povedal, da imajo od 60 do 70 intervencij na leto, od tega je 40 odstotkov gašenja požarov, 40 odstotkov intervencij tehnične narave, 20 odstotkov je pomoči pri naravnih nesrečah. »Prostovoljni gasilec da od tri do šest dni svojega dopusta na leto za to, da se lahko izobražuje,« je poudaril Žlindra. Velik je

Matjež Potočnik se je zahvalil ustanovnim članoma Alojziju Megliču (na fotografiji) in Milanu Valjavcu, ki mu bodo zahvalo izročili doma. / Foto: Luka Renar

poudarek tudi na preventivnih aktivnostih, še posebej oktobra, ko je mesec požarne varnosti.

Gasilstvo je zaradi trdega, srčnega in prostovoljnega dela način življenja,

k njihovim nalogam se danes dodajajo še humanitarne, pa je izpostavil predsednik Gasilske zveze Slovenije Jošt Jakša in dodal: »Gasilstvo nosiš v srcu, gasilske zveze pa ste nepogrešljivi

člen v organizaciji gasilstva na Slovenskem.« Gasilci so bili in ostali fess t ljudje, jih je pohvalil župan Borut Sajovic, ki ima za gasilce dovolj posluha in zagotavlja, da bo tako tudi v prihodnje, ker gasilstva in civilne zaščite ne smemo gledati kot strošek, ampak kot naložbo v varnost.

Ob 60-letnici je Jošt Jakša podelil odlikovanje Gasilske zveze Slovenije za posebne zasluge GZT, Borut Sajovic je podelil priznanje župana Občine Tržič GZT, za trud so se zahvalili ustanovnim članoma Alojziju Megliču in Milanu Valjavcu. Posebnost kulturnega programa je bila v tem, da so bili vsi nastopajoči – pevci, igralci in glasbeniki – iz gasilskih vrst, nekateri so bili prvič na odru. Gasilski podmladek iz Bistrice je zaigral igrico Požar, niti prireditve pa je stkala v celoto voditeljica Vesna Štefe.

Med nominiranci tudi gorenjski čebelarji

Ljubljana – Na Čebelarški zvezi Slovenije je pred kratkim potekalo državno senzorično ocenjevanje medu, na katerega se je uvrstilo 22 najbolje ocenjenih vzorcev s šestih predhodnih ocenjevanj. Ocenjevanje je potekalo v petih kategorijah. Med nominiranci za državne prvake so tudi gorenjski čebelarji: Franc Kralj iz Domžal v kategoriji akacijev med, Peter Vrhunc in Jernej Benedičič iz Železnikov v kategoriji gozdni med in Čebelarstvo Kimovec iz Šenčurja za v kategoriji kostanjev med. Komisija je sicer ocenjevala še cvetlične in hojve medove. Rezultate bodo razglasili 4. decembra.

Še tretja dražba za Malograjski dvor

Kamnik – Okrožno sodišče v Ljubljani je v stečajnem postopku za družbo Hotel Malograjski dvor, trgovina in gostinstvo, razpisalo še tretjo javno dražbo za poslovno-hotelski objekt v Kamniku z vso opremo, napravami in inventarjem. Dražba bo 1. decembra in bo potekala z zviševanjem izklicne cene, ki znaša 1.023.665 evrov (brez davkov in prispevkov).

Poslali štiristo anket

Kranjska občina želi postati privlačna lokacija za nove poslovne priložnosti, zato so za izdelavo ciljnega načrta razvoja poslovnih con štiristo lastnikom poslali posebne ankete.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – V Trajnostni urbani strategiji je Mestna občina Kranj zapisala, da želi postati mesto novih poslovnih priložnosti za ponovni zagon gospodarstva, zato je eden izmed najpomembnejših ukrepov uvedba načrtne in bolj aktivne politike za spodbujanje gospodarskega napredka in vzpostavitev pozitivnega inovacijskega okolja. Občina je lastnikom zemljišč oziroma stavb v obstoječih in predvidenih poslovnih conah, opredeljenih

v veljavnem občinskem prostorskem načrtu, poslala anketo, s katero želijo ugotoviti pripravljenost lastnikov za sodelovanje z občino pri razvoju poslovnih priložnosti. Odgovori bodo služili kot usmeritev pri izdelavi ciljnega načrta razvoja poslovnih con v občini ter bodo v pomoč pri promociji in trženju lokacij, pri pripravi prostorskih aktov in pri načrtovanju gradnje komunalne opreme. Poslali so štiristo anket, anketa je objavljena tudi na spletni strani www.prikaz.si, kjer je na voljo tudi

prikaz obstoječih poslovnih con po občinskem prostorskem načrtu. Pomembno je, da bodo lastniki pripravljene sodelovati, saj bo to eden od ključnih elementov za presojo, katere cone bodo imele možnost za razvoj, nadgradnjo. Prav zato so odgovori tako pomembni. Po obdelavi vseh anket in drugih strokovnih ocenah bo vzpostavljen nov spletni portal, ki bo prek con, ki bodo prepoznavne kot najperspektivnejše, predstavljal Mestno občino Kranj kot mesto poslovnih priložnosti.

Odprli novi Ljudski dom

1. stran

Poleg dvorane so v Ljudskem domu še prostori glasbene šole, prostori posameznih društev, manjša večnamenska dvorana, prostor za shranjevanje rekvizitov za prireditve ter servisni in pomožni prostori. »Novi ljudski dom je velika pridobitev za občino Kranjska Gora. Gre za naložbo v funkcionalno

zaključeno celoto, objekt, zgrajen za potrebe novih programov in produktov na področju kulturno-umetniške ustvarjalnosti, ki bodo dopolnjevali turistično ponudbo ter prispevali k privlačnosti regije. Novi prostori nudijo tudi priložnost za intenzivnejše sodelovanje med kulturno-umetniškimi ustvarjalci in turističnim gospodarstvom ter storitvenim sektorjem. Prav

tako bo investicija prispevala k celostni oživitvi najožjega jedra Kranjske Gore pa tudi k dvigu kakovosti bivanja v Kranjski Gori,« poudarja kranjskogorski župan Janez Hrovat.

Novi ljudski dom v teh dneh že gosti prvo večjo prireditve, letošnje, že 18. Lavtičarjeve dneve, ki so se začeli prav s slovesnostjo ob odprtju doma in se bodo zaključili v nedeljo.

KÄRNTEN AIRPORT
KLAGENFURT AM WÖRTHERSEE

**IMATE DOVOLJ MONOTONEGA VSAKDANA?
POTEM REZERVIRAJTE LET V ENO OD VELIKIH METROPOL!**

> V NOV. IN DEC. BOSTE LETELI IZJEMNO UGODNO <

NEPOSREDNO IZ CELOVCA

**#BERLIN
#HAMBURG
#KÖLN**

germanwings // Eurowings

f /KaerntenAirport

www.kaernten-airport.at

Prihodnji proračun za polovico nižji

V občini Preddvor so se letos končale velike investicije v infrastrukturo, ki sta jih sofinancirali EU in država, zato bo proračun za 2016 precej nižji od letošnjega.

ANA ŠUBIC

Preddvor – Preddvorski občinski svetniki so v sredo potrdili osnutek proračuna za leto 2016, ki bo za več kot polovico nižji od letošnjega. V letošnjem letu so se namreč končali vsi veliki projekti, ki so zaradi evropskega in državnega sofinanciranja občinski proračun obogatili za 3,9 milijona evrov, medtem ko v prihodnjem letu pričakujejo samo še 422 tisoč evrov transfernih prihodkov iz državnega proračuna, v kar je všteta tudi finančna izravnava. Poleg tega so proračun načrtovali restriktivno, saj ministrstvo za finance zaradi pogajanj in usklajevanj z občinami še ni pripravilo potrebnih izračunov za planiranje občinskih proračunov. Skupni prihodki bodo v letu 2016 predvidoma znašali 3,4 milijona evrov, v enaki višini načrtujejo tudi odhodke. Samo za primerjavo: letošnji proračun občine Preddvor je vreden dobrih osem milijonov evrov.

Na odhodkovni strani je največja proračunska postavka otroško varstvo, saj

bo občina za plačilo razlike med ceno programa vrtca in plačili staršev ter manjše investicije za vrtca Čriček in Storžek namenila 427 tisoč evrov. Med investicijami so najvišje ovrednotene ureditev atletske steze in roketnega igrišča pri OŠ Matija Valjavca (172 tisoč evrov), adaptacija občinskih stanovanj v Valičevi vili in na Dvorskem trgu 3 (164 tisoč evrov), ureditev parkirišč in obračališča avtobusov pri OŠ Matija Valjavca (148 tisoč evrov), obnova Grajskega parka (116 tisoč evrov), gradnja cest v Športni park Voke (109 tisoč evrov) in energetska sanacija Doma krajanov Preddvor (100 tisoč evrov), za kar bodo prejeli tudi 94 tisoč evrov nepovratnih sredstev. Za letno vzdrževanje občinskih cest je predvidenih 200 tisoč evrov.

Prihodke si bodo med drugim popravili tudi s prodajo zemljišča ob Valičevi vili, za katero nameravajo iztržiti 100 tisoč evrov. Dodatno zadolževanje ni predvideno, bodo pa skoraj 150 tisoč evrov namenili odplačilu obstoječih posojil in njihovih obrestih.

Predavanje o slovenski skupnosti v Argentini

Kamnik – Društvo sv. Jakoba Kamnik vabi na predavanje z naslovom Argentina in slovenska skupnost v Argentini, ki ju bo danes, v petek, 13. novembra, ob 19.15 v dvorani Frančiškanskega samostana v Kamniku z besedo in sliko predstavila Marjana Korošec.

Sedežnica v staro železo?

Usoda smučišča Španov vrh nad Jesenicami je negotova.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Bodo smučišče Španov vrh nad Jesenicami dokončno zaprli? Odgovor na to vprašanje bo verjetno znan po seji jeseniškega občinskega sveta prihodnji teden, na kateri bodo občinski svetniki odločali o usodi tega edinega jeseniškega, med domačini zelo priljubljenega smučišča. Da se bodo lažje odločili med različnimi možnostmi, so na Občini Jesenice, ki je lastnica smučišča, izdelali projektno nalogo z analizo stanja in pregledom možnih usmeritev. Občina namreč denarja za potrebna vlaganja v smučišče nima, oprema je zastarela, samo smučišče pa že leta obratuje s precejšnjo izgubo, ki letno znaša okrog 40 tisoč evrov. Ker nimajo sistema dodatnega zasneževanja, so odvisni od naravnega snega, ki pa ga je bilo v zadnjih sezonah premalo. Tako so denimo v lanski zimski sezoni sedežnico lahko pognali samo za en dan, tako da so od prodanih smučarskih vozovnic zaslužili le 163 evrov ... Tudi če je sezona nekoliko boljša, ustvarjeni prihodki pokrijejo le tretjino stroškov ...

Sedežnica Španov vrh je bila zgrajena leta 1964 in obnovljena leta 2004. Bo po 51 letih šla v staro železo? / Foto: arhiv (Sašo Valjavec)

Za smučišče Španov vrh so pred leti skušali najti vlagatelja, ponujali so ga za le en evro, a zanimanja ni bilo.

Možnosti glede prihodnosti smučišča so tako zdaj štiri. Če bi ohranili sedanje stanje, bi Občina Jesenice vsako leto morala iz proračuna zagotavljati 60 tisoč evrov za obratovalne stroške in stroške zaposlenih ter še deset tisoč evrov za investicijsko vzdrževanje sedežnice. Če bi se odločili za ureditev sistema dodatnega zasneževanja na celotnem smučišču,

bi to stalo okrog milijon evrov in pol. Varianta, po kateri bi dodatno zasneževanje uredili le na delu smučišča, bi stala 300 tisočakov, pri čemer bi še enkrat toliko stala postavitev dodatne vlečnice. Zadnja in najbolj črna varianta pa bi bilo zaprtje smučišča, ki bi občino stala 60 tisoč evrov, kolikor bi znašala razgraditev sedežnice in odstranitev naprav.

Da se to nikakor ne bi smelo zgoditi, pa so prepričani nekateri ljubitelji smučišča Španov vrh. Med njimi je tudi občinski svetnik Egon Kepic, ki poudarja, da bi z zaprtjem smučišča in razgradnjo sedežnice za vedno onemogočili možnost razvoja turizma, bodisi zimskega bodisi poletnega. Zato bi tisti, ki so v občini odgovorni za turizem, morali najti turistični produkt, ki bi ga razvijali, tudi s pomočjo evropskih sredstev v naslednji finančni perspektivi, je dejal.

Na Koritnem »obudili« Šimna

MATEJA RANT

Koritno – »Koritno je vas, ki nima cerkve, nima pokopališča, nima gostilne, ima pa Šimna in letos tudi omembe vreden jubilej – 950. obletnico prve omembe vasi,« so se pohvalili vaščani Koritnega ob praznovanju vaškega običaja Šimen, ki so ga v zadnjih letih nekoliko posodobili in je tako postal vzrok za skupno druženje vaščanov in gostov. Medse so namreč drugo leto zapored povabili tudi prebivalce drugih slovenskih vasi, ki nosijo

ime Koritno. Po njihovih podatkih so v Sloveniji štiri vasi s tem imenom. Že lani so vaščani gorenjskega Koritnega medse zvabili predstavnike štajerske vasice iz občine Oplotnica, letos pa so se jim pridružili še Dolenjci s Koritnega pri Jesenicah v občini Brežice. Družno so slavili Šimna, ob čemer je zazvenela tudi skupna glasbena zasedba vseh treh vasi. Domače gospodinje so poskrbele za sladke dobrote, mize pa so izdatno obtežile tudi dobrote iz kuhinj in vinskih kleti dolenskih in štajerskih gostov.

Glasbena zasedba, ki jo sestavljajo predstavniki treh slovenskih vasi Koritno. / Foto: Slavica Ažman

Najem tudi na pokopališču na Skaručni

ANA ŠUBIC

Vodice – Ker najemnine grobov in mrljiških vežic že nekaj časa niso pokrivalo stroškov vzdrževanja in investicij na pokopališčih v Vodichah in Skaručni, so vodiški občinski svetniki na zadnji seji potrdili

nov cenik. Najemnine se bodo zvišale za 15–17 odstotkov, a so v primerjavi z drugimi občinami še vedno med najnižjimi, zagotavlja župan Aco Franc Šuštar. Skladno z odlokom o opravljanju pokopališke in pogrebne dejavnosti jih bodo začeli

zaračunavati tudi na pokopališču na Skaručni. »Na Skaručni so pokopališče doslej urejali krajanji sami, a so nekateri že v letih, zato bo zdaj skrb za pokopališče prevzela občina. To smo jim pred kratkim predstavili tudi na zboru krajanov, nihče ni nasprotoval

takšni odločitvi, celo z odobravanjem so jo sprejeli,« je pojasnil župan. Z dvigom cen in pobiranjem najemnin na obeh pokopališčih bodo ohranili sedanji nivo vzdrževanja, preostanek najemnin pa bodo zbirali kot namenska sredstva za investicije.

93.8 FM
RADIO GORENC

Glasujte in sodelujte v zrebanju za letno vinjeto

16 12

NAI POLNA GOI 15

IME IN PRIIMEK

NASLOV

OBKROŽI ŠT.

1 KLATEŽI
Punca pojdi z mano

2 OGNJENI MUZIKANTI
Našel te bom

3 ANSAMBEL SVETLIN
Ti si kriva deklica

GLASOVNICA

Glasovnico pošljite do vključno 20.11. na naslov
Radio Gorenc, Balos 4, 4290 Tržič / www.radiogorenc.si

Izšle že dvanajste Železne niti

Svetniki znova o imenu knjižnice

Osrednja tema novega zbornika Železne niti je dvesto let šole v Železnikih. Nocoj predstavitev v kulturnem domu v Železnikih.

ANA ŠUBIC

Železniki – Muzejsko društvo Železniki je pripravilo nov, že 12. zbornik Železne niti, enega najboljšejših doslej. Tudi letošnji zbornik je podobno kot njegovi predhodniki vsebinsko bogat, saj na 464 straneh 29 avtorjev opisuje različna področja življenja v Selški dolini, je poudaril urednik Rudi Rejc. »Povod zbornika Selške doline ostaja enak – ohraniti čim več zgodovine, običajev, spominov na ljudi in podatke zapisati, dokler še obstajajo,« je pristavil.

O vsebini zbornika je odločal sedemčlanski uredniški odbor, za letošnjo osrednjo temo pa si je izbral 200 let šole v Železnikih. »Na to temo smo pripravili veliko vsebin, ki skozi poglavja poglobljeno razkrijejo šolstvo v naših krajih od začetkov do danes,« pravi Rejc. O zgodovini šole pričajo predstavitve njenega ustanovitelja Mihaela Grošlja, pregled šolskih kronik

in stavb, v katerih je potekal pouk, spomini nekdanjih učencev pa tudi pogled ravnatelja OŠ Železniki Franca Ranta na šolo skozi prizmo stoletij. Pripravili so pogovore z vsemi še živečimi ravnatelji – že omenjenim Rantom ter njegovima predhodnikoma Leopoldom Nastranom in Francetom Benedikom. Objavljena so tudi nagrajena dela 41 učencev z literarnega in likovnega natečaja na temo dvestoletnice šole, ki sta ga ob jubileju razpisala muzejsko društvo in OŠ Železniki.

V zborniku so tudi letos pokrili vsa stalna poglavja, ki se nanašajo na zgodovino, arheologijo, naravo, stavbno dediščino, kulturo, kroniko in pomembne rojake. V poglavju Imeli smo ljudi so se tokrat posvetili zadnjemu učitelju v Zabrdu Matevžu Kopaču, jezikoslovcu in duhovniku Jakobu Šolarju in enemu od ustanoviteljev slovenske mornarice Francetu Dermoti, objavili pa so tudi zanimiv zapis diplomiranega

Rudi Rejc, urednik zbornika Železne niti

inženirja gozdarstva Lojzeta Žumra st. o njegovi poti skozi prvo svetovno vojno. Izpostaviti velja tudi lanski podvig navdušencev nad železarskimi ostalinami, ki so se ob pomoči jamarjev spustili v plavž in si ga ogledali od znotraj,

njihova odkritja pa bodo bralci podoživeli skozi njihove fotografije in opise.

Zbornik, ki je izšel ob podpori Občine Železniki in podjetja Freising, bodo predstavili nocoj ob 19. uri v kulturnem domu v Železnikih.

Zaradi ostrih polemik v zvezi s preimenovanjem knjižnice v Knjižnico Franceta Balantiča Kamnik bosta občinski upravi Kamnika in Komende pri preimenovanju zdaj upoštevali čim širši konsenz.

JASNA PALADIN

Kamnik, Komenda – Kamniški svetniki bodo sprejembe in dopolnitve Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik v prvi obravnavi obravnavali na seji, ki bo 25. novembra.

»Odlok, ki je bil na občinskih svetih občin Kamnik in Komenda sprejet aprila, je sprožil mnoge polemike o ustreznosti poimenovanja po pesniku, a hkrati pripadniku enot, ki so sodelovale z okupatorjem. Občinska sveta obeh občin sta ga obravnavala kot pesnika, in ne v prej omenjenem kontekstu. Ne glede na to pa je v delu javnosti poimenovanje sprožilo proteste. Nekatere občane moti konkretno ime, nekateri pa so sploh proti kakršnemukoli poimenovanju in bi rajši videli, da se knjižnica imenuje krajevno.

Občinski upravi občin Kamnik in Komenda sta se odločili, da odlok o ustanovitvi javnega zavoda ponovno pošljeta v obravnavo na občinska sveta obeh občin, saj sta obe občini ustanoviteljici zavoda. V kolikor bosta oba občinska sveta sprejela predlagane spremembe, jih bosta župana posredovala v objavo v uradno glasilo, izvedli pa se bodo tudi potrebni nadaljnji postopki,« pravi župan Marjan Šarec in dodaja, da bo med prvo in drugo obravnavo (druga obravnavo bo v Kamniku predvidoma januarja) možno soočiti stališča in podati druge predloge poimenovanja. Predlog, ki je trenutno v gradivu – Mestna knjižnica Kamnik-Komenda –, je namreč zgolj predlog in ga bo mogoče še spremeniti. Komendski svetniki bodo o predlogu v prvi obravnavi odločali na seji 17. decembra.

Avstrijci spoznavali slovenski šolski sistem

MATEJA RANT

Škofja Loka – Minuli teden je Škofjo Loko obiskalo deset članov uredniškega odbora strokovne revije Schule, revije za pedagoške delavce za avstrijsko Štajersko, ki jih je vodil glavni šolski inšpektor Heinz Zechner. Obisk so namenili spoznavanju slovenskega šolskega sistema in iskanju razlik med slovensko in avstrijsko ureditvijo. Med drugim so obiskali Osnovno šolo Ivana Groharja in Šolski center Škofja Loka,

je pojasnil vodja odnosov z javnostmi na škofjeloški občini Jernej Tavčar. Še v Škofji Loki so izvedli uredniški sestanek, na katerem so začrtali smernice članka o slovenskem šolskem sistemu, ki bo objavljen v novi številki revije Schule. Omenjeno revijo v Avstriji prejema kar 14 tisoč pedagoških delavcev in druge zainteresirane javnosti. Kot je še razložil Jernej Tavčar, se Avstrija pripravljala na spremembo šolskega sistema, ki je v določenih elementih zelo okostenel.

Tak primer je recimo deljeno osnovno šolstvo na prva štiri leta, kjer so vsi učenci združeni, in na naslednja štiri leta, kjer se morajo otroci pri desetih letih odločiti, ali bodo šolanje nadaljevali na tako imenovani nižji gimnaziji ali se bodo usmerili v poklicno izobraževanje. S spoznavanjem drugih šolskih sistemov in predvsem dobrih praks skušajo člani uredniškega odbora informirati javnost in pripraviti čim boljše podlago za širok diskurz.

Škofjo Loko je pod vodstvom glavnega šolskega inšpektorja Heinza Zechnerja obiskalo deset članov uredniškega odbora strokovne revije Schule.

GOSPODARSKI KONGRES ZA PODJETNIKE REGIJE ALPE ADRIA

POTENTI {ALPE-ADRIA} 15

23. NOVEMBER 2015, CASINEUM VELDEN
OD 8:00 – 16:00 URE

Velden am Wörthersee | Vrba ob Vrbskem jezeru

Potencial prihaja iz besede potentia = moč, zmogljivost. Kje so moči regije Alpe-Jadran? Katere so njene posebne priložnosti? Kakšne izzive ponuja? Kako torej izkoristiti njen potencial za gospodarsko rast? Odgovore na ta vprašanja bo 23. novembra pomagal razkriti gospodarski kongres **POTENTI {ALPE-ADRIA} 15**. O svojih izkušnjah, pobudah in vizijah bodo spregovorili top podjetniki, gospodarstveniki, mladi startupi in odločevalci, ki potencialne regije Alpe-Jadran že uspešno uveljavljajo.

Kongres bo prispeval h krepitvi zavedanja o priložnosti in izzivih regije Alpe-Jadran in bo pozicioniral Alpe-Jadran kot gospodarski in življenjski prostor za prihodnost. V regiji potencialov med Avstrijo, Slovenijo in Italijo.

Spored, prijava in podrobne informacije:
www.potentialpeadria.eu

PRIPREDITELJA

SGZ SLOVENSKA GOSPODARSKA ZVEZA
slovenischer wirtschaftsverband
unione economica slovena di carinzia
www.sgz.at

WKÖ
WIRTSCHAFTSKAMMER KÄRNTEN
AUFENWIRTSCHAFT

PARTNERJI

SPIRIT SLOVENIJA
INTELEKTUALNA
KAPITALNA
KONKURENCA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE
IN EVROPSKE VEŠČINE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE
GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
V CILJEVCI

Moja Slovenija

Štiri desetletja aktivnega delovanja

Žiri – Društvo kmečkih žena Žiri letos praznuje štirideseto obletnico ustanovitve, ki so jo zaznamovale s prireditvijo v dvorani DPD Svoboda. Na prireditvi so se spomnile 11. novembra 1975, ko so v Žireh na pobudo Zadružne zveze Slovenije in živinorejskega zavoda za Gorenjsko ustanovili aktiv kmečkih žena. Glavni namen, je spomnila sedanja predsednica Frančiška Primožič, je bilo izobraževanje kmečkih žena. »Z velikim navdušenjem in zainteresiranostjo so se udeleževale strokovnih predavanj in praktičnih poučevanj ter tako pridobile znanje in izkušnje za potrebe celovitosti kmečkih gospodarstev.« Leta 1992 se je aktiv v skladu z zakonodajo preoblikoval v društvo, s čimer so vrata odprle ne samo kmečkim, ampak tudi podeželskim ženam. »Aktivnosti in program dela zato oblikujemo tako, da se za vsako članico najde kaj zanimivega,« je poudarila Frančiška Primožič. Zaradi dela v društvu, je dodala, so postale bolj prepoznavne in odločnejše. Rade se udeležujejo vseh aktivnosti, iz katerih črpajo znanje in spretnosti, obenem pa si izmenjujejo medsebojne izkušnje in ideje. »Ker se zavedamo, da je mladi rod naša prihodnost, k sodelovanju vabimo tudi mlade žene in dekleta,« je ob koncu še pozvala Frančiška Primožič.

Foto: Matej Rant

O oživljanju mestnih jeder

Kranj – Skupina predstavnic slovenskih občin, aktivnih na področju oživljanja mestnih središč, ki želijo s skupnim nastopom še dodatno opozarjati na pomen dobre ponudbe in obiska starih mestnih jeder, se je pred dnevi sestala v Krškem, od gorenjskih predstavnikov Občin Kranj, Naklo in Jesenice. Srečanje so posvetili predvsem primerom dobrih praks posameznih občin in skupnim projektom s poudarkom na doživljaljskem turizmu ter krepitvi medobčinskega sodelovanja. Sklenili so, da bodo aktivnosti na področju oživljanja mestnih središč usmerili na področje doživljaljskega turizma po sistemu pripovedovanja zgodb, oblikovanja lokalnih maskot in zemljevidov skozi otroške oči ter skozi vse leto izvajali skupne dogodke, kot npr. Razvajaj se v mestu, Otroški festival, Veseli december in podobno. Podprli so idejo, da se po posameznih občinah organizirajo t. i. podjetniški klepeti.

Glasbena šola Kranj
vabi na

KONCERT UČITELJEV

Šmartinski dom Stražišče
Četrtek, 19. 11. 2015, ob 19.00

**VLJUDNO VABLJENI
VSTOP PROST**

Glasbena šola Kranj, Polhna ulica 3, 4000 Kranj

Spust v Turkovo brezno

Izlet s člani kranjskega društva za raziskovanje jam v Turkovo brezno. Ta jama je bila odkrita že na začetku prejšnjega stoletja, med drugo svetovno vojno pa je služila kot skrivališče za vojake.

NEŽA ROZMAN

Kropa – Bo res držalo, da ima Slovenija, z Gorenjsko na čelu, veliko pokazati vsakomur - tudi globoko pod zemljo, pri šestih stopinjah Celzija, kljub nizki temperaturi osupnemo ob razgledih, ki jih naša »zemljica« skriva pod seboj.

Skrite adute Gorenjske so mi razkazali člani Društva za raziskovanje jam iz Kranja. Pet jamarjev me je odpeljalo v Turkovo brezno pri Rovtah, blizu Krope. To je jama, ki so jo registrirali v kataster jam leta 1933, vendar so se najbrž vanjo spuščali že prej. Globoka je 92 metrov, po njej potekajo rovi v dolžini dobrih 890 metrov. V času druge svetovne vojne je Turkovo brezno služilo za skrivanje partizanov in za njihovo skladišče orožja. Ne daleč stran od vhoda v jamo se nahajata luknji, v kateri so se vojaki skrili, vohda pa nato zgradili s kamnjem, da jih niso mogli najti. To je najbrž največja vrednost jame, ta zgodovinski vidik. Še pred leti so, po besedah mojih spremljevalcev, v njej našli naboje.

Turkovo brezno je ena izmed jam, ki je precej dobro urejena, dokaj lahko dostopna in kar pogosto obiskana. Jamarji sem vodijo večino

Občudovanje podzemnih lepot / Foto: Miha Potočnik

željnih odkrivanja podzemnih lepot. V stene so zabiti svetrovci, vijaki zavrtani v steno, na katere jamarji pripnejo vponke in nato napnejo vrvi za spuščanje in plezanje. Vsakogar, ki ni vajen tovrstnih veščin, bi postalo strah. A jamarji ničesar ne prepustijo naključju, tudi vsakega obiskovalca ustrezno opremijo. S čelado, lučko in pasom. In začne se akcija.

Tokrat smo se najprej peš spustili do prve previsne stene, kjer nas je čakal spust do dvorane. Od tam naprej smo se dvigali in spuščali, tudi malo plazili in plezali; si dvakrat

zelo namučili roke. Brezno nas pozdravlja z veliko skritimi hodniki, nekaj večjimi in manjšimi dvoranami, slepimi in povratnimi rovi. Sestavljeno je iz apnenca in dolomita; tu in tam lahko opazimo kakšen kapnik, ki se dviga ali spušča s sten. V hladni jami so si dom našli tudi netopirji. Po stropu in stenah jame se vidijo sledi, ki jih je za seboj pustila voda. Turkovo brezno namreč ob vsakem večjem naliivu zalije podtalnica.

Zanimiva izkušnja, nepopovljiva. Pri obisku jame se pokaže tudi dober timski duh. Ko se kdo zatakne v rovu, mu

zmanjka moči ali pa je prezmajhen, da bi se potegnil na skalo, mu jamarji vedno priskočijo na pomoč. Fantje in dekleta, ki se ukvarjajo z jamarstvom, večino časa jame čistijo človeške umazanije. Narava ne ostane nikomur dolžna; vse, kar odvržemo, se najverjetneje razgradi v vodo, ki jo pijemo. Turkovo brezno je čista jama, a vseeno smo, na poti iz teme proti belemu dnevju, ven prinesli nekaj starih konzerv. In kot sem začela, je na Gorenjskem res lepo, a ne varujmo le tiste narave, ki jo vidimo; še en njen velik del nje se nahaja pod nami.

Predstavitev knjige Dve uri resnice

V polni avli Gorenjskega glasa je bila v torek predstavitev biografije Franca Hvastija z naslovom Dve uri resnice.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Knjiga, katere avtor je Miroslav Cvjetičanin, zajema več desetletij ozadij in dogodkov, ki so za vedno zaznamovali slovensko kolesarstvo. Franc Hvasti je pionir sodobnega kolesarstva na naših tleh. Uvedel je interdisciplinarni pristop, korenito spremenil metodologijo treninga ter sistematiziral in profesionaliziral delo v klubih in reprezentanci. Brez ljudi, kot je Franc Hvasti, kolesarstvo v Sloveniji ne bi imelo tako odmevnih rezultatov. Dve uri resnice je zato praktično obvezno branje za vsakega ljubitelja kolesarstva. Ni enciklopedija, a o razvoju slovenskega kolesarstva boste na kratkočasen način redkokje izvedeli več. To ni zgodba o poklicni poti, prav tako ne zgodba o naključjih. To je

Izjemno zanimanje za Dve uri resnice / Foto: Gorazd Kavčič

preprosto pripoved o življenju človeka, ki ni sam izbral kolesarstva, ampak ga je kolesarski šport uročil, še preden se je dobro naučil voziti kolo. Tekmovalec,

trenersko-pedagoški delavec in strokovnjak Franc Hvasti je živel in še živi za kolesarstvo. V ozadju klubskih let, treniranja, dirk in profesionalne poti so se nabrale

številne zgodbe, ki se jih je odločil izdati. Knjigo so založili in izdali v podjetju Aktivni mediji. Predstavitev je vodil Dare Rupar, ki kolesarstvo zelo dobro pozna.

Slovenska pesem na Stradunu

Predzadnji konec tedna v oktobru je Moški pevski zbor Triglav Lesce - Bled gostoval v Splitu in Dubrovniku. Vrnil je obisk pevskemu zboru Triglav iz Splita. Skupaj z zborom so odpotovali na turnejo še člani Turističnega društva Bled in za poživitev koncertov še citrarka, pianistka, harmonikar in manjša folklorna skupina. Potovanje je organiziralo Turistično društvo Bled, zbor je vodila zborovodkinja Slavica Magdič, vodja izleta je bil blejski župan Janez Fajfar. Prvi koncert je bil v petek v splitskem gledališču. Zbor se je predstavil s slovenskimi narodnimi in umetnimi pesmimi, niso manjkale niti Avsenikove pa tudi dalmatinske so bile vmes. Večer je popestrila harmonika, klavir, citre in folklorna skupina s polko in valčkom. Med obiskovalci so bili predstavniki političnega in družbenega življenja Splita, največ pa je bilo splitskih Slovencev, ki so ganjeni doživljali pesmi svoje domovine. Na druženju po koncertu je sredi Splita še dolgo donela slovenska pesem. Naslednji večer je bil koncert na enem najlepših trgov na

svetu, na dubrovniškem Stradunu. Ob jasni oktobrski noči, luninem siju je na stopnišču pravilčno osvetljene cerkve sv. Vlaha zadonela slovenska pesem, harmonika, citre. Ob Avsenikovi glasbi pa je zaplesala tudi folklorna skupina. V nedeljo dopoldne so na kulinarčni prireditvi Good Food Festival blejski turistični delavci predstavili gorenjske specialitete z blejsko kremšnito na čelu, ki ji je delala družbo tudi kranjska klobasa. Pri odprtju je sodelovala folklorna skupina ob spremljavi citer in harmonike. Žal pa je te lepe dogodke zasenčila smrt Dubrovničana Iva Rudenjaka, ki je bil velik prijatelj Bleda in blejski častni občan. Še nekaj dni prej se je veselil tega srečanja. Župan Janez Fajfar mu je tako na zadnji poti skupaj z njegovimi blejskimi prijatelji, ki so na pogreb prišli z Bleda, izkazal poslednjo čast. To gostovanje MPZ Triglav je bilo več kot turistični izlet ali pevski nastop. Bilo je lepo doživetje, manifestacija globokih vezi, ki so se stkale med slovenskimi ljudmi in Dalmatinci, srečanje dalmatinske in slovenske pesmi in kot je dejal blejski župan – obisk naše druge domovine.

AVGUST MENCINGER,
RADOVLJICA

Pokončni France Bučar

Edino Gorenjski glas od vseh tiskanih in elektronskih medijev je bil toliko pošten, da je ob smrti prof. Franceta Bučarja zapisal tudi poslovilne besede, ki jih je pokončnemu možu – kristjanu prof. Francetu Bučarju izpovedal in povedal frančiškan – sorbonec, p. prof. dr. Edvard Kovač. Zakaj se mi zdi prav, da to oznanim. Gospod prof. dr. France Bučar, partizan, borec, znanstvenik, ni nikdar zatajil svoje osebne vere, da je kristjan! Vsi, prav vsi, pa se kdaj zmotimo in grešimo. Naj napišem v zgodovinski spomin zanamcem in gospodu profesorju v hvalo naslednja dva dogodka: Ko so prišli k meni v Elan v Begunje tistega spomladanskega jutra borci Kokrškega odreda (imen in dneva ne bom povedal, naj bo še malo v mojih zapiskih), je »gromovnik«, ki je vseskozi dobro živel na račun svoje partijske izkaznice, v moji pisarni, v drugem nadstropju upravne stavbe izrekel: »Tovariš Koder, priskrbite denar, da se bo v obletni spomin Kokrškega odreda obnovila in asfaltirala cesta od Begunj do meje pri Zadnji vasi.« Gospod profesor Bučar, ki

je bil prisoten, je izrekel: »Pa ti, Franc, to pa ni stvar Elana, to mora narediti država!« Ostalo je pri zahtevi »gromovnika« in Elan je financiral v celoti cesto »Pod gorami«. Ko smo – Elan – z devizami, ki smo jih z dovoljenjem pridobivali od Cerkve, uredili in z najsodobnejšimi elektronskimi Philipsovimi aparaturnami opremili center Teritorialne obrambe v Poljčah pri Begunjah, je gospod prof. France Bučar na predavanju takratni gospodarski eliti Gorenjske izrekel: »Največja zmeta boljševidnega planskega gospodarstva in »spakedranega« besedičenja o združenem delu je danes rezultat popoln propad jugoslovanskega gospodarskega sistema.« To je gospod profesor dr. France Bučar, prepričan kristjan, izrekel v Poljčah tistega septembrskega dne 1988. Škoda, da ni več živ – priča gospod Miran Bogataj, predstojnik takratne nacionalne varnosti.

PAVEL KODER, TRŽIČ

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Savski folkloristi zaplesali starosti Mirku Ramovšu

Kranj – V Velenju so pripravili vseslovensko srečanje izbranih folklornih skupin in tako počastili 80. rojstni dan staroste slovenskih folkloristov Mirka Ramovša. Med povabljenimi je bila tudi Folklorna skupina Sava Kranj in kot je povedal njihov predsednik Zvone Gantar, je bilo čast in ponos nastopati za tako spoštovanega slavljenca: »Zaplesali smo etnokoreologu, ki je skupini že pred leti veliko pomagal k napredku. Postavil nam je odlični folklorni točki rezijanskih in dolenskih plesov.« Na sobotnem slavlju pa so prikazali, kako je v 19. stoletju potekala plesna zabava na ohceti v Dobropolju.

Franc Hvasti predstavlja enega ključnih členov sodobnega slovenskega tekmovalnega kolesarstva. Zgodbe v knjigi Dve uri resnice zajemajo ozadja in dogodke, ki so za vedno zaznamovali kolesarstvo. Pripoved je sestavljena iz zlahčnih, znanih in neznanih zgodb, ki so pisane tako, da si lahko vsak živo predstavlja kolesarski šport, kot se je odvijal nekoč. Obvezna je za zaljubljenca v kolesarstvo, še posebej pa za vse, ki so si kdaj tudi sami na hrbet pripeli tekmovalno številko.

Cena knjige je **19⁹⁰ EUR** * postnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure. Naročila sprejemamo tudi po e-pošti: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

VSE NAJBOLJŠE RADIO GORENC

Petek, 27.11. od 16. do 20. ure PLANET TUŠ KRANJ

OSVOJI LETNO VINJETO

TANJA ŽAGAR - ANDREJ ŠIFRER - WERNER
IZBOR NAJ POLKE GORENCA - OTROŠKA GASILSKA PARADA
ZREBANJE LETNIH VINJET IN DRUGE NAGRADNE IGRE

53 ROJSTNI DAN RADIA GORENCA

GENERALNI POKROVITELJ Planet tuš
Kjer so zvezde doma

GLAVNI POKROVITELJI REMONT ece

CONDITUS KREMSNITA Les 3 plus

MEDIJSKI POKROVITELJ Gorenjski Glas

Vsak račun iz katere koli poslovalnice v Planetu Tuš Kranj med 2. in 27. 11. vam omogoča, da zadenete letno vinjeto 2016. Račune je potrebno oddati v boben 27. 11. v času dogodka. Izžreban posameznik mora biti v trenutku žrebanja prisoten na prizorišču. Organizator nagradne igre je Radio Gorenc.

Animatronično razsvetljenje

SAMO LESJAK

Kranj – V Galeriji stolpa Škrlovec v Kranju je na ogled razstava Corporis Animate, ki sta jo s performansom odprla avtorja Zoran Srdić Janežič in Otto Urpelainen. Gre za projekt, ki razvija umetnost na področju animatronike: konstrukcije in upravljanja robotov, ki

Kombinacija nekonvencionalnih kiparskih materialov in sodobnih umetniških medijev: Zoran Srdić Janežič in Otto Urpelainen / Foto: Matic Zorman

simulirajo človeške in živalske značilnosti. V permormansu v 'glavni vlogi' nastopa robot-prašič, ki sta ga avtorja ustvarila kot potencialno živo bitje z omejenim zavedanjem prostora in lastnega telesa ter gibanja v njem. Robot zaznava fizične meje, znotraj katerih vedno poišče človeške objekte, v tem primeru doprsne kipe, nad katerimi ob stiku z njim zasveti žarnica. Vendar se dogajanje ne ustavi na idejnem

polju, temveč gre korak naprej v ideologijo, determiniranost obeh bitij in njuno indoktrinacijo.

Projekt se ukvarja z razmerjem med vrednostjo in vrednoto: človeško telo je vrednota, živalsko pa ima vrednost. Prašič je za človeka lahko žival, hrana ali material za kip; človeško salo je bilo estetsko v umetnosti, odveč-

no v kozmetični industriji ter simbolno v razkazovanju bogastva. Nova izrazna sredstva tako omogočajo nove odnose med realnimi, virtualnimi telesi in roboti, hkrati pa s spajanjem človeškega in živalskega v telo hibrida vzpostavljajo neantropocentričen vrednostni sistem. Performans, ki na zanimiv način odpira meje misli, bo v Stolpu Škrlovec na ogled tudi danes, v petek, 13. novembra, ob 18. uri.

Regijsko pevsko tekmovanje

Škofja Loka – V Kristalni dvorani Sokolskega doma bo jutri, v soboto, 14. novembra, potekalo regijsko tekmovanje odraslih pevskih zasedb. Ob 13.30 bodo najprej nastopile male vokalne skupine in dva moška zbora, ob 16. uri bodo na sporedu ženski zbori, koncertni dan pa bodo od 18.30 naprej bogatili še mešani pevski zbori. Pod pozornim posluhom strokovne žirije v sestavi Tadeja Vulc, Gregor Klančič in Stojan Kuret bo skupaj nastopilo petnajst pevskih sestavov.

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 14. 11., in nedelja, 15. 11.
13.00, 15.45, 18.30, 20.00, 21.15
SPECTRE
20.45 DO KONCA
13.20, 15.00, 16.40, 18.20 UPS! NOE JE ODŠEL, sinhro.
18.45 ŠIŠKA DELUXE
13.30, 15.15, 17.00 HOTEL TRANSILVANIJA 2, sinhro.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Nedelja, 15. 11.
16.20, 17.00, 18.00, 19.30, 20.00,
20.30, 21.00 SPECTRE
14.40 DRUŽINA V NAJEM
12.40, 13.20, 16.40 UPS! NOE JE ODŠEL
11.30, 15.10 UPS! NOE JE ODŠEL, 3D
18.30 SKAVTI PROTI ZOMBIJEM
20.20 ZADNJI LOVEC NA ČAROVNICE
18.20 KUCHAR NA ROBU

11.45, 13.45, 15.45 HOTEL TRANSILVANIJA 2, sinhro.
12.30, 14.30, 16.30 HOTEL TRANSILVANIJA 2, 3D, sinhro.
12.20, 14.20 RIBBIT

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 13. 11.
18.00 UPS! NOE JE ODŠEL, 3D, sinhro.
20.00 NOVA PRIJATELJICA

Sobota, 14. 11.
16.00 UPS! NOE JE ODŠEL, sinhro.
18.00 NOVA PRIJATELJICA
20.00 POT DO SLAVE, 3D

Nedelja, 15. 11.
16.00 UPS! NOE JE ODŠEL, 3D, sinhro.
18.00 POT DO SLAVE, 3D
20.00 NOVA PRIJATELJICA

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Dva para, en kvartet

Jutri zvečer bodo v Prešernovem gledališču krstno izvedli dramo Mali nočni kvartet Vinka Möderndorferja. Avtor se je s temo darovanja organov spopadel tudi v vlogi režiserja.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Prešernovo gledališče je pred tretjo premiero v letošnji sezoni. Dramsko besedilo Vinka Möderndorferja Mali nočni kvartet, ki je bilo leta 2014 nominirano tudi za Grumovo nagrado, sooči dva para staršev različnih socialnih statusov in nacionalnosti z etično dilemo darovanja človeških organov. Avtor se je s temo darovanja organov spopadel že leta 1996, ko je bil na urgenci priča dogodku, ko so pripeljali mladega, hudo ponesrečenega motorista. Dve leti pozneje je napisal televizijski scenarij, leta 2003 radijsko igro Srce, leta 2013 pa se je ponovno lotil zgodbe o človeškem srcu, tokrat v dramskem besedilu. »Gre za zgodbo o življenju in smrti, ki govori o transplantaciji organa v prometni nesreči umrlega otroka, a to je le zunanji okvir, predstava namreč odpira

Igra o življenju in smrti / Foto: Boris B. Voglar

vprašanje doživljanja staršev ob tem. Do kam bi šli starši, ko se je treba boriti za življenje svojega otroka. Starša sta na različnih socialnih bregovih, njihov strah, da bi se otrokom kaj zgodilo, pa je enak,« poudarja Möderndorfer in dodaja, da se je zgodba v vseh teh letih spremenila, saj je družba bolj razslojena, razlike med tistimi, ki imajo, in tistimi, ki so na robu preživetja, je

vse večja. »Naduti kapitalizem si misli, da lahko z denarjem kupi vse.«

Vloge obeh parov tokrat oblikujejo Vesna Jevnikar in Peter Musevski ter Vesna Slapar in Miha Rodman. »Predstava govori tudi o odnosih, zakonu, ljubezni, tujstvu v naši državi. Vsaj deset vaj sem potrebovala, da sem kot mati odmaknila misel na to, kajko bi se mojemu sinu kaj zgodilo. Predstava

bo pri ljudeh vsekakor vzbujala emocije,« razmišlja Vesna Jevnikar. Da lik, ki ga igra, odpira vprašanja o človeški etiki, kje je meja, ki ti dopušča, kaj lahko kupiš in česa ne, dodaja Miha Rodman. »Moj lik je hkrati dober človek, a tudi slab.«

»Trudila sem se, da moja lika ne bi poganjal denar, ampak to, da sem tudi sama mama. Lepota te zgodbe je v tem, da čeprav se ljudje včasih grozno obnašamo v doseganju ciljev, smo znotraj v sebi še vedno v prvi vrsti ljudje, kar se tudi na koncu pokaže,« meni Vesna Slapar, Peter Musevski pa v igri zaznava tudi boj dveh različnih kultur, dveh različnih svetov, proletariata in neoliberalne kulture, ki prvega potiska v rahli fundamentalizem.« Dramaturg predstave je Blaž Lukan, sceno je postavil Branko Hojnik za kostume poskrbel Alan Hranitelj, glasbo pa zapisal Bojan Jurjevčič - Jurki.

Bogato ob petletnici Fofitéja

V KUD Fofité bodo praznovanje prvih petih let delovanja obeležili s številnimi dogodki ter dvema gledališkima abonmajema.

IGOR KAVČIČ

Medvode – V decembru KUD Fofité praznuje pet let. Njegovi člani in ustvarjalci so na prehojeno pot ponosni, saj so v teh letih pripravili sedem predstav, več kot deset razstav, vsakoletni večer filmske glasbe in obilo drugih dogodkov. Fofitéjeve predstave so redno uvrščene v regijsko selekcijo Linhartovih srečanj, nagrajeni so bili na različnih državnih in drugih selekcioniranih srečanjih ljubiteljskih gledališč. »Začeli smo s tremi sekcijami, gledališko, fotografsko in filmsko,

danes jih deluje pet, še sekcija za ljudski oder in letos ustanovljena literarna sekcija,« pove predsednik društva Janez Vencelj in dodaja, da bodo ta mini jubilej praznovali delavno z začetkom abonmajskega programa za odrasle in otroke: Fofitéjevi gostje in Fofitéjev otroški abonma, drugim samostojnim večerom literarne sekcije – Néžna poezija, gostovanjem najboljših ljubiteljske predstave letošnjega Linhartovega srečanja, Blazinec, premiero sekcije za ljudski oder in z decembrskimi ponovitvami uspešnice Hrup za odrom.

Letošnji novosti sta vsekakor oba abonmaja. Fofitéjevi gostje je namenjen odrasli publiki in ga sestavlja pet predstav, tri gostujoče in dve, ki jih bo vsak gledalec lahko izbral izmed predstav, ki jih bo v sezoni 2015/16 odigralo društvo Fofité. Abonma, ki se bo odvijal v dvorani Kulturnega doma Medvode, je nastal ob podpori občine, bo po šestih letih tako spet navduševal ljubitelje gledališča. Fofitéjev otroški abonma bo ponudil podobno gledališko veselje mladim gledalcem (od 4. leta naprej). Ta prav tako prinaša tri gostujoče in dve domači

predstavi. Nakup abonmaja bo mogoč v TIC Medvode in uro pred začetkom prve predstave v Kulturnem domu Medvode. Prva predstava abonmaja Fofitéjevi gostje bo 28. novembra ob 19.30 igra Blazinec Martina McDonagha v izvedbi KUD Zarja Trnovlje. Danes, v petek, 13. novembra, ob 20. uri bo (v avli kulturnega doma) Literarni večer z naslovom Néžna poezija. Svojo najnovejšo knjigo bo predstavil pesnik Kobrowsky, pred literarnim večerom pa bo tudi odprtje razstave ilustracij Urške Kozak. Večer pripravlja Fofitélli.

Čufarjev festival

Jutri, v soboto, se na Jesenicah začnejo 28. Čufarjevi dnevi. V sedmih dneh se bo na odru zvrstilo sedem predstav ljubiteljskih gledališč.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Čufarjeve dneve bodo slovesno odprli jutri zvečer s polaganjem cvetja ob kipu Toneta Čufarja na Čufarjevem trgu. Slavnostni

govornik bo Tone Partljič, ki Jesenice opisuje kar kot »majhno slovensko gledališko prestolnico«. Po slovesnem odprtju bo sledila že prva predstava, to bo Igralska družina v izvedbi KD Igralske

skupine pri Gledališču Tone Čufarja Jesenice. V naslednjih dneh se bodo zvrstile še Kurbe v izvedbi KD Janez Jalen Notranje Gorice, Triko v izvedbi KD Zarja Trnovlje, Maček v žaklju v izvedbi KD Loški oder Škofja Loka, Niti tat ne more pošteno krasti v izvedbi KUD Štefan Romih Črešnjevca Slovenska Bistrica, Vse zastonj v izvedbi Koroškega deželnega teatra Slovenj Gradec in Resnica v izvedbi Šentjakobskega gledališča Ljubljana. Vse predstave

se bodo začele ob 19.30. Strokovno žirijo bodo letos sestavljali dramski igravec Gašper Jarni, gledališka igralka in animatorka Ana Ruter in moderator ter novinar Janez Dolinar. Novost letošnjega spremljevalnega programa bo dan odprtih vrat jeseniškega gledališča. Ob zaključku festivala prihodnjo soboto, 21. novembra, bodo podelili Čufarjeve nagrade in plakete, za »posladek« pa organizatorji obljublajo »glasbeni potep« z zasedbo LINK.ART.

Plezalci zbrani v Kranju

Ta konec tedna Kranj dvajsetič zapored gosti finalno tekmo svetovnega pokala v športnem plezanju. Tekmovalci se bodo pomerili v težavnosti, kjer je v skupnem seštevku Mina Markovič trenutno vodilna, Domen Škofic pa je četrti.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Najboljši športni plezalci na svetu se bodo jutri in v nedeljo v dvorani na Zlatem polju v Kranju pomerili na tekmi svetovnega pokala v težavnosti. »Prijavljenih je 113 tekmovalcev iz dvajsetih držav, še več kot lani. Na štartni listi je 44 deklet in 69 fantov,« je povedal organizator Tomo Česen.

V boju za najvišja mesta bo tudi 15-članska slovenska ekipa v postavi Mina Markovič, Janja Garnbret, Tjaša Kalan, Julija Kruder, Tjaša Slemenšek, Rebeka Kamin, Veronika Meke, Kaja Skvarč Božič, Domen Škofic, Urban Primožič, Martin Bergant, Anže Peharc, Milan Preskar, Jure Rastresen in Tim Unuk. Mina Markovič v Kranj prihaja kot vodilna tekmovalka v svetovnem pokalu v težavnosti. Letos je prvič v karieri osvojila naslov evropske prvakinje, poleg tega je v Kranju že trikrat zmagala, svetovni pokal pa osvojila v letih 2011 in 2012. Radovljčan Domen Škofic pa je v svetovnem pokalu v težavnosti trenutno na četrtem mestu in ima možnosti, da se povzpne še više, v kombinaciji pa je tretji. Letos je

Foto: Luka Reiner

Radovljčan Domen Škofic bo skušal priti med najboljše tri v skupnem seštevku svetovnega pokala v težavnosti.

prvič zmagal na tekmi svetovnega pokala. Pričakovanja pred finalom sezone je predstavil trener slovenske reprezentance Roman Krajnik: »Smo odlično pripravljene. Če bodo na tekmi uživali in odplezali, kot znajo, mislim, da bodo rezultati na koncu takšni,

kot jih vsi pričakujemo.« Na uspešno plezanje v Kranju računa tudi prvi gorenjski plezalec v letošnji sezoni Domen Škofic: »S sezono sem zelo zadovoljen. Dosegel sem svoj glavni cilj, zmago v svetovnem pokalu. Začetek sicer ni bil lahek, morda zaradi previsokih

Tekmovanje se bo začelo jutri ob 9. uri s kvalifikacijami za moške, ob 14. uri sledijo kvalifikacije žensk, isti večer ob 20. uri pa bo polfinale. Finale bo v nedeljo z začetkom ob 18.45.

pričakovani, imel sem nekaj težav, tako kot Mina sem si zvil gleženj. Ko sem se sprostil, je steklo. V zadnjih dveh tednih sem imel nekaj težav z zdravjem, a se počutim bolje. Upam, da bo ostalo pri tem. Verjamem, da bom užival in potem bo prišel tudi rezultat.«

Slovenski plezalci na domači tekmi računajo tudi na podporo gledalcev, ki jih v Kranj vedno pride veliko. »Kranj je klasična postaja tekem svetovnega pokala in po tradiciji se z njim lahko merita samo še oba največja mastra na svetu – Serre Chevalier in Arco. Letos bo tekmovalje že dvajsetič zapored in nobeno mesto nima toliko tekem svetovnega pokala kot prav Kranj,« poudarja Česen.

Tekma v Kranju bo imela letos še dodatno vlogo. »Prišotna bosta opazovalca Mednarodnega olimpijskega komiteja, ki bosta o tekmovalni poročala programski komisiji in izvršnemu odboru MOK, od katerega decembra letos pričakujemo dokončno potrditev predloga, da se športno plezanje uvrsti v program olimpijskih iger leta 2020,« je pojasnil načelnik Komisije za športno plezanje Planinske zveze Slovenije Aleš Pirc.

Zaradi nastopa reprezentance premor v prvi ligi

Kranj – Nogometaši v prvi slovenski nogometni ligi Telekom bodo imeli ta konec tedna zaradi nastopa reprezentance prekinitve. Tekme zadnjega kroga jesenskega dela prvenstva pa bodo v drugi in tretji ligi. V drugi ligi bodo jutri tri tekme: Ankarani – Kalcer Radomlje, Tolmin – Šenčur in Roltek Dob – Zarica Kranj (NK Dob ob 14. uri), v nedeljo pa še dve: Triglav Kranj – Drava Ptuj (Športni center Kranj ob 14. uri) in Aluminij – Farmtech Veržej. V tretji slovenski nogometni ligi center bo tekem jutri, ko se bodo pomerili Šobec Lesce – Kolpa (ob 13. uri), Sava Kranj – Jezero Medvode, Žiri – Brinje Grosuplje, Rudar Trbovlje – Zagorje in Ilirija Extra Lux – Jesenice (ob 14. uri), v nedeljo pa bo z začetkom ob 14. uri še tekma med Komendo in Bledom Hirter. Jesenski del pa je že končan v Gorenjski nogometni ligi. Na prvem mestu ga je končalo Velesovo, v ligi za prvaka pa bodo spomladi igrali še Visoko, Naklo, Niko Železniki, JuRentA Bitnje in Ločan Škofja Loka.

V finalu hokejskega pokala Olimpija in Acroni Jesenice

Kranj – V finalu premierne Pokala Slovenije se bodo pomerili hokejisti Olimpije in ekipe Sij Acroni Jesenice. Prvi so v torek v polfinalu premagali Založane s 5:1, drugi so bili z 2:1 boljši od Celja. Finale bo v torek, 1. decembra, na Jesenicah.

pdk
plezalni dnevi kranja
2015

10.

nedelja ob 16:00
LEGENDE ZNOVA
V STENI

Kranj, 27. - 29. nov. 2015
športna dvorana Zlato polje

sobota, 28. november
• 18:00 finale - težavnost

nedelja, 29. november
• 16:00 Legende ...
• 19:00 finale - balvani

spremljevalni program
• ustvarjalne delavnice
• razstava eksotičnih živali
• otroški kotichek

<http://pdk.aokranj.com>

Padec s kolesom ni bil nedolžen

Smučarska tekačica Lea Einfalt je kljub težavam s poškodbo, ki jo je pestila v pripravljalnem obdobju, dobro pripravljena na sezono. Največja cilja bosta svetovno prvenstvo do triindvajset let in Tour de Ski.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Konec novembra se bo v Kuusamu na Finskem začela nova sezona svetovnega pokala v teku na smučeh. Prvo ime ekipe bo Vesna Fabjan, ne gre pa pozabiti niti na druga dekleta, ki so že v lanskem sezoni dokazala, da se lahko uvrstijo visoko. Ena izmed njih je Lea Einfalt, ki je Tour de Ski končala na 22. mestu, v zadnji, najtežji etapi z vzponom na Alpe Cermis pa je dosegla enajsti čas. Je tekačica, ki je boljša na razdalji.

»Letos sem imela v pripravljalnem obdobju kar nekaj težav s poškodbo. Po padcu s kolesom in nezavesti sem hitro začela spet trenirati, a so mi šele po štirinajstih dneh odkrili počeno kost v stopalu, ki sem jo na tekmovalju očitno dokončno zlomila in vnela stopalo. Morala sem spustiti priprave v Planici. Dva meseca sem trenirala

Lea Einfalt je letos več delala na moči. / Foto: osebni arhiv

po prilagojenem programu. Bilo je kar težko brez teka, ampak na srečo sem lahko opravljala rolkarske treninge. Vseeno mislim, da sem dobro pripravljena in se že zelo veselim začetka sezone. Na treningih sem letos dala veliko več poudarka na

moči, ki je bila v prejšnji sezoni moja šibka točka, in zelo me zanima, kako se bo ta napredek odražal na tekmah,« je povedala mlada tekačica iz Zbilj. Kot pravi, bo njen prvi cilj sezone svetovno prvenstvo do 23 let, kjer si želi medalje, najbolj pa se

veseli Tour de Skija, kjer bo zelo zadovoljna, če bo lansko 22. mesto pomaknila nekoliko višje.

Pred odhodom na sneg v Skandinavijo je bila na posebnih testiranjih. »Z Red Bullom sem v pogovorih za sponzorstvo, zato so me povabili v svoj diagnostični trening center v Salzburgu. Ves teden sem opravljala različne teste, kjer so mi pomagali različni strokovnjaki. Dobil sem veliko koristnih informacij, kot na primer v čem sem dobra in kaj moram še izboljšati, da bom napredovala, hkrati pa je bila to tudi zelo prijetna izkušnja,« je pojasnila članica kranjskega Triglava.

Tekači so v sredo odšli na snežni trening v Sjusjoen na Norveško, sredi naslednjega tedna pa potujejo na Švedsko, v Bruksvallarna, kjer bodo imeli dve pregledni tekmi.

VABI NA OGLED TEKME 6. KROGA DRŽAVNEGA PRVENSTVA V 2. DRL

RK CERKLJE: RK VELIKA NEDELJA CARRERA OPTYL

V soboto, 14. 11. 2015, ob 19. uri
v Športni dvorani v Cerkljah

2. SNL, 15. krog
NK Triglav: Drava Ptuj
nedelja, 15. 11. 2015, ob 14.00, ŠC Kranj
www.nktriglav.si

Z GORENJSKIM GLASOM DO CENEJŠE VSTOPNICE ZA OGLED TEKME!

Izrežite ta kupon in si zagotovite vstopnico za ogled nogometne tekme med domačim Triglavom in Dravo Ptuj, ki bo v nedeljo, 15. novembra 2015, ob 14.00 na stadionu v Kranju.

NAMESTO REDNE CENE VSTOPNICE, KI JE 5 EVROV, BOSTE ZA VSTOPNICO S TEM KUPONOM ODŠTELI LE 3 EVRE.

Podprimo naše športnike in navijajmo skupaj!

Poravnava potrjena tudi na sodišču

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na Okrožnem sodišču v Kranju so v sredo pričakovano sklenili poravnavo v 124 tisoč evrov vredni odškodninski tožbi Ivane Djilas, nesojene direktorice Prešernovega gledališča v Kranju, zoper Mestno občino Kranj. Kot smo že poročali, je mestni svet na oktobrski seji potrdil predlog poravnave za znesek osem tisoč evrov, to pa je sedaj potrdil tudi sodnik Aleksander Urankar.

razmerje. Da se ne more z vsakimi volitvami na novo pisati zgodovina,« je povedal odvetnik. Kot je še dejal, so se na seji mestnega sveta, ko je bila sprejeta sporna odločitev, izrekle tudi klevete oziroma so bile kršene osebnostne pravice tožnice. »Vsota, za katero smo se poravnali, seveda ne pomeni odmevne za to, je pa način, da se ta spor vendarle zaključi.«

Že ob potrditvi poravnave na mestnem svetu je kranjski župan Boštjan Trilar na

Na poravnalnem naroku je tožnico zastopal odvetnik Dino Bauk, občino pa njena uslužbenka Živa Okorn. / Foto: Simon Šubic

Po koncu nekajminutnega poravnalnega naroka je pooblaščenec Ivane Djilas, odvetnik Dino Bauk pojasnil, da so se poravnali za dogovorjeni znesek, pri čemer vsaka stranka nosi svoje stroške postopka. »Tožeča stranka Ivana Djilas se je za poravnavo v tem znesku odločila, da se zadeva po skoraj treh letih, ko se na sodišču ni zgodilo praktično ničesar, konča, saj je v tem času že izgubila voljo za pravdaje. Njen glavni cilj je bil, da se izkaže, da je bila narejena napaka s strani občine. Mi smo še vedno prepričani, da zaveze, ki jih prevzema občina v enem mandatu, zavazujejo tudi naslednji sklic mestnega sveta, vsaj kar se tiče tretjih oseb, ki z občino stopajo v neko pravno

temo dejal: »Moje stališče do vseh teh starih tožb je, da vzamejo precej časa, energije in tudi denarja. Zato sem se sestal z odvetnikom Djilaso in sva se dogovorila za takšen znesek. Ker je ta stvar izrazito politična, sem jo dal še na mestni svet in svetniki so poravnavo potrdili.«

Režiserka Ivana Djilas je vložila tožbo zoper občino, ker je bila junija 2010 izbrana za direktorico Prešernovega gledališča Kranj in dobila tudi pogodbo o zaposlitvi, v ponovnem postopku po pritožbi dotedanjega direktorja gledališča Boruta Veselka pa je novi mestni svet za to delo ni več izbral. Odškodnino je zahtevala zaradi duševnih bolečin, kršitev človekovih pravic in izgubljenega dohodka.

Po Delavskem mostu veliko prehitro

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski policisti so pred dnevi obravnavali 18-letnega domačina, ki je po Delavskem mostu v Kranju vozil veliko hitreje, kot je tam dovoljeno. Pri omejitvi hitrosti na 70 km/h je namreč po mostu iz smeri Škofje Loke proti Kranju vozil kar s 147 km/h.

Osemnajstletnik je seveda še voznik začetnik, vozniško dovoljenje pa je pridobil šele pred dobrim mesecem. Policisti so mu ga zaradi hujšega prekrška že odvzeli, na pristojno okrajno sodišče pa bodo vložili tudi nujni obdolžilni predlog. Za omejen prekršek je predpisana globa 1200 evrov in 18 kazenskih točk.

Splezal na dimnik in padel

V sredo zvečer je petnajstletnik iz okolice Kranja padel v 25-metrski dimnik kotlovnice za Šolski center na Zlatem Polju. Po neuradnih podatkih si je hudo poškodoval hrbtenico.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V sredo zvečer je mladoletnik iz okolice Kranja, po naših podatkih je star 15 let, splezal na 25 metrov visok dimnik kotlovnice na Kidričevi cesti v Kranju in padel vanj. Pri tem se je hudo poškodoval, neuradno se govori o poškodovani hrbtenici. S Policijske uprave Kranj so sporočili, da dosedanja podatki ne kažejo na sum kaznivega dejanja, vendar pa kriminalisti nekatere okoliščine nesreče še preverjajo.

Po ugotovitvah policije se je mladoletnik na vrh dimnika, ki trenutno ni delujoč, povzpel skupaj s še nekaterimi vrstniki. O natančnem številu ne govorijo, naši viri pa govorijo, da je šlo za skupino treh fantov, vsaj dva pa naj bi se povzpela na vrh dimnika. Razlog za tako nesampetno početje ni znan, bolje poučeni pa so v sredo zvečer znali povedati, da naj bi šlo za nekakšno dokazovanje poguma.

»Kovinski klini za tehnično vzdrževanje dimnika se začnejo šele na višini okoli štirih metrov, ki pa so jih mladoletniki z uporabo drugih stvari dosegli in se povzpeli na vrh. Po padcu je mladoletnik ostal ujet v dimniku, s katerega so ga s tehničnim posegom približno eno uro kasneje rešili gasilci,« pojasnjuje Bojan Kos,

Hudo poškodovanega mladeniča so prevzeli reševalci kranjske postaje nujne medicinske pomoči. / Foto: Gorazd Kavčič

tiskovni predstavnik Policijske uprave Kranj.

Sedemčlansko ekipo kranjskih poklicnih gasilcev, ki so opravili intervencijo, je vodil Uroš Petrič. Gasilci so najprej odstranili cev, ki je bližnjo kotlovnico, ki je tedaj obratovala, povezovala z dimnikom, da so preprečili morebitno odvajanje toplotnih plinov skozi dimnik. Do poškodovanega mladeniča, ki je bil pri zavesti in so bili z njim med intervencijo ves čas v kontaktu, so prišli šele s prebitjem betonske stene dimnika. Ko so prišli do ponesrečenca,

so ga takoj pokrili, mu nadelih dihalni aparat, nato pa ga skozi nastalo odprtino spravili na zunanost in predali ekipi reševalcev Nujne medicinske pomoči Kranj.

Kotlovnico, ki ogreva bližnji Tehniški šolski center Kranj, Fakulteto za organizacijske vede, športno dvorano, študentski in dijaški dom ter Gimnazijo Franceca Prešerna, upravlja kranjski Domplan. Vodja poslovne enote Energetika Andrej Krč je povedal, da se v okolici kotlovnice sicer večkrat zbira skupine mladih, ki pogosto povzročajo tudi škodo na

objektih, vendar pa do sedaj niso zaznali, da bi plezali tudi po dimniku. »V času nesreče ta tuljava ni bila delujoča, ker večji kotel ni deloval, saj zaradi visokih temperatur to še ni potrebno. Če bi se nesreča zgodila v mrzlem obdobju, pa bi deloval tudi ta dimnik in bi se mladoletnik pri padcu tudi opeknel,« je razložil. Ali bodo v prihodnosti poskrbeli za tehnično zavarovanje objekta oziroma ograditev, bodo še razmislili. »Vendar pa je treba vedeti, da če se nekdodloči, da bo splezal na dimnik, mu nobena ograja tega ne bo preprečila,« je še dejal.

V požaru zgorelo ostrešje hiše

Sredi torkovega dopoldneva je zgorelo ostrešje na stanovanjski hiši v Preddvoru. Ogenj so prvi opazili najbližji sosedje, katerih hiša je bila prav tako ogrožena.

SIMON ŠUBIC

Preddvor – Na ostrešju stanovanjske hiše na Belski cesti na robu Preddvora je v torek okoli 9,30 izbruhnil požar. Ostrešje je v celoti zgorelo, poškodovani pa so tudi prostori v podstrešnem delu objekta. Požar so ob pomoči preddvorskih gasilcev pogasili poklicni gasilci iz Kranja. Po podatkih policije je nastalo za približno 50 tisoč evrov škode.

Po besedah vodje intervencije Jožeta Terana iz gasilsko-reševalne službe Kranj je bila streha ob njihovem prihodu že povsem v ognju. Pri gašenju so uporabili gasilsko avtolestev, ognju pa so se gasilci zoperstavili tudi z notranjimi

Pri gašenju požara so uporabili tudi gasilsko lestev.

napadi. »Ogenj smo lokalizirali hitro, v približno petih minutah, v nadaljevanju pa smo imeli še precej dela z žarišči, ki so se pojavljala

na več mestih. Intervencijo, v kateri je sodelovalo trinajst poklicnih gasilcev in šestnajst prostovoljnih, smo končali okoli 14.

ure. Na kraju požara je ostalo vozilo z gasilsko lestvijo, saj se je nato izvajala še požarna straža,« je pojasnil. Ker je na leseni plošči nastalo več lukenj, so jo gasilci morali podložiti, da se ne bi zrušila na spodnje stanovanje, je še dodal.

Ob nastanku požara lastnikov v hiši ni bilo nikogar. Kot je med potekom intervencije razložila njena lastnica, so bili vsi zdoma, tudi sama je bila v službi, ko je prejela klic o požaru. »Požar so opazili sosedje, katerih hiša se drži naše. Povedali so mi, da je samo nekaj začelo prasketati na strehi. K sreči je med obema hišama požarni zid, da se požar ni razširil še k sosedom,« je povedala.

POSLOVNI GLAS

Izvoz še naprej narašča

Gorenjske gospodarske družbe že drugo leto zapored povečujejo izvoz na tuje trge, stopnja brezposelnosti v regiji pa ni bila tako nizka že vse od septembra 2009.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjsko gospodarstvo kljub negativnim učinkom embarga trgovine z Rusijo in padcu vrednosti rublja letos dosega boljše rezultate kot v preteklih letih. Potem ko je izvoz še leta 2013 malenkostno nazadoval in je lani že dobil precejšen pospešek, izražen v več

posledice embarga trgovine z Rusijo in padca rublja, saj se je slovenski izvoz v Rusijo v prvem polletju zmanjšal kar za 23 odstotkov, uvoz pa se je celo prepolovil. »Indeksa za Gorenjsko še nimamo, izračunali smo lahko le gorenjski delež v slovenskem izvozu na ruski trg; ta dosega 2,2 odstotka, lani pa je bil 2,5-odstoten. Lanska

prihoda dijakov in študentov na trg dela ter sezonske napotitve presežka delavcev iz gradbeništva in drugih sezonsko naravnanih panog na zavod za zaposlovanje pričakujejo, da se bo do konca leta brezposelnost nekoliko povečala, vseeno pa bo konec leta na Gorenjskem manj brezposelnih kot 31. decembra 2014, je dodal.

poslovanju gorenjskih gospodarskih družb, ki so lani ustvarile 5,7 milijarde evrov prihodkov oz. 11 odstotkov več kot predlani, kar Gorenjsko uvršča na četrto mesto med slovenskimi regijami. Na domačem trgu so se prihodki povečali za 14 odstotkov, na tujem pa za sedem. Čisti dobiček je bil višji za petino in je znašal 260

Jadranka Švarc, direktorica Območne gospodarske zbornice za Gorenjsko: »Tekoča gibanja blagovne menjave s tujino, brezposelnost in turizem nas lahko navdajajo z optimizmom.« / Foto: Tina Dokl

kot osem odstotni rasti, je v prvih sedmih mesecih letošnjega leta višji za 5,7 odstotka (v Sloveniji 5,6-odstotna rast). Spodbudni so tudi podatki o manjši registrirani brezposelnosti in večjem obisku turistov. »Tekoča gibanja blagovne menjave s tujino, brezposelnost in turizem nas lahko navdajajo z optimizmom, vprašanje pa je, kako se bodo odrazili v finančnih rezultatih,« je v sredo na seji upravnega odbora Območne gospodarske zbornice za Gorenjsko povedala njena direktorica Jadranka Švarc.

Največji trg še vedno Nemčija

Do konca julija so gorenjska podjetja z izvozom ustvarila 1,27 milijarde evrov, kar je 8,7 odstotka slovenskega izvoza, ki je znašal 14 milijard. Uvoz narašča počasneje kot izvoz, tako je na regionalni ravni večji za 5,2 odstotka, na nacionalni pa za 3,4 odstotka. Uvoz blaga za Gorenjsko vrednostno znaša 951 milijonov evrov, to je sedem odstotkov slovenskega. Pokritost uvoza z izvozom je na Gorenjskem 129-odstotna, na državni ravni pa 109-odstotna.

Tako slovensko kot gorenjsko gospodarstvo čutita

stopnja rasti regijskega izvoza na ruski trg je bila skoraj 34-odstotna,« je poudarila Švarčeva. Gorenjska podjetja še vedno največ izvozijo v Nemčijo (29 odstotkov), Italijo, Avstrijo, Hrvaško in Francijo. Prvi trije trgi so najpomembnejši tudi pri uvozu, sledita Kitajska in Nizozemska.

Boljše rezultate kot lani beležijo tudi v gorenjskem turizmu. Do konca avgusta so zabeležili za 18 odstotkov več prihodov turistov in slabih 15 odstotkov več prenočitev, v Sloveniji je bila rast prihodov in prenočitev 12,1 in 8,2-odstotna. Še vedno je največ tujih gostov, v avgustu jih je bilo več kot štiri petine, vseeno pa se povečuje delež domačih gostov, saj so v prvih osmih mesecih zabeležili skoraj 27-odstotno rast njihovih prihodov in 22-odstotno rast prenočitev domačih gostov.

Najnižja brezposelnost po septembru 2009

Na Gorenjskem je še vedno najnižja stopnja registrirane brezposelnosti v državi, septembra je znašala 8,1 odstotka, kar je najmanj po septembru 2009, je poudaril direktor kranjske območne službe zavoda za zaposlovanje Drago Perc. Zaradi

Drago Perc, direktor kranjske območne službe zavoda za zaposlovanje: »Septembra je bila stopnja registrirane brezposelnosti na Gorenjskem najnižja po septembru 2009.« / Foto: Tina Dokl

Konec septembra je bilo registrirano brezposelnih 6727 oseb, kar je za 777 oseb oziroma dobro desetino manj kot leto poprej. Povprečni čas brezposelnosti je znašal 20,3 meseca, medtem ko v Sloveniji 27,5 meseca. Med brezposelnimi je skoraj 52 odstotkov žensk, še vedno je velik delež mladih do 29 let (21 odstotkov). Skoraj polovica je dolgotrajno brezposelnih, 39 odstotkov je starih 50 ali več let. Do septembra so sicer gorenjski delodajalci zavodu za zaposlovanje sporočili 4673 prostih delovnih mest. Največ povpraševanja je bilo po delavcih za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, voznikih težkih tovornjakov in vlačilcev ter čistilcih, strežnikih in gospodinjskih pomočnikih v uradih, hotelih in drugih ustanovah. Precej iskani so tudi izvajalci suhomontažne gradnje, štukaterji, kuharji, natakariji, zidarji, prodajalci, vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev predšolskih otrok ...

Več turistov in prenočitev

Vodja kranjske izpostave agencije za javnopravne evidence in storitve Zdenka Kajdiž je trenutni optimizem podkrepila z že znanimi podatki o lanskem

milijonov evrov, beležilo pa ga je 65 odstotkov gorenjskih družb. Največ dobička so prigospodarila podjetja iz predelovalne dejavnosti. Dobra tretjina družb je pridelala čisto izgubo v višini 90 milijonov evrov, kar je za dvajset odstotkov manj kot leta 2013.

Lani je bilo na Gorenjskem na novo ustanovljenih 536 družb, letos do 8. novembra pa 400. Poslovati je lani prenehalo 396 družb, letos za zdaj 296. V preteklem letu je bilo začelih 66 stečajev in pet postopkov prisilne poravnave, letos do začetka novembra pa 42 stečajnih postopkov in en postopek prisilne poravnave.

Samo da bi šlo gospodarstvu v Nemčiji

»Iz vsega povedanega veje optimizem, kar je dobro, vendar pa je treba ves čas držati nogo nad zavoro, da lahko še pravočasno zavreš. Naj bo sreča mila, da ne bo kaj narobe v Nemčiji, ki je naš največji trg, in da ne bi bilo kakšnih posledic zaradi prebežnikov,« je za konec dejal predsednik upravnega odbora območne zbornice za Gorenjsko Miro Pinterič. »Vlada pa naj se manj ukvarja z ograjami in več z nami, ki smo tukaj,« je še poudaril.

Matej Narat se umika iz Save

Matej Narat je v sredo odstopil z mesta predsednika uprave skupine Sava. Odločitev je sprejel tudi zaradi namigov največjih Savinih lastnikov SDH in KAD, je razložil.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Popolletnem spopadu med Savo, ki je od septembra v postopku prisilne poravnave, in njenim največjim upnikom Družbo za upravljanje terjatev bank (DUTB) se je v sredo predsednik uprave Save Matej Narat odločil za predčasen odhod iz družbe. Predsedniku nadzornega sveta Save Miranu Kraševcu je namreč predlagal sporazumno prenehanje mandata predsednika uprave skladno z individualno pogodbo o zaposlitvi. Kot je Narat razložil prek spletne strani Ljubljanske borze, se je za to potezo odločil tudi zaradi sporočila, ki ga je zaznal na sestanku s širšima vodstvom obeh največjih lastnikov SDH in KAD konec preteklega tedna, da bi se prestrukturiranje Save, ki se bo zaključilo s podpisom

do točke, ko bi lahko uspešno realizirali tudi proces preventivnega prestrukturiranja Save, ki bi odprla novo razvojno dimenzijo skupine,« je preko spletne strani Ljubljanske borze sporočil Narat.

Narat navaja, da je bil postopek preventivnega prestrukturiranja Save 29. maja prekinjen s strani DUTB, družba je bila kasneje potisnjena v postopek prisilne poravnave, vse od takrat pa je bilo treba enormno količino energije ter ogromno časa in denarja nameniti naporom za zaščito premoženja Save in njenih lastnikov ter enakopravni obravnavi vseh upnikov. Spomnimo, DUTB je konec maja sicer neuspešno poskušala zaseči delnice Save Turizma, ki ima turistične kapacitete tudi na Bledu. Sodišče v tej zadevi še ni razsodilo.

Matej Narat predčasno končuje mandat predsednika uprave skupine Sava. / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

načrta finančnega prestrukturiranja, lahko izvedlo hitreje in brez nadaljnjih zapletov v primeru njegovega umika. »Verjamem, da bo moja odločitev olajšala dogovore vseh deležnikov glede Savine prihodnosti. Predvsem pa želim, da se bodo z mojim umikom lastniki ter upniki, razbremenjeni vsiljenih kadrovskih in drugih špekulacij, lažje posvetili vsebinskim izzivom prestrukturiranja Save,« je navedel.

»To ni bila najlažja odločitev, saj smo z odlično ekipo sodelavcev ter sodelavcev v dobrih štirih letih in pol z veliko truda uspeli izpeljati sanacijo oziroma implementacijo začetne strategije takrat globoko prezadolžene, predimenzionirane ter povsem nelikvidne skupine Sava. Vse

Skupina Sava je po navedbah Narata v zadnjih štirih letih in pol brez najemanja dodatnih kreditov v slovenskem bančnem sistemu bankam upnicam plačala približno 140 milijonov evrov glavnice in obresti, uspešno je bila po njegovi oceni uresničena tudi stroškovna racionalizacija, saj so stroške na družbi znižali za približno dve tretjini. »Ključno pa je, da naša glavna nosilka razvoja (turistična divizija) deluje iz leta v leto bolje, pa tudi v letošnjem letu dosega rekordne rezultate. V kontekstu ustvarjanja platforme za razvoj je Sava s svojo odvisno družbo Savo Turizem in družbami, v katerih ima kapitalske naložbe, ustvarila pogoje za konsolidacijo slovenskega turizma v širšem smislu,« še poudarja.

Pri triindesetih letih še vedno čebelarji

CVETO ZAPLOTNIK

Breg pri Žirovnici – V Čebelarstvu Slovenije od letos dalje obiščejo za rojstni dan deset najstarejših čebelarjev, članov zveze. Ob koncu oktobra je predsednik zveze Boštjan Noč skupaj z nekaterimi najožimi sodelavci obiskal za 93. rojstni dan Leopolda Tomanca z Brega pri Žirovnici, vodstvu zveze pa so se na obisku pridružili še predsednik domačega čebelarskega društva Franc Pfajfar in žirovniški župan Leopold Pogačar. Pri Tomanu ima čebelarstvo dolgo tradicijo,

Leopold čebelarji že 57 let, čebelarili pa so tudi njegov oče in vsi strici. Zanimiva je zgodba o njegovem čebelarskem začetku. S prijatelji je šel na Jelovico na lov, a namesto srnjaka je v lovski koči »ujel« dva roja čebel in ju na motorju pripeljal domov. Odtlej mu čebele veliki pomenijo. Največ je imel trideset družin, še vedno samostojno čebelarji s sedmimi panji, le pri točenju medu mu pomagata hčerki. Letos ga je pridelal sedemnajst kilogramov na panj. Pri devetdesetih letih je bil na Golici, še vedno ima tudi vozniški izpit za avto.

Cene govejega mesa

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Pogledajmo, kakšne so bile cene v tednu med 26. oktobrom in 1. novembrom, ko je bilo zaklanih 378 do dve leti starih bikov, 19 več kot dve leti starih bikov, 68 krav in 113

telic. K ceni so prišteti povprečni prevozni stroški v višini 6,81 evra na sto kilogramov hladne mase. Pri kakovostnih razredih se oznake U, R, O, P nanašajo na vizualno ocenjevanje mesnatosti živali, oznake 2, 3 in 4 pa določajo razvrstitev trupa glede na zamaščenost. Oznaka n.z. pomeni, da ni bilo zakola.

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100 kg)

Kakovostni razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	350,83	-	-	n.z.
U3	354,59	-	-	343,48
R2	341,12	-	-	332,71
R3	344,25	348,70	224,65	318,41
R4	-	-	241,36	330,37
O2	296,82	-	204,58	318,95
O3	330,13	-	213,11	319,78
O4	-	-	n.z.	346,45
P2	-	-	172,44	-
P3	-	-	181,81	-

Nasvet: ne koruze na koruzo

Ob vse večji razširjenosti koruznega hrošča na Gorenjskem so tudi vse pogostejši pozivi kmetom, da naj kolobarijo in da naj na isto njivo ne sejejo koruze za koruzo.

CVETO ZAPLOTNIK

Spodnji Brnik – Seminarska hiša Agrosaat in Kmetijsko gozdarski zavod Kranj sta v sodelovanju s kmetijo Francija Fona s Spodnjega Brnika pripravila prejšnji teden Dan koruze na Gorenjskem, ki je pomenil zaključek poskusa z različnimi sortami – hibridi koruze za zrnje. V lepem jesenskem vremenu so ob navzočnosti okrog tridesetih kmetov poželi vseh dvanajst sort – hibridov koruze (vsakega je bilo po štiri vrste oz. od 261 do 270 kvadratnih metrov površine), stehali pridelke svežega zrnja na hektar, izmerili vlogo ob spravilu in izračunali pridelke suhega zrnja na hektar, preračunano na 14-odstotno vlogo. Povprečni pridelke svežega zrnja na hektar je znašal 16.401 kilogram, najboljši hibrid je dal 18.518 kilogramov zrnja, najslabši pa 13.026 kilogramov. Kar zadeva vlogo, je bilo povprečje 22,9 odstotka, najvišja izmerjena je bila 25,1 odstotka, najnižja pa 18,9 odstotka. Pridelke suhega zrnja, preračunan na 14 odstotkov vlage, je v povprečju znašal 14.241 kilogramov, pri tem pa je najboljši hibrid dal 16.279

Žetev poskusnega nasada koruze za zrnje na Fonovi njivi na Spodnjem Brniku

kilogramov zrnja, najslabši pa 11.345 kilogramov. Kot je povedal Jože Mohar, vodja Poslovne enote Ljubljana v družbi Agrosaat, je seminarska hiša Agrosaat imela letos na Gorenjskem deset poskusnih nasadov koruze, od teh tri s hibridi za zrnje in sedem s hibridi za silažo. Na podlagi rezultatov teh poskusov se odloča, koliko so novi hibridi konkurenčni starejšim in katere bo ponudila v prodajo. »Ne sejte koruze na koruzo, sicer se bodo začele pojavljati težave s koruznim hroščem,« je Mohar svetoval kmetom in poudaril: »Kolobarjenje je nujno zlo – ne zaradi predpisov,

ampak zaradi pridelka. Lahko boste za setev izbrali dobro seme, pri pridelavi upoštevajte vse tehnološke zahteve, a na koncu vam bo hrošč vse pokvaril.«

»Pri pridelavi koruze za zrnje ni posebnosti, a tisti, ki se odločajo za pridelavo za to, naj za setev izberejo hibride zrelostnih razredov od 300 do 320,« je dejala Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko-gozdarskem zavodu Kranj, in dodala, da je letos na Gorenjskem več koruze za zrnje kot običajno. Razlog je v tem, da je bilo zaradi dobrega pridelka manj povpraševanja po nakupu (stoječe)

koruze za silažo, zato je marsikateri kmet ni mogel prodati in jo je pustil za zrnje. Pri koruzi, ki je bila namenjena za silažo, so se ponekod na storžih pojavile močne okužbe fuzarioze, krmiljenje z okuženo koruzo pa lahko povzroči obolenja pri živalih. In kako je s koruznim hroščem? »Zadnji podatki kažejo, da je Gorenjska po razširjenosti koruznega hrošča že na ravni Prekmurja, kar pomeni, da bodo vidne poškodbe na koruzi (poleganje, slabša oploditev itd.) v prihodnje vidne tudi na Gorenjskem, še posebej izrazite bodo v sušnih, stresnih letih,« je dejala Kalanova.

Na ljubljanskem območju priznanje Antonu Kaduncu

CVETO ZAPLOTNIK

Zgornji Tuhinj – Zavod za gozdove Slovenije vsako leto podeli priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozda, po enemu ali eni skupini lastnikov iz vsake območne enote zavoda. Letos jih je podelil prejšnji četrtek na Pristavi ob gradu Snežnik v osrčju notranjskih gozdov. O tem, da so na blejskem gozdnogospodarskem območju priznanje prejeli bratje Robič iz Gozda - Martuljka in na kranjskem Jurij Rozman

st. iz Loma pod Storžičem, smo že poročali, a tudi na ljubljanskem območju je letos to priznanje prejel kmet z gorenjskega roba – Anton Kadunc iz Zgornjega Tuinja, po domače Kožlakar, gospodar na skoraj 54 hektarjev veliki kmetiji, od tega je 44 hektarjev gozda, ki je razdeljen v 38 parcel. Glavni dejavnosti na kmetiji sta govedoreja in gozdarstvo. Lanski žled jim je podrl in poškodoval okoli petsto kubičnih metrov drevja, sanaciji so se lotili sistematično,

doslej so posekali, prodali ali predelali že več kot 85 odstotkov poškodovane drevja. Kot so v obrazložitvi k priznanju zapisali v zavodu za gozdove, Anton redno pregleduje gozdove, skrbi za dobro označenost meja, se udeležuje razprav ob razgrnitvi gozdnogospodarskega načrta in gozdnogojitvenih načrtov, daje pobude glede vzdrževanja gozdnih cest, premišljeno izbira drevje za posek, odlično sodeluje z javno gozdarsko službo in samoiniciativno

Anton Kadunc

spremlja razpise za povečanje gospodarske vrednosti gozdov. S pomočjo sredstev, ki jih je pridobil na razpisu, je tudi kupil sodobni kmetijski traktor, ki je prilagojen za delo v gozdu.

Predavanje o davčnem potrjevanju računov

Blejska Dobrava – Zakon o potrjevanju davčnih računov, ki predvideva uvedbo davčnih blagajn, prinaša novosti tudi za kmetije. Kmetijska svetovalna služba bo zato na to temo pripravila predavanje, ki bo v torek, 17. novembra, z začetkom ob pol desetih dopoldne v kulturno-gasilskem domu na Blejski Dobravi. Predavala bo Ana Demšar - Benedičič, specialistka za ekonomiko v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, ki bo kmete seznanila z aktivnostmi, ki jih je treba izvesti še pred uvedbo davčnega potrjevanja računov.

Novosti pri dopolnilnih dejavnostih na kmetiji

Kranj, Naklo – Kmetijska svetovalna služba pripravlja prihodnji teden dve predavanji o novostih pri registraciji dopolnilne dejavnosti na kmetiji: prvo bo v ponedeljek ob 10. uri v prostorih KGZ Sloga v Kranju, drugo pa v torek ob 10. uri v prostorih kmetijske zadruge v Naklem. Predavanje Milene Črv, svetovalke za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti v KGZ Kranj, je namenjeno kmetom, ki se že ukvarjajo z dopolnilnimi dejavnostmi, pa tudi vsem, ki o teh šele razmišljajo. Kmetije se morajo uskladiti z novo uredbo do 1. januarja prihodnje leto.

Čebelarica Malči Božnar pouči o bogastvu medu in čebelijih pridelkih, kulinarčni mojster Andrej Goljat pa nas navduši z enkratnimi recepti z uporabo medu. Ne le kot sladilo ali namaz, med lahko uporabimo pri pripravi hladnih in toplih napitkov ter številnih sladica. V knjigi so tudi recepti za solate, testenine, mesne in ribje jedi z medom.

12⁵⁰ EUR * poština

Knjiga je spiralno vezana na 168 straneh. Cena knjige je

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure. Naročila sprejemamo tudi po e-pošti: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Kupci postali bolj zahtevni

Avtohiša Kavčič z Milj praznuje dvajsetletnico delovanja. Zahteve kupcev so se v tem času precej spremenile, še vedno pa avtomobil najraje kupijo v avtosalonu, ne po spletu, pravi Metka Kavčič.

SIMON ŠUBIC

Milje – V dneh, ko je francoski proizvajalec vozil Peugeot svojega slovenskega distributerja Peugeot Slovenija prodal švicarski skupini Emil Frey, v pooblaščenem prodajalcu in serviserju vozil te avtomobilске znamke Avtohiši Kavčič z Milj praznujejo dvajsetletnico delovanja. Leta 1995 sta jo ustanovila zakonca Rajko in Metka Kavčič, še danes pa delujejo kot družinsko podjetje. Medtem ko Rajko s sinom Klemenom skrbi za servisni oddelek, Metka in sin Aleš vodita prodajni oddelek, snaha Špela pa dela v administraciji.

»Mož Rajko, ki je po profesiji avtomehaničar, si je pred dobrimi dvajsetimi leti zaželel vrnitve v avtomobilsko dejavnost. Med gradnjo lastne avtomehanične delavnice na Miljah v letih 1993 in 1994 je Peugeot ravno začel širiti svojo mrežo v Sloveniji, tako so stekli pogovori s tedanjim uvoznikom Avtohišo Claas. Leta 1995 smo ustanovili podjetje Avtohiša Kavčič in postali prvi pooblaščenec prodajalec in serviser vozil Peugeot na Gorenjskem,« se spominja Metka Kavčič. Prva leta so imeli tri zaposlene, danes jih je štirinajst. Zrasli so tudi prostorsko, saj je leta 2004 prvoten manjši objekt nadomestil nov sodoben objekt s skupno 2000 kvadratnih metrov notranjih in zunanjih površin.

Foto: Gorazd Kavčič

Za prodajo vozil sta v družinskem podjetju zadolžena mati Metka Kavčič in sin Aleš.

»Za nas so bila najboljša leta za prodajo vozil v obdobju od 1999 do 2002, ko je Peugeot na trg lansiral izredno popularno 206. Tedaj smo na leto prodali blizu tristo avtomobilov, a ti časi so že minili. Tako kot vsi v avtomobilski industriji smo predvsem v letih 2008 in 2009 tudi mi močno čutili posledice gospodarske krize. Danes letno prodamo okoli dvesto novih in dvesto rabljenih vozil, v kar je treba vložiti tudi precej več truda kot v zlatih letih,« pravi Kavčičeva.

V dvajsetih letih so se precej spremenile tudi navade in zahteve kupcev vozil, ugotavlja sogovornica. »Stranka danes od prodajalcev avtomobilov pričakuje kompletno storitev.

Poleg svetovanja pri nakupu vozila kupcu pomagamo tudi pri ureditvi financiranja in zavarovanja vozila,« razlaga. Kupci so danes precej bolj zahtevni in tudi bolj poučeni o avtomobilih, saj veliko informacij dobijo prek spleta, zato ob prvem obisku večinoma že vedo, kaj želijo kupiti. »Še vedno pa velja, da kupci nakup novega avtomobila želijo opraviti v avtosalonu, tudi če bi imeli možnost spletnega nakupa. Izbrano vozilo si želi kupec preizkusiti tudi na testni vožnji, da ugotovi, ali je avtomobil res primeren zanj.«

Minili so tudi časi, ko se je dobavni rok za novo vozilo lahko razpotegnil celo na eno leto. »Dobavni rok je

sicer odvisen od izbire avtomobila, saj kupec lahko vozilo dobi v nekaj dneh in najdlje v treh mesecih. Enoletnih čakalnih vrst ne poznamo več, zadnjič pa smo jih doživeli okoli leta 2000, ko so zaradi velikega povpraševanja po 206-ki najbolj vztrajni bili pripravljeni čakati tudi tako dolgo,« se spominja Kavčičeva.

Uspešne prodaje vozil si danes ne moremo predstavljati brez kakovostnega servisiranja vozil. »Danes je zelo pomembno, da strankam zagotavljamo tudi dober in kompleten servis vozil. Vzdrževanje vozil pri pooblaščenem serviserju je ne nazadnje tudi pogoj za uveljavitev garancije,« pravi sogovornica.

Mala davčna reforma

Ministrstvo za finance je v torek dalo do 20. novembra v javno razpravo spremembe zakonov o dohodnini in o davku od dohodkov pravnih oseb ter nov zakon o posebni davčni obravnavi nagrajevanja uspešnosti delavcev.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Z novim letom se obeta mala davčna reforma, s katero želi ministrstvo pravičnejše porazdeliti davčna bremena, povečati javnofinančne prihodke in davčno razbremeniti dohodke iz dela, s čimer bi izboljšalo konkurenčnost in produktivnost poslovnega okolja. S spremembami zakona o dohodnini predlaga znižanje olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj s sedanjih 100 na 50 odstotkov, črtanje olajšave za zaposlovanje in olajšave za donacije političnim strankam, znižanje olajšave za investiranje v okviru dohodka

iz dejavnosti ter dohodka iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti s sedanjih 40 na 20 odstotkov, ukinitve oprostitve dohodnine od do-

kapitala v višini 25 odstotkov ter podaljšanje veljavnosti četrtega davčnega razreda z mejno davčno stopnjo 50 odstotkov do leta 2020.

Z davčno reformo naj bi se prihodki od dohodnine na leto zvišali za 32 milijonov evrov in davek od dohodka pravnih oseb za 55 milijonov evrov, izpad prihodkov zaradi izplačila nagrad zaposlenim pa naj bi znašal 70 milijonov evrov.

bička iz odsvojitve kapitala z dobo imetništva nad 20 let in za nepremičnine, pridobljene pred 1. januarjem 2012, ter uveljavitev enotne davčne stopnje za dobičke iz kapitala ne glede na dobo imetništva

S spremembami zakona o davku od dohodkov pravnih oseb predlaga ukinitve olajšave za zaposlovanje in olajšave za donacije političnim strankam, znižanje olajšave za investiranje s sedanjih

40 na 20 odstotkov, znižanje olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj s 100 na 50 odstotkov in črtanje ugodnosti glede družb tvegane kapitala.

Z zakonom o posebni davčni obravnavi nagrajevanja uspešnosti delavcev predlaga posebno davčno obravnavo dohodkov delavcev za uspešnost. Delodajalec bo za pridobitev davčnih ugodnosti moral vnaprej določiti kriterije nagrajevanja uspešnosti, za nagrajevanje bo lahko namenil največ petino dobička, pri tem pa bo vsak zaposleni lahko dobil največ dve povprečni mesečni plači preteklega leta oz. ne več kot 5000 evrov. Dohodek za uspešnost se ne bo všteval v osnovo za prispevke, polovica dohodka pa se ne bo vštevala v davčno osnovo za dohodnino. Prve nagrade za uspešnost naj bi na podlagi dobička v prihodnjem letu lahko izplačali delavcem šele v letu 2017.

Piloti napovedali stavko

ANA ŠUBIC

Zgornji Brnik – Piloti letalske družbe Adria Airways so za 30. november napovedali stavko. Zanj so se odločili zaradi zastoja v pogajanjih za sklenitev nove kolektivne pogodbe, potem ko je vodstvo staro pogodbo odpovedalo, so sporočili iz Sindikata prometnih pilotov Slovenije. Sindikat zahteva dvig mase za plače pilotov in odpravo kršitev kolektivne pogodbe, ki se v Adrii Airways še vedno uporablja, ter odpravo kršitev pravic delavcev, ki izhajajo iz zakonov, kolektivnih pogodb in pogodb o zaposlitvi, so še navedli.

V Adrii Airways so pojasnili, da so takoj po odpovedi

kolektivne pogodbe decembra lani sindikate pozvali k pogajanju za sklenitev nove pogodbe, ta pa še potekajo, zato ocenjujejo, da stavka ni potrebna. Kot dodajajo, si bodo prizadevali, da s stavkovnim odborom v najkrajšem možnem času sporazumno rešijo nastali spor in da do stavke ne pride. V družbi še ocenjujejo, da so zahteve sindikata po dvigu mase za plače pilotov glede na trenutne poslovne razmere nesprejemljive, zato so pilotom predlagali 7,3-odstoten dvig mase plač ob povečanju fleksibilnosti dela pilotov v namenom večje produktivnosti, kar je za podjetje v trenutni finančni situaciji še sprejemljivo.

Ustavno sodišče razveljavilo stečaj T-2

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ustavno sodišče je ugodilo predlogu kranjske družbe Garnol, z odločbo razveljavilo sklep Višjega sodišča v Ljubljani o začetku stečajnega postopka družbe T-2 in mu zadevo vrnilo v ponovno odločanje. Stečajni postopek družbe T-2 se je s tem ustavil, stečajna upraviteljica Danica Čuk pa bo vodenje poslova predala štiričlanskiemu poslovodstvu na čelu z Juretom Valjavcem. V družbi Garnol, ki je 98-odstotna lastnica T-2, so tako odločitev ustavnega sodišča pričakovali, saj so bili prepričani, da je višje sodišče s sklepom

o začetku stečajnega postopka 5. avgusta letos kršilo več ustavnih pravic. Ustavno sodišče je izdvojilo kršitev do enakega varstva pravic in enakega pravnega položaja vseh družbenikov, ki v postopku niso imeli možnosti, da bi se izjasnili na pritožbo predlagateljic stečajnega postopka. V Družbi za upravljanje terjatev bank, kjer se zavzemajo za stečaj, ugotavljajo, da je ustavno sodišče razveljavilo sklep višjega sodišča zaradi napake v postopku, v ničemer pa ni poseglo v vsebinske razloge višjega sodišča, ki je ugotovilo, da je T-2 insolventen in da mora zaradi tega v stečaj.

Okolju prijazen izdelek leta

Žiri – Žirovsko podjetje M Sora je za leseno okno Wintherwax prejela nagrado okolju prijazen izdelek 2015. Gre za izdelek, ki ga razvijajo v okviru istoimenskega evropskega projekta, s katerim so uspešno kandidirali na razpisu evropske komisije SME Instrument v okviru finančne perspektive Obzorje 2020. Okno je edinstveno v svetu in je rezultat sodelovanja Biotehniške fakultete, ljubljanskega podjetja Silvaprodukt in M Sore. Izdelano je iz domače smrekovine, ki je termično obdelana po patentiranem postopku Silvaprop, površinsko pa je obdelano z inovativnim premazom na osnovi naravnega voska. Nagrada po besedah vodje projektov v M Sori dr. Aleša Ugoviška predstavlja pomemben dosežek za njihovo podjetje. »Potrjuje pomembnost sodelovanja gospodarstva in znanstveno-raziskovalnih institucij, hkrati pa je tudi spodbuda in odgovornost za prihodnost ter uspešno delovanje na področju razvoja okolju prijaznih izdelkov.«

Elektronsko vročanje dokumentov

Kranj – Finančna uprava bo z 2. januarjem 2016 začela postopno elektronsko vročati svoje dokumente zavezancem preko portala eDavki. Elektronsko jih bo vročala vsem pravnim in fizičnim osebam z dejavnostjo in tistim fizičnim osebam, ki so se že ali se še bodo prostovoljno vključile v sistem eVročanje. Natančen seznam dokumentov, ki jih bo lahko že takoj po novem letu vročala zgolj po elektronski poti, bo predstavila decembra, dokumente, za katere pa še nima vzpostavljenega sistema eVročanja, pa bo še naprej pošiljala po pošti v papirni obliki. eVročitev bo štela za opravljeno, ko bo naslovnik v portalu eDavki prevzel dokument z elektronskim podpisom vročilnice. Če ga ne bo prevzel v petnajstih dneh, bo po poteku tega roka vročitev veljala za opravljeno.

Zakonska ureditev dimnikarskih storitev po novem

Ljubljana – Na Zbornici za poslovanje z nepremičninami so se na pobudo Združenja upravnikov nepremičnin sestali predstavniki upravnikov, dimnikarjev in Ministrstva za okolje in prostor. Razpravljali so o predlogu Zakona o dimnikarskih storitvah, ki je bil letos v javni obravnavi, zdaj pa na ministrstvu usklajujejo prejete pripombe in pripravljajo besedilo za nadaljnjo obravnavo. Predstavniki dimnikarjev so opozarjali, da predlog zakona ne prinaša dovolj dobrih rešitev. Novemu predlogu zakona o dimnikarskih storitvah niso naklonjeni, po njihovem mnenju je področje že zdaj dobro urejeno in bi ga bilo z manjšimi popravki lažje in predvsem bolje urediti. Predstavniki MOP so predlogu ZOP prislunili in obljubili, da bodo znotraj ministrstva pregledali veljavne predpise in poiskali ustrezno rešitev.

Največji nepremičninski dogodek pri nas

Tudi letos, že 26. leto zapored, so na GZS – Zbornici za poslovanje z nepremičninami za udeležence posveta Poslovanje z nepremičninami pripravili strokoven, zanimiv in vedno aktualen program.

MIROSLAV CVJETIČANIN

Portorož – Posvet se bo tradicionalno odvijal v Portorožu 26. in 27. novembra v organizaciji Gospodarske zbornice Slovenije – Zbornice za poslovanje z nepremičninami. K udeležbi so povabili pomembne strokovnjake in k sodelovanju pritegnili predstavnike v nepremičninski panogo vpetih ministrstev.

Ključni za uspeh posveta pa so organizacije in posamezniki, ki delujejo v panogi poslovanja z nepremičninami. Prav vsi so vabljeni k udeležbi, da bi na njem aktivno sodelovali z idejami in pobudami. Na posvetu bo tako prostor zanje oba dneva – tako na strokovnem kot družabnem delu programa. Od zadnjega posveta, ki

je potekal pred letom dni, se je pred nepremičninsko panogo pojavilo kar nekaj izzivov. Osvetlitev možnih rešitev, predstavljanje dobrih praks, utrjevanje strokovnih pristopov bodo glavne usmeritve, ki jih bodo zasledovali na največjem vsakoletnem strokovnem dogodku nepremičninske dejavnosti v Sloveniji. Program 26. posveta Poslovanje z nepremičninami bo poučen in zanimiv. Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu, primeri dobrih praks pri ukrepih za doseganje izpolnitve zavez glede učinkovite rabe energije in aktualna dogajanja na področju izboljšave predpisov bodo zapolnili prvi dan posveta. V drugem dnevu posveta pa bodo poglobljeno obravnavali ocenjevanje in

upravljanje z nepremičninami ter zagotavljanje oskrbe s stanovanji in se seznanili s priložnostmi in nevarnostmi, ki se pojavljajo ob posredovanju oziroma prometu z nepremičninami.

V četrtek, 26. novembra, bodo potekale kar tri okrogle mize. Prva ima naslov Rezultati dosedanjih aktivnosti in subvencij za energetska sanacija ter pričakovanja v novi finančni perspektivi. Sodelovali bodo predstavniki Eko sklada, Ministrstva za infrastrukturo, predstavnik bank ter uporabniki. Tema druge bo Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025 – v sodelovanju s Slovenskim nepremičninskim združenjem. Državni zbor bo Resolucijo o nacionalnem

stanovanjskem programu obravnaval na svoji 13. redni seji, ki bo v novembra letos. Predstavljena bo tudi posebna študija, ki je bila narejena za Ministrstvo za okolje in prostor. Tretja okrogla miza ima naslov Uveljavljene in pričakovane novosti v zakonodaji: stanovanjski zakon, nepremičninski skladi, zakon o graditvi objektov, zakon o nepremičninskem posredovanju, zakon o skladih.

V Sloveniji smo letos dobili zakonodajni okvir, ki ureja poslovanje nepremičninskih skladov, zato se bo okrogli mizi pridružil predstavnik ene največjih evropskih družb za upravljanje, znane po nepremičninskih skladih, ki bo predstavil zakonodajo, ekonomiko in možni razvoj.

OGRAJE KOČEVAR
www.ograje.com

Preprosto odlične

☎ 080 23 02

NAROČITE BREZPLAČEN OGLED

Nova stanovanjska soseska v središču Jesenic

Cena stanovanja od 1.250 do 1.350 EUR na m²

Ugodni stanovanjski krediti

GORENJSKI SONČEK

Blizu narave, blizu mesta.

www.gorenjski-soncek.si

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Begunec s fotoaparatom na poti

V Knjižnici dr. Toneta Pretnarja v Trziču so predstavili fotomonografijo Umik čez Ljubelj, maj 1945, skozi objektiv Marjana Kocmurja. Izdala sta jo Mohorjeva založba in Izseljensko društvo Slovenija v svetu, založila Mohorjeva družba v Celovcu. Z izrednimi posnetki, ki natančno povzemajo vidno realnost, Kocmur opisuje veliki eksodus Slovencev iz domovine v izgnanstvo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ob dveh mejnikih – 70. obletnici konca druge svetovne vojne in 100. obletnici rojstva ljubljanskega obrtnega fotografa Marjana Kocmurja (1914–1900) se v listanji ponuja nova in poglobljena fotografska monografija, ki osvetljuje čas velike politične migracije z umikom pred komunističnim režimom okoli 17 tisoč Slovencev čez Gorenjsko in Ljubelj na Vetrinjsko polje na

avstrijskem Koroškem. Da je knjiga »vrednotena kot kulturna dediščina, ki doprinaša k spoznavanju slovenske kulturne, etnične in politične identitete«, kot je poudarila direktorica tržiške knjižnice Marinka Kenk - Tomazin, izšla, so najbolj zaslužni prav gostje na nedavni predstavitvi. Nečak Marjana Kocmurja Boštjan, ki je povzel stricevo življenje in je skrbnik njegove dediščine, zgodovinar in teolog Jurij Pavel Emeršič, ki je napisal spremno besedo,

muzejski svetnik v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje v Ljubljani in strokovnjak za fotografijo dr. Primož Lampič, ki je napisal prispevek o delu Marjana Kocmurja, fotograf Tamino Petelinšek, glavni odgovorni, da je knjiga izšla, in v imenu Mohorjeve založbe Celovec njen glavni urednik Hanzi Filipič.

Marjan Kocmur se je 5. maja 1945 znašel v reki umikajočih se beguncev. Na tej tvegani, kar osem dni trajajoči poti je ustvaril izjemen fotografski opus posnetkov predvsem civilnega prebivalstva. Mestni ljudje na pot niso bili pripravljeni, na begunce so tudi streljali ... Na poti je bil Marjan Kocmur s kolesom, s seboj je vzel le nekaj neosvetljenega filma, svoja fotoaparata (leici) in nekaj malega prtljage. V knjigi je objavljenih 87 velikofornatnih črno-belih fotografij, ki so opremljene s poimenskimi in krajevnimi komentarji in pripovedujejo zgodbo o tej slovenski tragediji.

Nemi opazovalci

Trzičani so bili nemi opazovalci trideset kilometrov dolge kolone, ki se je počasi vila in pogosto zaradi prevelike gneče obstala na mestu. »Maja 1945 sem bila stara sedem let. Spomnim se nepregledne kolone lojtnikov s konji, na katerih so na dilih sedeli starejši, zadaj so bili otroci pa žaklji in nahrbtniki, v katerih so bila živila. Otroci so jokali na pragu naše hiše, nek fantek je sedel, jokal in klical

Od leve: Boštjan Kocmur, Hanzi Filipič, Tamino Petelinšek, Jurij Pavel Emeršič in Primož Lampič / Foto: Luka Renar

svojo mamo. Tega takrat nisem razumela, šele čez leta sem to, kar sem videla kot otrok, uredila v glavi in sestavila zgodbo,« je na predstavitvi fotomonografije segla v preteklost obiskovalka Vera Zupan, ki živi blizu cerkve sv. Andreja v Trziču, od koder je tudi eden Kocmurjevih posnetkov. Franca Bohinca, tedaj iz Sebenj, danes iz Križev, se še poloti strah, ko se spomni na to, kako ga je kot desetletnega dečka skoraj ustrelil nemški vojak: »Vaški otroci smo opazovali kolono, čeprav mi je oče to prepovedal. Vojaki so počivali in nek otrok je enemu od vojakov po nesreči stopil na roko. Vojak je mislil, da sem bil jaz, in je skočil, repetiral brzostrelko, jaz pa sem bil na srečo že za vogalom trgovine,

ko je švignil rafal. Otroci so se drli: Tec, Francelj, tec.« Še en velik strah je doživel: »Nek vojak me je vprašal, ali hodim v cerkev. Sem rekel: Ja. Mi je rekel: Potem pa pojdi hitro domov in povej mami, da vse tiste, ki hodijo v cerkev, obesijo. Kar oči so mi ven stopile.«

Vetrinjsko polje, kjer je bilo začasno taborišče, je danes pozidano, je povedal Hanzi Filipič, maja in junija leta 1945 pa je Kocmur dokumentiral, kako je bilo v taborišču, kako so begunci živeli v zelo skromnih razmerah, zasilnih bivališčih, a bili so napredni in so imeli celo svoj vrtec, šolo, ambulanto, zunanjo kuhinjo ... Po sedemdesetih letih se je za Kocmurjem ohranilo okoli deset tisoč posnetkov na negativih, večinoma črno-belih.

Od teh je približno tretjina iz časa umika ter življenja v taboriščih na avstrijskem Koroškem. Drugi posnetki se nanašajo na obdobje, ko je kot fotograf deloval v slovenski skupnosti v Buenos Airesu, kjer se je leta 1949 pridružil bratu.

Ob predstavitvi knjige je bila na ogled tudi razstava izbranih fotografij Marjana Kocmurja, s katero so se danes preselili v državni zbor. »Nikoli več vojn, smo rekli. Poglejte, kaj se dogaja v svetu z begunci, čemu smo priča po sedemdesetih letih,« je opozorila obiskovalka Jožica Ahačič in dodala: »Danes bodo postavili razstavo v državni zbor, kar je po svoje tudi pomenljivo, glede na to, da petdeset let o tem delu zgodovine nismo ničesar vedeli.«

Na spremljajoči razstavi je tudi Kocmurjev posnetek kolone beguncev skozi staro mestno jedro Trziča. / Foto: Luka Renar

Od petka do petka

Ograja na meji razjezila Hrvate, podpisali dogovor o plačah v javnem sektorju ... **Stran 18**

Glasova preja

Smučarski skakalec Peter Prevc ni le šampion, ampak je mlajšim tudi vzornik. **Strani 20, 21**

Zanimivosti

S kolesom po Goričkem: zmotno je prepričanje, da je tam sama ravnina. **Stran 23**

Od petka do petka

Slovenski vojaki naj bi na meji s Hrvaško postavili osemdeset kilometrov žičnate ograje. / Foto: Matic Zorman

Ni znano, da protihrupne ograje na Gorenjskem ne bi ustrezale zahtevani stopnji zvočne izolativnosti.

Minister za javno upravo Boris Koprivnikar se je s sindikati javnega sektorja dogovoril o plačah za prihodnje leto.

Ograja razjezila Hrvate

Napovedi so se uresničile in Slovenija je v sredo na meji s Hrvaško začela postavljati žičnato ograjo, zaradi katere so južni sosedje že protestirali, ker naj bi del ograje postavili na njihovo ozemlje.

SIMON ŠUBIC

Postavili bodo 80 kilometrov ograje

Slovenska vojska je v sredo na meji s Hrvaško začela postavljati žičnato ograjo, s katero želijo naše oblasti olajšati obvladovanje migrantskih tokov. Po napovedih zunanjega ministra Karla Erjavca med obiskom na Dunaju bodo na določeni delih meje s Hrvaško postavili skupno 80 kilometrov ograje, državni sekretar na notranjem ministrstvu Boštjan Šefic pa je pojasnil, da je namestitev ovir za zdaj predvidena za pol leta. Erjavec je še poudaril, da ograja ni namenjena zapiranju meje in zaustavljanju ljudi, temveč naj bi le preprečila, da migranti ne bi nenadzorovano prečkali meje, ampak le na predvidenih mestih. Medtem ko Avstrijci slovensko odločitev pozdravljajo, prav nič ostri toni ne prihajajo niti iz Berlina, pa so že po postavitvi prvih metrov ograje protestirali na hrvaški strani, kjer trdijo, da je na določenih mestih nameščena na hrvaškem ozemlju, nekaj nejevolje pa je bilo čuti tudi med lokalnimi prebivalci na območju Rigonc in v občini Razkrižje. Hrvaški notranji minister Ranko Ostojić je že v sredo napovedal, da bodo na spornih delih ograjo odstranili sami, če

je ne bo Slovenija. Iz slovenske vlade so sporočili, da postavitev tehničnih ovir poteka izključno na slovenskem ozemlju in da ne prejudicira poteka državne meje, ki je predmet arbitražnega postopka med državama, o čemer je bila predhodno seznanjena tudi hrvaška vlada. Včeraj je sicer na uradni obisk v Zagreb odšel predsednik republike Borut Pahor. Šlo je za delovno srečanje s hrvaško predsednico Kolinđo Grabar - Kitarović v okviru priprav na skorajšnji vrh voditeljev procesa Brdo-Briuni, seveda pa sta spregovorila tudi o zadnjih dogajanjih na meji med državama. To je v drugem valu prestopilo že več kot 190 tisoč migrantov.

Dars ima težave s protihrupnimi ograjami

Z ograjami pa imajo težave tudi v Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (Dars). Meritve so namreč pokazale, da nove protihrupne ograje na avtocesti med Celjem in Arjo vasjo ne zagotavljajo ustrezne zvočne izoliranosti, zato bo Dars od izvajalca zahteval, da pomanjkljivosti odpravi. Dokler pogodbene zahteve ne bodo v celoti izpolnjene, protihrupnih ograj ne nameravajo prevzeti, so pojasnili. »Vsi tipi protihrupnih panelov, ki so se vgrajevali na avtocesti na območju Celja, so

imeli ustrezne oznake CE, s katerimi je proizvajalec zagotavljal njihove ustrezne lastnosti, tudi njihovo zvočno izolirnost, zato je inženir tudi dovolil njihovo vgradnjo na terenu,« poudarjajo na Darsu. Po poročanju časnika Dnevnik so meritve v posameznih frekvenčnih pasovih na štirih mestih na obeh straneh avtoceste pokazale, da raven zvočne izolativnosti le na enem mestu dosega največ dovoljenih 25 decibelov, na preostalih treh pa le od 14 do 18 decibelov. Dela sicer izvaja hrvaško-slovenski konzorcij Werkos, Fracasso RI in Godina.

Podpisan dogovor o plačah v javnem sektorju

Vlada in sindikati javnega sektorja so uspešno končali pogajanja o plačah v javnem sektorju za prihodnje leto in o tem ta teden že podpisali ustrezen dogovor, pod katerim pa se je sicer podpisalo le 26 od 40 reprezentativnih sindikatov, kar pa zadošča za njegovo uveljavitev. Sredstva za plače bodo v primerjavi z letošnjo maso prihodnje leto višja za okoli 148 milijonov evrov. Z dogovorom so za leto 2016 določili višji, a še vedno nekoliko znižan regres. V celotnem znesku ga bodo dobili zaposleni do vključno 30. plačnega razreda, drugi pa bodo prejeli 350 evrov več

kot letos. Zadnje znižanje plačne lestvice bo prenehalo veljati septembra. Redna delovna uspešnost se še vedno ne bo izplačevala, ostajajo tudi omejitve pri izplačevanju delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela. Za leto dni se podaljšujejo še nekateri ukrepi, kot so prenehanje pogodbe o zaposlitvi za javne uslužbenke z izpolnjenimi pogoji do starostne pokojnine, omejitev letnega dopusta na 35 dni in omejitve pri sklepanju avtorskih in podjemnih pogodb. Minister za javno upravo Boris Koprivnikar je kot glavni vladni pogajalec dejal, da jim je z dogovorom uspelo zagotoviti stabilnost proračuna, obenem pa bodo javni uslužbenki začeli počasi pridobivati tudi na plačilu za svoje delo. Finančni minister Dušan Mramor pa je napovedal, da bo morala vlada sprejeti še določene dodatne ukrepe, ker je v proračunu predvideno 2,8-odstotno povečanje mase za stroške dela, medtem ko dogovor dosega okoli 3,47 odstotka. Predsednik Konfederacije sindikatov javnega sektorja Slovenije Branimir Štrukelj pa je poudaril, da zanje dogovor na simbolni ravni pomeni konec varčevalnega obdobja, saj javni uslužbenki prvič po dolgih letih izboljšujejo svoj položaj. Pogajanja za obdobje 2017–2019 se bodo začela januarja.

Slovinci v zamejstvu (481)

Slovenščina med družino, šolo in družbo

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

»Slovenščina od zibelke do družbenih omrežij« je bil naslov posvetovanja, ki so ga v starodavni Beneški palači v Naborjetu/Mallborghetto v Kanalski dolini v Italiji organizirali Slovensko kulturno središče za Kanalsko dolino Planika, Krščanska kulturna zveza iz Celovca in Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Posvetovanje je bilo del iniciative Slovenščina v družini, ki jo je na Koroškem leta 2010 začela Krščanska kulturna zveza iz Celovca. Raba slovenščine v družini je osnova za ohranitev in razvoj slovenskih manjšin in njihovega jezika v zamejstvu. Za ohranjanje in razvoj jezika je bistveno, da ga govorimo in da ga starši posredujejo

otrokom od rojstva naprej kot družinski jezik ali kot enega od družinskih jezikov v mešanih zakonih. Posvetovanja so se udeležili zastopniki slovenskih organizacij iz avstrijske Koroške in Štajerske, Italije, Hrvaške in Madžarske, iz Slovenije pa predstavniki vladnega urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ter ministrstva za izobraževanje.

Nesporno drži, da imajo pri učenju maternega jezika, v tem primeru slovenščine, največ besede družina, šola in družba oziroma okolje, v katerem posameznih prebiva in deluje, od najrazličnejših društev do prijateljskih druženj iste ali različnih generacij. Vsak od teh dejavnikov mora storiti, kar mu je treba. Največ lahko naredita

družina in šola. Najpogostejša vzroka za asimilacijo, ki posrka jezikovne in druge posebnosti manjšine, sta odločitev staršev, da se v družini ne bodo učili oziroma govorili slovensko, čeprav sta oba starša ali vsaj eden Slovenec, in če v šoli ni možnosti za slovensko besedo. V procesu učenja in ohranjanja slovenščine se pojavljajo tudi očitki, da okolje, v katerem je bil otrok prej, ni naredilo vsega, kar bi za ohranitev jezika moralo, in tako vrtci kažejo s prstom na družine, šole se izgovarjajo na vrtce, srednje šole pa na osnovne šole. Proces je kot štafetni tek, v katerem ne sme palica nikomur pasti iz rok. Ohranitev jezika manjšine pa je lahko še uspešnejša v družbenem okolju,

Dr. Nataša Gliha Komac, predsednica SKS Planika, dr. Teodor Domej, nekdanji deželni nadzornik za slovenski pouk na Koroškem, in Rudi Bartaloth, organizator dogodka, na posvetovanju v Naborjetu

v katerem vlada pozitivni odnos oziroma »pozitivna diskriminacija« do tega jezika, v tem primeru do slovenščine. Novi časi, nove tehnologije in novi načini komunikacije med ljudmi, še posebej med mladimi, so priložnost

tudi za slovenščino, so povedali na posvetovanju. Mladi se srečujejo na spletnih omrežjih in drugih kulturnih medijih, na primer v filmih, na katerih razvijajo živo in zanimivo, čeprav ne vedno v knjižni slovenščini, govorico mladih.

Človek v vesolju

Znanstveniki so izračunali, da naj bi v celotni človeški zgodovini na zemlji živel že 108 milijard ljudi. To je seveda le ocena, povsem natančno pa vemo za število ljudi, ki so doslej odpotovali v vesolje. Teh je natanko 551.

MIHA NAGLIČ

Pogled na Zemljo res veličasten

Samo 551 ljudi je torej doslej imelo to čast, da so odleteli stran od teh zemeljskih reči in od medijev, ki nas vsak dan zasipajo s poročili o dogodkih, med katerimi izbirajo predvsem nesrečne in senzacionalne, redko pa navadne in posrečene, čeprav tudi teh ne manjka. O tem, kako je v vesolju, nam spregovori Kanadčan Chris Hadfield, ki je že trikrat poletel v vesolje, nazadnje leta 2012. Ko je bival na Mednarodni vesoljski postaji, je sončni vzhod dočakal vsako poldrugo uro. »Svet obkrožimo v 92 minutah. Imamo več sončnega sija, kot si lahko predstavljate, saj med nami in Soncem ni ničesar. To je najbolj svetlo in vroče Sonce, ki sem ga videl v življenju. V 92 minutah lahko vidiš cel planet. Vsak dan 16-krat obkrožiš Zemljo, ta se ves čas premika pod nami. Vsak trenutek vidiš drug del sveta. To je res neverjetno bogata izkušnja. Na vesoljski postaji so okna, in čeprav smo ves čas res zelo zaposleni z izvajanjem poskusov in upravljanjem postaje, si vzamemo čas za pogled na Zemljo. Pogled je res ves čas veličasten in očarljiv.« Kaj vse mora

človek obvladovati, da lahko postane astronaut in nato dejansko doživi ta pogled iz vesolja. »Najpomembnejši je mentalni dejavnik. Moraš poznati in razumeti res veliko različnih stvari. Ko zapustiš Zemljo, namreč nimaš nikogar, da bi ga to vprašal. Posadka mora tako vedeti in razumeti prav vse, od navigacije vesoljske ladje, vseh poskusov, ki jih izvajamo, pa do tega, da drug na drugem izvajamo operativne posege ali popravljamo stvari, ko se odpravimo iz vesoljske ladje. Moral sem se naučiti rusko, če sem sploh hotel postati kandidat za polet v vesolje. Gre za preplet znanja, poznavanja tehnologije in psihične trdnosti. Hkrati pa moraš biti čim bolj zdrav. Povprečna starost astronautov na začetku kariere je 35 let, v vesolje pa potem letijo ljudje, ki so stari nekje med 45 in 55 leti.« Kaj pa je najbolj pomembno, ko si enkrat v orbiti? »Pripravljal sem se na tisoč in tisoč nepričakovanih scenarijev. To je pač poklic astronautov, saj si vedno zamislimo neuspeh. Zamislimo si vse stvari, ki gredu lahko narobe. Potem pa se skušamo znajti v nastalem položaju in ugotavljamo, česa še ne znamo. Nato gremo v simulator in vadimo. Potem se skušamo povezati z Zemljo, da lahko z nami sodelujejo

Houston ali Rusi. Sledi neprestanu ponavljanje, dokler ne ugotoviš, da znaš ukrepati, če bi se tak nepričakovani scenarij v resnici zgodil! Potem sledi naslednji problem in naslednji problem

Desetletja svojega življenja se ukvarjaš s temi problemi, da potem lažje ukrepaš v vesolju, če te zadene majhen košček asteroida, če zbolíš ali ladja začne izgubljati gorivo. Skratka, preverjamo vse, kar bi lahko šlo narobe. To je edini način, da lahko varno letimo v orbiti.« In kateri bodo naslednji koraki človeka v Vesolju? »Preden bomo šli na Mars, bomo morali izumiti še nekaj stvari. A težko je napovedovati, kdaj natančno bomo izumili vse potrebne stvari. Zato res ne vem, kdaj bomo prišli na Mars, a sčasoma nam bo to uspelo. Nikamor se nam ne mudi, saj nimamo nobenega skrajnega roka. Gre za naravno nadaljevanje raziskovanj naše vrste, ki traja že 10.000 let ... Ah kje, 50.000 let! Moramo izkoristiti najboljše, kar nam ponuja tehnologija, in s tem odkriti, kaj nas čaka za naslednjim ovinikom, oziroma konkretno, kaj je nad atmosfero. V vesolju smo komaj dobrih 50 let, kar res ni dolga doba. V vesoljski postaji prebivamo 15 let, mislim, da bo naslednji korak stalna postaja na Luni,

nato pa bo najbrž na vrsto prišel Mars, a res se nam nikamor ne mudi. Gre za naravno premikanje meja, kar počnemo že ves čas.« (Vir: MMC RTV SLO)

V enem samem življenju

»V enem samem življenju smo doživeli zadnje zdihljaje patriarhalnega reda, osvoboditev nravi in žensk, padec komunizma, zlom tretjega sveta in nazadnje še zaton Evrope, ki umira od zmagozavja in slabe vesti.« Tako je francoski pisatelj Pascal Bruckner (1948) izpostavil enkratni »privilegij« vseh, ki smo živeli že v drugi polovici 20. stoletja in smo še na sceni.

Ne bodimo »nevturalni«!

»Vedno je treba zavzeti stališče. Nevturalnost pomaga zatiralcu, nikoli žrtvi. Tišina opogumlja mučitelja, nikoli mučenega.« To pa je zapisal Eliezer »Elie« Wiesel (1928), pisatelj, profesor, politični aktivist in Nobelov nagrajenec za mir. Napisal je 57 knjig, najbolj znana pa je Noč, v kateri je popisal svoje izkušnje v koncentracijskih taboriščih Auschwitz, Buna in Buchenwald. – Zavzemimo torej stališče v vseh rečeh, zlasti v najbolj žgočih!

Kanadski astronaut Chris Hadfield se sprehaja po vesolju med misijo STS-100, leta 2001. / Foto: Wikipedija

Sloviti francoski pisatelj Pascal Bruckner (1948) med predstavitvijo ene od svojih knjig, Strasbourg, 2009

Legendarna fotografija: koncentracijsko taborišče Buchenwald, 1945. Elie Wiesel je v drugi vrsti od spodaj, sedmi z leve, z glavo pri stebri. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (303)

Razpoložena za Pariz

MIHA NAGLIČ

»Paris, mon amour. Trpim za nesrečno zaljubljenostjo, zaljubljenostjo v mesto. Lahko si zaljubljen v mesto, kar je tako, kot bi ljubil na tisoče ljudi. Čutiš ga, kako diha, kako utripa njegova vratna žila, kako te ljubi, kako te zapele, prvič, drugič, in potem te, ko v tvojih očeh opazi zaljubljenost, kot pravi homme fatale odvrže. Paris. Zame je Pariz moškega spola. Čeprav obožujem njegove ženske. / Mesto je v mojem jeziku srednjega spola. Ker je vedno oboje. Pariz, ki so ga moški, ki so hodili po njem, občutili kot žensko, kot zvok visokih pet po granitnih kockah, kot smeh žensk z ustnicami, črnimi od rdečega vina, kot mlečne prsi, ki kipijo iz

dekolteja. Pariz, mesto z najlepšim dekoltejem, je nekoč rekel arhitekt Boris Podreca in vsakič znova ugotavljam, kaj je imel v mislih. Njegove izložbe, balkoni, terase kavarn, kot nedrja zapekljivke. Za Henryja Millerja je bil Pariz cipa, ki jo hočeš imeti, ne odnehaš, dokler je nimaš pod sabo, a takoj zatem se počutiš ogoljufanega. / / Nobeno mesto ni tako čarobno (tudi) v dežju. Stiska se ob mizicah na terasi kavarne, s senčnika kaplja voda, morda se zliva za ovrtnik, komu mar. Dež v Parizu ne more pokvariti vzdušja. Če si turist. In jaz sem v tem mestu samo in zgolj turist. To je taka drobna bolečina. In hkrati varovalka. Nikoli ne bom spoznala krute plati tega mesta, ki sprejme

samo izbrance, ostale zavrže, jim ne dovoli, da pijejo v istih kavarnah kot tisti, ki pripadajo. Dež v Parizu diši po melanholiji, ki se lahko hitro združi z nostalgijo. Nostalgija je beseda, ki ima največ različnih vonjev, to sem že rekla. Pravzaprav je čudno, da trpiš za nostalgijo po Parizu iz časov, ki jih nisi živel. Čudno je, a če je ne bi bilo, ne bi bilo te knjige.« (Str. 9, 11)

Novinarka in pisateljica Vesna Milek (1971) je res »razpoložena za Pariz«, naj se mu predaja skozi literaturo in druge umetniške oblike ali pa na kraju samem.

Vesna Milek, Razpoložena za Pariz, Beletrina, Ljubljana, 2015, 300 strani, 24 evrov, www.studentkazalozba.si

Hkrati pa je lepo, ker prizna, da je »v tem mestu samo in zgolj turist«. Pariz namreč od prišlekov res sprejema samo izbrance, od teh pa zahteva žrtvovanje (sacrifice). To vem tudi sam; več kot dve leti sem živel v tem mestu, a te žrtve nisem zmogel. Od Slovencev so to zmogli le redki: Veno Pilon, Zoran Mušič, Evgen Bavec. Branje te knjige me je 30 let pozneje znova razpoložilo za Pariz in zato sem avtorici prav hvaležen. Hvaležni ji bodo tudi bralci, ki bi radi Pariz le začutili. Preden bi si upali vanj vstopiti, pa čeprav le kot turisti

Glasova preja

Peter Prevc na Glasovi preji, z njim se je pogovarjal Miha Naglič. / Foto: Gorazd Kavčič

Šampion in osebnost za zgled

Na Preji, ki je bila prva z aktivnim vrhunskim športnikom, se je pokazalo, da naše Preje niso le informativni in po možnosti kratkočasni javni intervjuji, ampak imajo tudi vzgojni pomen. Peter Prevc ni le šampion, mlajšim je vzornik ...

MIHA NAGLIČ

Šele na 120. Glasovi preji se je pokazalo, da na njih doslej skorajda nismo gostili vrhunskih športnikov. Naša gosta sta bila telovadec Miro Cerar in alpinist Tone Škarja, a kot veterana, ki sta pričevala o nekdanjih podvigih. Šele to pot pa smo »izprašali« mladega vrhunskega športnika, ki po svojih dosežkih sega v svetovni vrh.

Iz Selške doline v svetovni vrh

Ni čudno, da je bila pokrovitelj te Preje družba Domel iz Železnikov. Če bi se vprašali, kateri kolektivni ali individualni subjekti iz Selške doline so v novejšem času prestali preizkušnjo globalne konkurence in se uvrščajo v svetovni vrh, potem sta to predvsem dve imeni. Na področju gospodarstva družba Domel, na športnem smučarski skakalec Peter Prevc. Da sta prvi in drugi to dosegla, ni nekaj samoumevnega, za obema je trda in delovna pot številnih preizkušenj. Kovinarsko tradicijo Železnikov, ki je v začetku 20. stoletja s propadom fužinarstva povsem zamrla, je po drugi svetovni vojni obnovila zadruga Niko (1946), iz nje pa izhaja tudi današnji Domel; prihodnje pomlad bodo proslavili svojih 70 let.

Za razliko od kovinarske pa Selška dolina kakšne

izrazite tradicije v smučarskem skakalnem športu ni imela. Zato je vzpon Petra Prevca, ki mu že sledita brata in sestra, tem večji fenomen. Ko sem se pripravljala na Prejo, ga mi je razložil žirovski rojak Oto Giacomelli (1942), ki je v teh rečeh veteran; v skokih je prehodil dolgo pot od tekmovalca in trenerja do športnega novinarja in komentatorja. V e-pismu (27. 10. 2015) mi je najprej napisal: »Me veseli, da se bo s športnikom pogovarjal kulturnik, prav zaradi večdimenzionalnosti. Ker Peter Prevc je zagotovo ne le šampion, temveč osebnost, vredna pogovora tudi zaradi naših skakalnih razsežnosti Slovenski (športni) fenomen je že zato, ker ne podlega nehotenim oz. vsiljenim občutkom majhnosti, ki ga slovensko okolje najpogosteje ponuja svojim državljanom.«

Veteran sedanjega prvaka v njuni disciplini spremlja z distance. »Jaz Petra Prevca poznam samo od daleč, saj sem šel v penzijo (2006) prav takrat, ko se je pojavil na naši skakalni sceni kot velik up! Nisem prepričan, da bi me zdaj sploh prepoznal v novinarski srenji, ki je navzoča, na primer na planiških tekmah. Od blizu ga torej ne poznam. Je pa (bil) zame eno izmed velikih pozitivnih presenečenj, ki so zablestela na skakalnem nebu in ne izhajajo iz

tradicionalnih skakalnih okolij. Kar mi nese spomin, namreč na Selškem do eksplozije Prevcov ni bilo skakalca, ki bi presejal lokalno okolje. Pa čeprav so od zgodnjih povojnih let, to vem, imeli pri Selcih malo Bloudkovo skakalnico. Na njej so, če je bila zima bogatejša s snegom, prirejali, tudi v mojem času, a bolj sem in tja, kakšno divjo tekmo, zunaj koledarja Smučarske zveze Slovenije. Smučarskega društva s skakalno sekcijo tam, vsaj ne da bi jaz vedel, nikdar ni bilo. Bojim se, da ga/je ne bodo ustanovili niti zdaj, ko je Selška dolina dobila skakalnega šampiona, ki mu ne gre prerokovati mej! A to je že druga zgodba, ki zadeva druge prvine lokalnega okolja.«

Geni, okolje, delo

Selško okolje torej samo po sebi ni moglo botrovati razvoju v šampiona.

»Prvinski preboj in nato šampionski vzlet Petra Prevca v svetovni skakalni vrh se je moral poroditi najprej v glavi tega fanta, saj v okolju ne morem prepoznati neposrednih spodbud. Morada ob gledanju TV-prenosov in uspehov slovenskih šampionov in fascinantnih dosežkov tujih skakalnih velmojstrov.« A zdi se, da je nagnjenje k letenju vendarle zapisano že v genih dražgoških Prevcov. »O tem mi je

že potem, ko je Peter Prevc vzletel med zvezde, pripovedoval moj brat Frenk /Franc Giacomelli/. Saj veš, da je že dolgo na Selškem. Pripovedoval mi je, da je (bil) Dare, oče Petra Prevca, jadralni padelec in sta tudi skupaj letala v družini selškega kluba Krokari. Pravil mi je tudi o tem, kako se je nekoč Dare hladnokrvno rešil iz smrtonosnega položaja, ko se mu je v vetrovnem vremenu zaprlo jadralno padalo. Nekaj genov, potrebnih za skakanje, je torej Peter gotovo poverbal že po očetu. Pa doslednost in (samo)disciplina, značilna za uravnotežene številčne družine (starša imata pet otrok!), kjer se ni mogoče veliko izmišljati na račun drugega. Ker matere, ki je (če prav vem) v službi na Gimnaziji Franceta Prešerna v Kranju, ne poznam, samo domnevam, da je odigrala pomembno vlogo, ker je Petra in nato še Ceneta in Domna najbrž prav ona vozila v Kranj na trening. Nanjo je zagotovo padlo še veliko drugih posledic, ki jih pri naša odločitev otroka, da se bo za vsako ceno lotil zahtevne športne poti, ki naj bi se končala v zvezdah. Take stvari se vedno začnejo s sanjami, ki jim je težko določiti izvor, zagotovo pa so navdihnjene tudi iz okolja in genetskih predispozicij.«

Giacomelli me je opozoril tudi na spodbudno okolje Prevcovega matičnega

kluba. »Reciva, da je imel Peter tudi to srečo, da se je že na začetku športne poti znašel v spodbudnem okolju SK Triglav Kranj in trenerjev, kakršen je – zunajserijski primer – Jani Grilc. Ne vem, če ga je treniral od začetka, srečala pa sta se gotovo prvi čas. Ko je začel pot v svetovni vrh, pa se je srečal najprej z Matjažem Zupanom in nato z Goranom Janusom. Ob pogosto turbulentnih časih v slovenskem skakanju je bila najbrž srečna okoliščina za Petra, da ni doživljal prehudih kolektivnih psihičnih pretresov naše skakalne reprezentance, ki jih ni manjkalo niti z zadnjih 25 letih po osamosvojitvi Slovenije. Znal je slediti svojim ciljem, ne da bi se dal zaplesti v psihozo občasnih zdrsov oz. klavnih časov slovenske skakalne reprezentance.«

Osebnost za zgled

Moj svetovalec pred Prejo – za kar sem mu zelo hvaležen – naposled izpostavi še osebnost Petra Prevca. »Vse to priča o zelo trdni osebnosti, ki zna slediti svojim ciljem in se ubraniti motenju, ki jih v športno kariero vsakega vrhunskega športnika vnaša širše ali/in ožje okolje. Zato je sposoben ravnati izjemno racionalno, ne da bi zapravljal energijo v prazno, se učiti iz lastnih napak in korak za korakom stopati vedno višje.«

Med Prejo sem opazoval obraze najmlajših udeležencev. Kako so očarani strmeli v svojega vzornika! In kako so po Preji stali v vrsti za avtograme in fotografiranje z njim. Res: Glasova preja s Petrom Prevcem je imela tudi vzgojni pomen.

Glasova preja

Talenta je pet odstotkov, ostalo je trdo delo

»Mislim, da lahko vsak uspe v katerem koli športu, ki se ga loti, če ima trenerje, ki ga usmerjajo, in družino, ki mu daje podporo,« je na Glasovi preji povedal smučarski skakalec Peter Prevc. V pogovoru se je z besedami sprehodil od domače Dolenje vasi do klubske sredine v kranjskem Triglavu, reprezentance in tekmovanj v svetovni konkurenci.

MAJA BERTONCELJ

Na sto dvajseti Glasovi preji smo prvič gostili mladega vrhunjskega športnika, smučarskega skakalca Petra Prevca. Gorenjci smo nanj ponosni in tudi na Gorenjskem glasu smo že zelo kmalu, med prvimi v medijskem prostoru, če ne celo prvi, opazili njegovo skakanje. Pred začetkom sezone si je v natrpanem urniku vzel čas za nas in za naše bralce. »Danes smo imeli samo dopoldanski trening na Kokrici pri Kranju. Le na skakalnici ne moreš narediti vsega. Je tudi veliko kondicije, vizualizacije. Popoldan pa sem bil na telesni terapiji. Tudi za to je treba skrbeti, da se telo lahko regenerira s treninga na trening,« je povedal nekaj besed o tem, kako je, kar se športa tiče, preživel dan.

V prvem delu pogovora, ki ga je vodil Miha Naglič, je beseda tekla o njegovem domačem kraju, Dolenji vasi v Selški dolini. Tam se je na manjši skakalnici seznanil s smučarskimi skoki. »Očitno sem bil toliko zagnan, da se me je oče naveličal paziti na skakalnici in me je raje peljal v klub, kjer so boljše poskrbeli zame, da se nisem doma polomil,« je pojasnil. Oče ga je iz Selške doline pripeljal v kranjski Triglav, kjer ga je kmalu prevzel trener Jani Grilc. »On že od trinajstega, štirinajstega leta vodi vse vaje in mislim, da je eden tistih najbolj zaslužnih trenerjev, da sem, kjer sem. Že tako dobro me pozna, da ko me zjutraj pogleda, točno ve, koliko sem spal prejšnjo noč in kaj sem delal. Ko me je dobil v roke še pod klubskim okriljem, me je začel brusiti, in mislim, da z brušenjem še nisva končala,« se Peter zaveda pomena dobrega trenerja. Kar nekaj besed je bilo na Preji namenjenih treningu. Nepoznavalci skokov in športa večinoma mislijo, da so skakalci po sezoni pol leta prosti, Peter pa je pojasnil, kako je v resnici: »Skakalci imamo dvajset delovnih dni dopusta, ki jih moramo izkoristiti v enem kosu, kar nanese en mesec. To je takoj po Planici. Proti koncu aprila pa se začne najbolj mučen del

sezone, ko je treba telo znova zbuditi. Večina misli, da je to zimski šport, in če decembra pade sneg, moraš oktobra začeti trenirati. Veliko ljudi me avgusta, septembra sprašuje, kdaj bomo začeli s treningi. Ko rečem aprila, jim niti ni najbolj jasno.« Večino treninga opravi z Janijem Grilcem, ki je tudi pomočnik glavnega trenerja reprezentance Gorana Janusa. Pogosto je v Kranju, kjer je začel resno skakati in kamor se rad vrača. Če ima le čas, pogleda tudi mlade skakalce, da vidi, koliko jih je in kako so zagnani. Poudaril je, da je za uspeh potrebnih veliko ur treninga: »Petindevetdeset odstotkov je trdega dela, pet odstotkov talenta. Uspeh v športu je skupen več dejavnikov. Ni samo delo in talent, ob sebi moraš imeti tudi prave ljudi, da vse pravilno delaš. Talent ti da zadnjo stopničko, morada lažje najdeš kakšen občutek, se v kakšni situaciji bolje znajdeš. Sicer pa pravi, da za vsako stvar, v kateri hočeš biti uspešen, moraš vanjo vložiti vsaj deset tisoč ur vaje.«

Petru je uspelo že zelo kmalu. Že kot najstnik se je podal med svetovno konkurenco. Poseben mejnik je k njegovemu imenu vpisan od letošnjega februarja. V Vikersundu je kot prvi poletel do meje 250 metrov. »Pri zelo dobrih skokih se ti čas v zraku ustavi. To so tisti drobni trenutki, tako kot po navadi v življenju, ko pri najlepših ali najslabših trenutkih čas počasi teče. Ta skok je bil eden takih trenutkov. Bil je nov mejnik, vsi pa zremo naprej. Počasi se vse letalnice bližajo meji, da se bo na njih dalo skočiti 250 m, za kaj bistveno dlje pa bo treba še počakati, da se skakalci razvijemo in izboljšamo,« se je dotaknil letenja. V pogovoru je nekaj besed namenil tudi lansnemu skupnemu seštevku svetovnega pokala, ko je osvojil enako število točk kot Severin Freund, a ostal brez velikega kristalnega globusa: »Tako je sezona nanese. Pred Planico sem zaostajal 90 točk in bil praktično odpisan v boju za zmago. Pravilo je bilo spisanost že leta nazaj in s tem se je treba sprijazniti in gledati

naprej.« Izmed vseh prizorišč mu je posebno pri srcu prav Planica, pa ne samo zato, ker je domača, tudi zato, ker tam vedno skače dobro, zato pravi, da je zanj čaroben kraj. Dotaknil se je njene nove podobe: »Planica je edinstven kompleks na svetu, ki ima na enem mestu v eni vrsti sedemmetrsko skakalnico in velikanko, zraven pa še tekaške proge. To ni samo center slovenskega pomena, ampak svetovnega. Je eden največjih ambasadorev smučarskih skokov v svetu.« Najpomembnejši del karavane so skakalci. V slovenski reprezentanci se dobro razumejo, med tujimi pa največ besed izmenjata s Kamilom Stochom, niso pa to kakšne močne vezi, da bi hodili eden k drugemu na obisk. Izmed domačih športnikov se v prostem času večkrat vidi z deskarjem Žanom Koširjem.

Kljub temu da je Peter Prevc v skokih dosegel že veliko, pa ima veliko let tudi še pred seboj. Bo vztrajal tako dolgo kot Japonec Noriaki Kasai, je zanimalo Nagliča. Peter je odgovoril v njegovem stilu: »Če bo šlo, bi bilo najbolje tako. Prav veliko drugih stvari ne znam delati. Če bom pri 43 letih lahko tako suh, če bom sam sebe lahko prenašal in imel motivacijo ter če me bodo prenašali trenerji, zakaj pa ne? Kasai je bil svetovni prvak, še preden sem se rodil.« In po karieri, ko bo velik – tako se je izrazil – želi poskusiti tudi jadrnalno padalstvo, s katerim se je ukvarjal že oče. Pa bi lahko uspel tudi v kakšnem drugem športu? »Mislim, da lahko vsak uspe v katerikoli stvari, ki se jo loti, če ima trenerje, ki ga usmerjajo, in družino, ki mu daje podporo,« odgovarja. In Peter Prevc ima oboje. Prav družina ima še vedno pomembno mesto, čeprav se je že skorajda odselil iz Selške doline k dekletu v Radovljico. »Doma sem bil vedno dobrodošel. Nikoli me niso silili v šport, ampak spodbujali. Še sedaj je tako, da ko na kakšni tekmi ne gre, takrat je po navadi telefon zelo tiho, ti nihče ničesar ne pošlje, samo mama je tista, ki pošlje sporočilo, v katerem piše: Spočij se, jutri je nov dan.«

Na Prejo s Petrom Prevcom je prišlo tudi veliko mladih skakalcev kranjskega Triglava, ki jim je Peter velik zgled. / Foto: Gorazd Kavčič

»Nikoli me niso silili v šport, ampak spodbujali. Še sedaj je tako, da ko na kakšni tekmi ne gre, takrat je po navadi telefon zelo tiho, ti nihče ničesar ne pošlje, kot je to ob uspehih, samo mama je tista, ki pošlje sporočilo, v katerem piše: Spočij se, jutri je nov dan.«

Spočij se, jutri je nov dan. Pomembno se mi zdi tudi, da se doma niso prav veliko vmešavali, vsaj jaz nisem vedel, v delo trenerjev. V Kranju sem treniral, doma sem pa lahko malo počival in se ujkal. Skoki so se dogajali v Kranju, doma v Dolenji

vasi pa so bile družinske zadeve. Tudi ko so mi v skoke, v Triglav, uspešno sledili brata Cene in Domen ter sestra Nika, je ostalo večinoma tako. Še vedno pridem domov vsaj enkrat na teden, če je čas, še večkrat,« je pojasnil Peter, ki je tudi prepoznaven

obraz oglaševalske kampanje očetovega pohištvenega podjetja. »To ni nekaj, kar bi delal za plačilo. To je bilo meni že vse dano skozi leta, ko se nisem mogel sam voziti na trening,« je bil njegov zrel in odgovoren odgovor na vprašanje, če tudi s tem kaj zasluži.

Časa za domače in druge bo sedaj imel še manj, saj je pred vrati nova sezona. Kot pravi, hodi pozimi domov bolj pošto prebirat in plačat kakšno položnico, potem pa je že čas za pot naprej na novo postajo svetovnega pokala. Srečno, Peter!

Na robu

Zgodb za nešteto romanov, 2. del

Varuška

MILENA MIKLAČIČ

usode

... »Ob pregledu so v bolnišnici ugotovili na maternici neke spremembe, po splavu pa so mi predlagali, če hočem sebi dobro, naj pristanem še na operacijo. Naivna, kot sem bila, nisem niti pomislila, da mi bodo s posegom odvzeli možnost, da bom še kdaj lahko imela otroke. Več kot mesec dni sem potem ostala v bolnišnici, domače sem prepričala, da so bile govornice o moji nosečnosti laž.«

V nadaljevanju sva potem modrovali o tem, kako lahko človeku čenče spremenijo življenje v pekel. Točno to se je zgodilo tudi Sabini, ko se je vrnila iz bolnišnice. Žal je bila v sobi skupaj z neko žensko, ki je imela precej sorodnikov od tu in tam, poznali so tudi Sabinine sosedice. Beseda je dala besedo in skrivnosti, ki jih je želela obdržati zase, so prišle na dan. Kakšen udarec so povzročile časti in morali njene družine, ni vredno razlagati, kajti vsak, ki se še spomni, kako je bilo v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, bo razumel brez odvečnih besed.

»Mislila sem, da me bo oče ubil, tako je bil besen. Še danes ga vidim pred seboj, stal je ob postelji, v kateri sem počivala, v roki pa je držal kol, s katerim me je nameraval namlatiti kot žival. Na srečo je ravno tedaj vstopil eden od bratov in ga odvedel stran. Tudi jaz sem bila ena tistih, ki pa jih takrat ni bilo malo, ki je morala zaradi neodpustljivega greha oditi od doma. Kamorkoli že, da se le umaknem domačim in s svojim odhodom pomirim strupene jezike, ki so se brusili ob moji nesreči. O tistih dnevih še danes pogosto razmišljam. Ne

morem razumeti človeške hudobije in pokvarjenosti, četudi se trudim. Prav izživljali so se nad mojo nesrečo in mi jo privoščili. Ne rečem, da bi komu naredila kaj hudega! Spraševala sem se, mar ni bilo že to, da je Tonči naredil samomor, dovolj velika kazen za vse moje morebitne napake, je bilo treba, da so mi težave, ki sem imela, še privoščili? Počutila sem se kot garjava ovca. Še dobro, da sem se smilila vsaj Tončiji mami. Neke nedelje, ko so bili starši pri maši, je prišla k meni in mi predlagala, da se umaknem k njeni sestri, ki je bila poročena na Igu. Od hvaležnosti bi jo najraje objela, žal to ni bilo v navadi, zato sem le mirno obsedela in se ji zahvalila,« nadaljuje svojo zgodbo Sabina.

Na Igu so se ravno vselili v novo hišo, več kot toli-ko prostorov ni bilo izdelanih, vseeno pa so enega pod streho za silo preuredili v Sabinino zatočišče. Žal pa ni imela nobene peči, zato jo je prvo zimo peklensko zeblo. Službo je dobila v šoli. Delo čistilke ni bilo težko, niti naporno. Tudi zaslužek ni bil majhen, prvič v življenju se ji je zgodilo, da je lahko denar obdržala zase. Neko malenkost je morala dati

za stanovanje, še zmeraj pa ji je ostalo toliko, da je lahko precej prihranila.

»Zdelo se mi je, da se imam kot v rajju. Z Jožico sva se spoprijateljili, imela me je po svoje celo rada, saj sem ji veliko pomagala pri dojenčku. Pazila sem na triletno deklico, pogosto je prespala pri meni, saj je imel malček težave s krči in je vse noči prejokal. Vse bi bilo zelo lepo, če ne bi opazila, da je Vinko, njen mož, začel laziti za menoj. Slinil se je in se obnašal kot pes, ki se goni. Meni se je gabil, večkrat sem se spraševala, kaj je Jožica videla na njem, da ga je vzela. Če je le mogel, se me je že kako dotaknil, me poskušal otipavati. Ko me je nekoč presenetil na pragu sobice, sem nagonsko spoznala, da je vrag vzela šalo. Kričati nisem mogla, ker bi lahko prebudila Jožico, nemočno sem obležala na kavču, ko se je spravil name in se mi zaril med noge. Še danes čutim ogaben duh po krvavicah in zelju, ki mi je butal v obraz, medtem ko je hropel na meni. Takoj naslednji dan sem stopila do ravnatelja in ga prosila, ali se lahko vse-lim v eno od učiteljskih stanovanj, za katerega sem vedela, da je prosto. Pred meseci je ena učiteljica v njem umrla, pa jo nekaj dni niso

našli. Ko so vdrli skozi vhodna vrata, so se prizora, ki se je nudil njihovim očem, ustrašili. To je bil eden od razlogov, da so se stanovanja izogibali kot hudič križa. Ravnatelju se je oddahnilo, pa še vedel je, da me bo imel pri roki, ko bo treba počediti telovadnico po kakšni večerni tekmi. Dosegla sem, da so stanovanje prebelili, na srečo sem imela dovolj prihranjenega, da sem kupila posteljo, mizo za v kuhinjo in omaro. Več pa tako in tako nisem potrebovala. Jožici nikoli nisem izdala, zakaj sem se preselila. Sem pa za njeno hčerko Lucijo še naprej skrbeli, kot bi bila moja. Ko sem jo šla iskat, sem jo posadila na kolo in potem sva obe uživali, ko sva se čez barje peljali proti Ljubljani. Se mi je pa ženska smilila, to pa. Kakšnega packa je imela za moža! Kadar sem pomislila na njun zakon, sem bila vesela, da sem še sama. Nič mi ni manjkalo. V službi sem bila pridna, delovna, radi so me imeli. Imela sem roko za dekoracijo in za aranžiranje cvetja, počasi so se navadili, da sem pomagala pri okrašanju dvorane, ko so potekale proslave, za novo leto, ob osmem marcu. Nekoč so mi predlagali, da bi bilo prav, če se vpišem v kakšen

tečaj, da je škoda mojega talenta za metlo in smetišnico. Si predstavljate, kako so mi zrasla krila, ko sem začutila, da sem lahko tudi jaz pomembna? Ne vem, ali so že kje imeli bolj navdušenega učenca, kot sem bila jaz! Zdelo se mi je, da bom ob delu in učenju lažje pozabila na Tončija, na posilstvo, ki sem ga bila deležna pri Jožici. A ni bilo tako enostavno. Moških sem se izogibala, če se me je kdo po nesreči dotaknil, mi je šlo na bruhanje. Pa še bala sem se jih. Ker sem se, četudi le kot snažilka, gibala med samimi učenimi glavami, sem s časom začela tudi brati. Obiskovala sem bližnjo knjižnico in se z vso strastjo vrgla med knjige. Nekoč mi je prišel v roke roman, v katerem je pisatelj opisoval tragično usodo ženske, ki je imela podobno usodo, kot je bila moja: odstranili so ji maternico. Šele v tistem trenutku sem se začela zavedati, da sem invalid, da sploh nisem več ženska, da četudi spoznam pravega moškega, ne bom mogla imeti lastnih otrok. Nikoli. Nепreklicno nikoli. Po tem spoznanju mi je bilo tako hudo, da bi mi bilo vseeno, četudi bi umrla. Sama sebi sem se zdela nekoristna. Kripelj.«

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Davorin Jenko – avtor slovenske in srbske himne

PETER COLNAR

Slovenci in tudi Gorenjci se skoraj ne zavedamo, da je naše gore list – skladatelj Davorin Jenko – avtor kar dveh državnih himn. Njegov prijatelj Simon Jenko je napisal pesem Naprej zastava slave, ki jo je Davorin uglasbil. Kasneje je uglasbil tudi srbsko himno Bože pravde. Davorin Jenko se je rodil v Dvorjeh pri Cerkljah na Gorenjskem 9. novembra 1835 kot Martin.

Oče, premožen vinski trgovec, ga je poslal študirat v Kranj, Ljubljano, Trst in nato na dunajsko univerzo, vendar ga je bolj kot pravo zanimala glasba. Kljub temu je leta 1861 opravil izpit iz državnega prava. Lahko bi rekli, da je bil pri glasbenem šolanju samouk. Leta 1859 je na Dunaju ustanovil Slovensko pevsko društvo in postal njegov

dirigent. Kot pevovodja je potreboval primerne skladbe in potreba ga je prisilila, da je začel komponirati. Že leta 1861 je izdal svoj opus Slovenske pesmi, ki so jih povsod lepo sprejeli in mnogo prepevali.

S pesmijo Naprej se je trajno zapisal v zgodovino. Pesem je izšla leta 1860 v Slovenskem glasniku in hitro postala glasnica novega časa – slovenska narodna himna. Nastala je 16. maja 1860, ko je šel na Dunaju v kavarno blizu univerze in bral časopis Presse, ki je napadal Slovence. To ga je razjezilo. Odvrgetel je časopis in odvihral iz lokala. Na ulici je začel nenadoma tiho prepevati Naprej in v gostilni Zum Hirschen napisal pesem – tako, kakšna se poje še danes in jo ima slovenska vojska za svojo.

Na Kranjskem je imel trdo življenje. Leta 1862 se je odločil, da gre za vodjo cerkvene petja ter pevskega učitelja v Pančevo, kamor ga je povabila srbska cerkvena občina. Tako se je začelo njegovo pomembno delo

za srbsko glasbo. Leta 1865 je postal zborovodja Beograjskega pevskega društva, leta 1879 pa ravnatelj Srbskega narodnega gledališča in v njem deloval več kot 30 let. Vmes se je izpopolnjeval – in stradal – tudi v Pragi.

Zapisal je: »114 dni živim že samo od kruha; to je življenje slovenskega umetnika, katerega pesme so se razširile po celem slovanskem svetu, in kateri je poskusil enkrat od tega živeti, kar bo za pesmi dobil.«

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Kranju se je 9. 11. 1873 rodil esejist in publicist Ivan Rozman.
- V Radovljici se je 9. 11. 1916 rodil baritonist Marcel Ostaševski.
- V Begunjah na Gorenjskem se je 9. 11. 1928 rodil klarinetist in skladatelj Vilko Ovsenik. Po bratovih melodijah je priredil več kot sedemsto valčkov in polk z izvornim zvokom.
- V Stražišču pri Kranju se je 11. 11. 1910 rodil kirurg Martin Benedik.
- V Kranju se je 12. 11. 1919 rodil slovenski režiser, scenarist in pedagog France Štiglic.
- V Škofji Loki se je 14. 11. 1912 rodil tenorist Leopold Polenec.
- V Stari Loki v Škofji Loki se je 15. 11. 1857 rodil tržaško-koprski škof Andrej Karlin.
- V Naklem se je 15. 11. 1922 rodil internist, kardiolog Marjan Jerše. Ukvarjal se je predvsem z zgodnjo rehabilitacijo po srčnem infarktu.

Zanimivosti

Kolesarski izlet: Kolesarjenje po Goričkem (300 m)

Zvok klopotcev

Grozdje je bilo že obrano, a zvok klopotcev me je spremljal povsod. Zmotno prepričanje, da je vzhod Slovenije sama ravnina. Gor in dol po kurjih možganih.

JELENA JUSTIN

Letošnjo jesen sem deloma preživela tudi na kolesu. Vremenska napoved je bila deževna, le za vzhod Slovenije je bilo obljubljen sonce. Pa pojdimo na vzhod, kjer imajo tudi zgledno urejene kolesarske poti! In vreme je zdržalo: sonce, modro nebo in tisti panonski veter, ki vedno piha direktno v obraz.

Izhodišče kolesarjenja so bile Moravske Toplice. Iz Moravskih Toplic se po kolesarski stezi odpeljemo proti Filovcem; sledimo kolesarski stezi in se za začetek zapeljemo v Bogojino. Le-ta je znana daleč naokoli po Plečnikovi cerkvi Gospodovega vnebohoda. Prvotna cerkev je bila 1793 prezidana in 1810 popravljena.

Ker je postala premajhna, so jo po načrtih Jožeta Plečnika med leti 1925 in 1927 prezidali v dvoladijsko nesimetrično zasnovo. Vrnemo se na glavno cesto in nadaljujemo levo proti Filovcem, ki so (bili) znani predvsem po izdelovanju črne keramike. Iz Filovcev se povzpne na Filovski breg, ki je poleg Trnavskega brega vinogradniški slemenski zaselek. Tukaj se začne tudi Krajski park Goričko. Zavijemo desno proti Tihi dolini, na koncu katere se po markirani poti skozi vinograd spustimo nazaj na asfaltirano cesto. V rahlem vzponu se povzpne do vrha Filovskega brega, kjer sta bili, še do nedavno, dve stari kmečki hiši, kriti s slamo in pričevalki ljudskega stavbarstva. Vendar, žal, o njiju

lahko govorim le v pretekliku, saj sta pred dvema mesecema pogoreli. Na koncu Filovskega brega se znajdemo sredi goriških gozdov. Sledimo makadamski cesti, ki nas pripelje do asfaltirane ceste, kjer zavijemo desno in se v strmih spustu, kjer dosežemo tudi najvišjo hitrost, pripeljemo v vas Bukovnica. V vasi sledimo oznakam za Bukovniško jezero. Umetno, akumulacijsko jezero je nastalo kot protipoplavni ukrep ob regulacijskih delih ob reki Ledavi in njenih pritokih. Jezero je namenjeno ribogojništvu, ribolovu in športnemu ribolovu, hkrati pa je naravni habitat za dvoživke, kjer uspevajo tudi nekatere ogrožene rastline. Jezero ima označenih tudi 26 zdravilnih, radiestezijskih točk.

Tipična goriška pokrajina s klopotcem / Foto: Jelena Justin

Obkolesarimo jezero, se vrnemo v Bukovnico, kjer zavijemo desno v breg, proti kraju Motvarjevci. Smo blizu madžarske meje. V Motvarjevcih zavijemo levo proti Prosenjakovcem in po kakšnem kilometru skrenemo levo proti Čikečki vasi. Peljemo se skozi vas in nadaljujemo proti Selu. Ja, cesta pa malce dol pa spet gor. Tipično Goričko. V vasi Selo

si ogledamo romansko rotundo svetega Nikolaja iz 1. pol. 13. stoletja. Vizitacijski zapisi s konca 17. stoletja pišejo, da naj bi cerkev zgradili vitezi templjarji.

V Selu je arhitekturno zanimiva tudi evangeličanska cerkev, mimo katere se zapeljemo v vas Fokovci. Cesta se začne spuščati in kmalu zagledamo smerokaz Moravske Toplice. Zavijemo levo,

sledi spust, vendar na drugi strani tudi vzpon do pokopališča. Peljemo mimo njega, nato pa sledi dolg, 4-kilometrski spust v Moravske Toplice. In na koncu? Hja, skok v kakšen bazen bo povsem ugajal našim mišicam.

Nadmorska višina: 300 m
Višinska razlika: 150 m
Dolžina: 53 km
Zahtevnost: ★★★★★

Plečnikova cerkev Gospodovega vnebohoda v Bogojini

Akumulacijsko Bukovniško jezero / Foto: Jelena Justin

Jelena Justin je v tretji knjigi zbrala 92 vzponov, ki jih je opravila v zadnjih štirih letih.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 20 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je

15 EUR

Gorenjski Glas

Še vedno macesni

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Macesni so moja jesenska obsedenost. Pa sem po keltškem horoskopu breza. Sibirija, kjer macesni veljajo za drevesa svetà, v katerih radi prebivajo duhovi in vile, kjer gnezdi srebrenne in zlate ptice, so veje macesna srebrna pot, po kateri se spušča na zemljo luna, in zlata pot sonca, je predaleč. Kdaj drugič, se zlobno oglasi Izbrani in po 'klafrsko' globokem premolku doda: Lahko pa skočiva na Staller-sattel. Deferegental. Bruggen. Vzhodna Tirolska. Kraj neštetihi počitnic ... Globoko pod prelazom modrina jezera v Valle Anterselvi, in jaz se spomnim na pravljico iz Dolomitov ... V kristalno čistih vodah gorskih potokov

so živele vodne vile, ki so rade plesale na planinskih travnikih. Njihova kraljica je bila Merisana in vanjo se je nesmrtno zaljubil kralj sončnih žarkov iz sosednje doline ter jo zasnil. A Merisana je zahtevala, naj stori, da bodo vsi ljudje na svetu en dan brez stisk in bolečin. Ko je kralj sončnih žarkov končno obljubil in tudi izpolnil Merisanino željo, da so bili vsi ljudje na svetu hkrati za eno uro brez skrbi in bolesti, je bil uslišan. Poroka je bila prekrasna in Merisana je dobila toliko šopkov gorskega cvetja, da ni vedela, kaj bi z njimi. Pa so iz gozda prišli škrteljci, povežali vejice in rože in zasadiili drevo, ki ni hotelo rasti.

Šele ko ga je Merisana ovila s poročnim pajčolanom, so ga veje posrkale in zrasel je macesen, ki edini med iglavci v jeseni zgubi zeleni okras. Kakšna počlovečena kraljica z dolomitskih visokogorskih trat! V miru osrečiti vse ljudi na svetu hkrati vsaj za eno uro!!!

Ko pripeljeva v St. Jakob, avto skoraj sam zavije na dvorišče tradicionalne gostilne. 'Bova ponovila vajo?' vprašam nedolžno. Odgovor je samo zadovoljen smeh. 'Birtna' ve, kaj bova jedla. Preseneti pa naju s predjedjo: karpačom iz tenko narezanih rjavih šampinjonov, nalomljenega parmezana, z dišečo polivko iz oljčnega olja, belega balzamičnega

kisa, žličko dišečega medu, solnega cveta in rdečega popra ...

Sirovi cmoki (Käsepressknödel)

Za 4 osebe potrebujemo: 250 g kruhovih kock, 50 g masla, 50 g čebule, 4 jajca, 250 g trdega, pikantnega sira, 125 ml mleka, 3-4 žlice repičnega olja, 1 šopek peteršilja, 1 šopek drobnjaka, 1 ščeplj, poper po okusu, 1 l čiste zelenjavne juhe.

Kruhove kocke namočimo v mleku. Na maslu prepražimo sesekljano čebulo in jo dodamo kruhovi zmesi. Peteršilj sesekljamo, drobnjak nastrižemo. Sir naribamo. Nato zmešamo vse sestavine, jajca dodajamo drugo za

drugim, solimo in popramo, polovico drobnjaka pa prihranimo. Iz testa z vlažnimi rokami oblikujemo za jedilno žlico velike cmočke, jih obrnemo v moki, malo potlačimo in zlato rumeno spečemo na olju. Zavremo liter zelenjavne juhe. Pečene cmočke polagamo v juho, v kateri naj brez vretja počivajo 20 minut. Nato juho nalijemo na krožnike, dodamo cmočke in potresemo s preostalim drobnjakom. Juha se navzame arome in je odlična. Ko pojemo juho, se lotimo cmočkov. Če imamo raje samo cmočke, juhe ne kuhamo, ampak pečene cmočke ponudimo s solato iz kislega zelja.

Pa dober tek!

Dva viška v letu

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Zadnja leta opažam, kar mi včasih ni bilo tako očitno: da se vse te naše reči vsako leto dvakrat zgostijo in kulminirajo – prvič junija, drugič v poznih jesenskih mesecih. Prvič hoče večina še nekaj postoriti do konca šole in pred dopusti, drugič do božično-novoletnih praznikov. Da je res tako in da to niso samo moji občutki, mi je potrdil prijatelj, ki dela v mednarodnih poslih in pravi, da je tako tudi po svetu, zlasti na tistem delu severne poloble, ki živi v kapitalizmu – torej v najbolj razvitem delu tega sveta. Ne gre torej za individualne občutke, ampak za kolektivni utrip sistema, v katerem živimo in je urejen po načelih čim večje storilnosti, učinkovitosti in dobička.

Mogoče kdo poreče: ja, saj tako je tudi po »naravnem«

ritmu reči, tak ritem narekuje sonce, od katerega ta svet živi, junija je na nebu najvišje, decembra najnižje, v začetku poletja je tudi v naravi vse v bujni rasti, na začetku zime pa vse zemeljsko v globokem počitku. Res je, tu ni kaj dodati. A po mojem osebnem opažanju v časih, ko smo živeli še v socializmu, tempo ni bil tako hud, kot je zadnja leta. Kapitalizem zahteva večjo učinkovitost ne samo pri delu, ampak v družbenem dogajanju nasploh. In to občuti vsak, ki je v te ritme vpet. Vsi namreč nismo, vsaj enako ne. Mnogi so iz tega tempa izvzeti po svojem biološkem, socialnem ali duhovnem položaju – in prav je, da so: otroci, upokojenci, bolni, brezposelni, uslužbenci sončne uprave, razni frajgajsti in drugi marginalci. Navsezadnje vseh teh ni tako malo, skoraj polovica vse populacije.

Če ima leto dva storilnostna vrhunca, potem bi pričakovali, da ima tudi dva nižaja, obdobji, ko tempo, ki ga narekuje vladar denar, popusti. In res je tako, najprej v zimskem času, ki nastopi z novim letom, in seveda poleti, ko diktatorji našega tempa odidejo na (ne)zasluženi dopust. Rekli boste, da je tudi to v skladu z naravnim ritmom. Da se dela manj takrat, ko je najbolj mrzlo oziroma najbolj vroče. Če bi bilo vse samo po volji Kapitala, bi nas ta gnal skozi vse leto brez popusta. A so popusti v njegovi naravi. V trgovini, denimo: ko vidijo, da zaloge blaga ne bodo pravočasno

prodali, jo ponudijo na razprodaji z znatnimi popusti. Svoje pa je v boljših časih doseglo tudi delo oziroma delavstvo samo. Takrat se je močno okrepil sistem socialnih ugodnosti, imenovani tudi »socialna država«. Te pridobitve hoče zdaj t. i. liberalni kapitalizem čim bolj izničiti, a mu ne uspeva povsem. Popusti in bonitete ostajajo, tako v naravi kot v družbi. O tem pričča tudi pred kratkim doseženi sporazum med vlado in sindikati javnega sektorja. Vsak je moral malo popustiti, pa bo šlo.

Opisanega letnega ritma pa ne spoštujejo naravne in družbene katastrofe. Lanski žled je, denimo, udaril v začetku februarja, ko je sicer tak ljubi mir. Zdaj pa nas najbolj zanima, kako bo z največjo družbeno katastrofo, ki je v zadnjem času udarila Evropo. Mislím na begunski val, ki nas je povsem nepričakovano zalil. No, resnici na ljubo so ga ob ZDA, ki so gotovo glavni krivec, povzročili tudi nekateri evropski režimi od kolonializma in imperializma naprej. Zdaj vsi upamo, da se bo begunski naval ustavil s pomočjo narave – da ga bo ustavila zima. Mogoče ga bo res, a spomladi se bo znova dvignil in nas znova zalil. V Turčiji se za pot že pripravlja poldrugi milijon novih beguncev. Zdaj je vprašanje, kako se bo na grožnjo odzval Kapital, ki vlada evropskim vladam. Po prvem begunskem višku v letošnjem moramo pričakovati novega v prihodnjem letu. Ali še prej?

Vaš razgled

Tudi na letošnji gorenjski razstavi malih živali so sodniki izbrali prvake posameznih pasem. Med njimi je tudi korenjak na fotografiji. Ne dvomimo, da je njegov lastnik nadvse ponosen nanj, vprašanje pa je, koliko so nad petelinjim lepotcem oz. njegovim kikirikanjem navdušeni sosede, saj so petelini znani tudi po zgodnjem vstajanju ... A. Š. / Foto: Gorazd Kavčič

Ponavadi mrk in turoben november nas letos prav razvaja s toplimi sončnimi žarki, skozi katere še bolj zasijejo vse žive barve jeseni. Prebujamo se v sveža jesenska jutra, ki ponujajo trenutke čarobnosti, za katere si je vredno vzeti čas – enega izmed njih je v Stražišču pri Kranju v objektiv ujel fotograf Andrej Tarfila. S. L.

Kdo bo filmski junak in kdo goljuf?

MARKO JENŠTERLE

Resno, a sproščeno

V Slovenskem mladinskem gledališču so pred kratkim uprizorili zanimivo gledališko predstavo z naslovom Rokova modrina. Režiser Matjaž Pograjc se je v njej lotil zgodbe slavnega in žal že pokojnega slovenskega smučarja Roka Petroviča, ki je umrl med potapljanjem v Dalmaciji. Gledališče je seveda fikcija, ampak v predstavi brez najmanjših problemov prepoznamo osrednje like tistih časov slovenske smučarije in nekateri med njimi niso prikazani ravno v lepi luči. Eden od komentarjev po predstavi je bil, da predstave ne bi bilo mogoče narediti v času, ko je bil Rokov oče Krešo še živ. Mama, ki se je udeležila

premiere, je bila menda s predstavo zelo zadovoljna.

Gledališče ima pred filmom to prednost, da je vedno fikcija. Tudi če gre za predstavo o Roku Petroviču. Pri filmu pa je malce drugače. Tam obstaja področje, ki se mu reče »dokumentarni film«. V njem gledalci spremljamo konkretne osebe in resnične dogodke. Ampak, ker gre za film, se pravi za medij, je mogoča tudi manipulacija. Vse je pač odvisno od režiserja in njegove simpatije do glavnega junaka. Ne smemo pozabiti, da režiser tudi ob režiranju dokumentarnega filma ostaja umetnik, in umetnike zanimajo predvsem ekscesne življenjske situacije. Film

o običajnem državljanu, ki v službi vsak dan opravlja enako osemurno monotono delo, ne bi imel veliko gledalcev. Za dober dokumentarec je potreben problematičen lik in tega so se brez dvoma zavedali tudi pri produkcijski hiši Arsmmedia, v kateri snemajo dokumentarec z naslovom Do vrha in nazaj. Glavni igralec v njem je nekdanji direktor Merkurja Bine Kordež.

Z njegovo burno zgodovino je vsekakor mogoče posneti gledljiv in predvsem polemičen film, kar je pri umetnosti še posebej pomembno. Nedavno je Tomaž Pandur v SNG Drami, ko so predstavljali uspešno gostovanje njegovega

Fausta v Mehiki, dejal, kako ni važno, če so vam njegove predstave všeč ali ne. Pomembno je le to, ali se vas dotaknejo. Umetnost se te lahko dotakne v pozitivnem, a tudi negativnem smislu. Režiserji imajo radi oboje. Najhujša kazen zanje je, če gre izdelek kar tako mimo, brez kritik, polemik, hvaljenja in graje.

Za film o Binetu Kordežu že zdaj lahko rečemo, da se bo dotaknil vseh nas. Navsezadnje gre za eno prvih obsodb tajkunstva, ki je nato padla zaradi postopkovnih napak. Kordež je bil vmes zapornik, o njem ugledni ekonomist Jože Mencinger pravi, da je bil le žrtveno jagnje, upniki, ki so morali zaradi

prisilne poravnave Merkurju odpisovati dolgove, pa so besni nanj.

Kordež se zagovarja, da so krive banke, ker so mu dale denar, čeprav so vedele, da ga ne bo mogel vrniti. Pri Arsmidii pravijo, da ga s filmom niso hoteli prikazati kot heroja, ampak le opozoriti na slab bančni in finančni sistem. Me prav zanima, če bo potem v filmu prikazan tudi kdo od številnih običajnih posojiljemalcev, ki mu je banka v primerjavi s Kordežem odobrila veliko manjše posojilo, a pri tem zahtevala bistveno močnejše garancije od Kordeževih. Zdaj pa mora ob svojem posojilu plačevati tudi Kordeževe grehe.

DAJTE MU STO TISOČAKOV IN ZAPRITE GOSTILNO

Šestintridesetletna Danijela Preložnik in dvainštiridesetletna Nada Abdou. Škofjeločanka in Kranjčanka. Prva je življenjska partnerica Tomaša Javureka, druga pa žena Mohameda Mida Abdouja, tekmovalcev iz tokratnega resničnostnega šova Gostilna išče šefa.

Alenka Brun

Fanta sta v šovu prišla že daleč in med zadnjimi šestimi oziroma sedmimi, če upoštevamo še Miha Hauptmana, ki se je pridružil ekipi v devetem tednu in se ga spomnimo iz slovenskega Master Chefa, se še vedno potegujeta za nagrado sto tisoč evrov. Mi pa smo na kavi poklepetali z njunima življenjskima sopotnicama.

Sproščena Danijela in Nada sta nasmejani in pozitivni dekleti, ki za svojima fantoma stojita stoodstotno in se veselita vsakega njihovega dosežka v šovu.

Nada je Mida spoznala v Egiptu med dpoustom. Prihaja iz mesta Kafr el-Sheikh, ki je od Aleksandrije oddaljeno kakšnih štirideset kilometrov. Takrat je bil zaposlen na turistični ladji, kjer je sicer delal kot kuhar, vendar kakšne posebne kreativnosti v tovrstnih kuhinjah ni, tako da mu bo udeležba v šovu zagotovo nadgradila znanje. Po Nadinem mnenju je prišel v šov s podobnim predznanjem kot recimo Žan.

Mido se hitro uči

Danes sta Nada in Mido poročena pet let. Že takoj sta se odločila, da bo njun dom Slovenija. Živita v Stražišču pri Kranju. V zakonu se jima je rodila hči Mina, ki je sedaj stara leto in pol, je pa Nada

Danijela in Nada s hčerko Mino / Foto: Tina Dokl

zaposlena kot vodja strežbe v centru starejših v Medvodah, tako da razume Midovo ljubezen do kuhinje.

Ob vprašanju, kako se je Mido navadil na mraz, zimo, se Nada nasmehne, češ da se ni, čeprav je bilo najhujše na začetku, sedaj se je nekako s tem sprijaznil. Smučal še ni, sneg pa je sicer že videl na televiziji, a ko ga je prvič videl v živo, je bila njegova reakcija zanimiva: ni namreč vedel, da je to sama voda ... »Kepala sva se. Naredila celo snežaka. Bil je kot otrok,« razlaga Nada.

Pove tudi, da njegova slovensčina napreduje. »Sploh odkar je v šovu, se je nivo njegovega jezika in pogovora precej izboljšal.«

Kljub temu da imajo vedno nasmejanega Egiptčana tekmovalci radi, sploh Robi

ga je vzel pod svoje okrilje, je Nada najbolj vesela, da bo v šovu nadgradil svoje kuharsko znanje. Sicer je tako kot za vsako ženo tudi zanjo njen mož najboljši, ga pa vseeno ne vidi toliko v vlogi favorita. To bolj pripisuje Tomašu. Pogleda Danijelo in humorno pripomni: »Dajte mu sto tisočakov in zaprite gostilno. Fant res obvlada vse, kar se tiče strokovnosti, mentorstva, kuharskega znanja. Je nekonflikten, prijazen, ima odličen smisel za črni humor. Je pa res, da ni človek, ki bi pritegnil s svojo co rtkanostjo, če veste, kaj mislim.« Danijela nadaljuje, da je bil Tomaš tudi takrat, ko sta delala skupaj, v odnosu vedno profesionalen in celo strog, če je bilo treba. »Saj se je tudi pošalil, a vedno je znal – in še zna

– ločiti privatno življenje od službe.«

Ko sta se spoznala, sta oba delala v istem hotelu, v Sloveniji. On je bil kuhar, ona vodja strežbe. »Bila sva dobra prijatelja, potem je šel v tujino: eno leto in pol je delal na Irskem, skoraj dve leti na Norveškem, vendar sva ostala v stikih. In tako sem mu nekega dne rekla, da se bo moral odločiti; da prijateljevanje na daljavo ne vodi nikamor. In se je: prišel je nazaj v Slovenijo. Sicer je obstajala možnost, da grem jaz na Norveško, vendar takrat na to nisem bila pripravljena.«

Letos decembra bo že osem let, kar sta Danijela in Tomaš skupaj. Tomaš sicer prihaja iz Češke.

Z veseljem deli znanje

Danijela je po rodu Hrvatka, ima 17-letno hčer Karin iz prvega zakona, že vrsto let pa živi v Škofji Loki. Tomaša razume, sama namreč dela v slaščičarstvu. Videl je veliko sveta, vendar Danijela misli, da sta mu od vseh dežel največ kulinaričnega znanja dali ravno Irska in Norveška. Sedaj si je vzel odmor za Gostilno. Denarna nagrada je bila zagotovo motivacija, čeprav Danijela ugotavlja, da so nanjo fantje ob tempu, ki ga imajo v Gostilni, že kar malo pozabili. »Pravzaprav Tomašu prepoznavnost ne more škoditi, ni pa do sedaj doma imel nekega pravega kroga prijateljev, ker je

ogromno delal. Sem mu pa sama velikokrat rekla, da bi bilo fino, ko bi ga lahko kdaj kdo videl pri njegovem delu: kako kuha, vodi. Da bi nekdo prepoznal njegov potencial. Njemu do tega ni bilo, ker ni tip človeka, da bi se v en metal, po drugi plati pa včasih na televiziji, ker z veseljem pomaga in deli svoje znanje – kar je zanj nekaj popolnoma normalnega, izpade morda napačno.«

V šovu mu največji izziv zagotovo predstavljajo nove kuharske tehnike, ki so sicer bližje chefu Binetu, Tomaš ima raje preprostejša krožnike. »Najbolj uživa v pripravi rib, predvsem morskih,« nadaljuje Danijela.

Prišle so vaje

Ravno ta teden so fantje v šovu dobili žensko družbo, saj je vsak tekmovalac postal mentor in dobil svojo vajenko. Seveda se vsaka bori za svoj obstoj, posredno je to povezano tudi z obstojem njenega mentorja oziroma

tekmovalca in tako dekleta lahko ostanejo v šovu do zadnjega. Sicer Nada nad prihodom deklet ni ravno navdušena, vendar jo za Mida ne skrbi. »Vse skupaj je pač igra.«

Pozabil na denar

Seveda tako Nada kot Danijela svoja moška pogrešata. Kaj pa, če bi njun izbravec zmagal v resničnostnem šovu Gostilna išče šefa?

Nada: »Kaj pa vem ... Sploh ne razmišljam o tem. Z denarjem poplačava kredite, na primer.« Pogleda Danijelo: »Mislim, da tega denarja ni ravno problem zapraviti (smeh).«

»To bi bilo za Tomaša neke vrste darilo, poplačilo za vse vloženo delo, trud,« odgovori Danijela. »Ko ga gledam na televiziji, imam občutek, da sto tisočakov sploh ne igra več posebne vloge. In če že denar dobiš, lahko zelo hitro gre in moraš biti pri ravnanju z njim pаметen, kar je namignila tudi že Nada.«

PREDPREMIERA
18. NOVEMBER
OB 20:01

CINEPLEXX KRANJ

V TEHNIKI realD 3D

V SODELOVANJU Z

LUXURY

CINEPLEXX
NAŠ SVET KINA.
OD LETA 1967.

JAKA

NAGRADNA KRIŽANKA

Jutri, v soboto, 14. novembra, bo tradicionalni

»DRUŽINSKI DAN« V AVTOHIŠI VRTAČ

Pričakujemo vas med 9. in 13. uro. Poleg predstavitve novih družinskih modelov smo pripravili tudi veliko športnih aktivnosti za otroke. Pekli bomo palačinke in kostanj, ob 12. uri pa bomo izžreballi srečneža, ki bo domov odpeljal Škodino kolo.

Veselim se srečanja z vami – Kolektiv Avtohiše Vrtač

SESTAVIL: F. KALAN	PAPEŠKA DRŽAVA	MESTO V BOSNI	SIBIRSKI VELETOK	MASKA	POTOMEC	WALTER KING	DRUGO IME ELVISA PRESLEYA	UŠJE JAJČE	NAŠ PLANINEC (FRANC)	NAKLA- DALEC	GORENJSKI GLAS	BIVŠI ČEŠ- KI SMUČAR- SKI SKAKA- LEC (PAVEL)	ENAKA VOKALA	AMERIŠKA LETALSKA DRUŽBA	ČAROVNICA IZ ODISEJE	GL. MESTO KAZAH- STANA	GORENJSKI GLAS	GREGOR- ČIČEVA PESEM	TINA TURNER	OČE	GLAVNO MESTO ESTONIJE	IGRALEC WILSON	DENARNA ENOTA V JAR					
						18					PETICA							31										
	10										AM. KOMIK (JERRY) ČOK ZA SE- KANJE DRV		20				MIRUJOČI DEL STROJA				19							
				26					28					NAŠ KOMIK (TILEN) REKA V BOLGARJI				5					NOGOME- TAS BOKŠIČ PLANOTA NA VIPAVSKEM					
					PISATELJ INGOLIČ		KRAJ PRI LENDAVI MESTO V SLOVENIJI					33		IGRALKA DOR VIOLINIST POLJANEC									AZIJSKI VELETOK RUSKA ATLETINJA (MARIJA)					
			PREVLEKA ZA ODEJO FILMSKA SCENA				16		GALJI BISTVO DOJETJA PREDMETA			PEVEC VIDMAR HOMERJEV EP	11					DEPARTMA V FRANCIJI MESTO V ITALIJI						MITOLOŠKI LEPOTEC	SLOVANSKA BOGINJA SMRTI			
							VRSTA ČEBULE	PODOB- NOST							SREDO- ZEMSKA RASTLINA					12	AMERICIJ GLASBENIK SMOLAR							
	RT V JUŽNI ŠPANIJI		1		PRHA ČILSKI TENISAČ (MARCELO)			OSEBA Z NAOČNIKI LUKA NA OKINAVI						30	NERODEN CLOVEK			MEHIŠKI SADEŽ ZA SOLATO							24			
	GORENJSKI GLAS	PARTSKI KRALJ	KRAJ PRI IZLAKAH ULIČNO GLASBILO						8	REŽISER KUSTURICA		DRŽAVA V AZIJI PASJA PASMA					DERIVAT AMONIAKA											
	IGRALEC DELON												23	NAŠ SLIKAR (FRANCE)						21				IGRALKA IVANIČ UČENJE NA PAMET				
	LESEN PLUG				USTANOVI- TELJ ISLAMA VELIKA DVORANA				25					VINO (MANJŠ.) IGRALKA GARDNER										VEZNIK DIVJA RACA	3			
	SIMON JENKO		TELESNI PREMET SNOV. TVAR	34						REKA V MJANMARU ŽIVALSKO TRUPLJO						6		ORANJE NEKDANJI TURŠKI VELIKAŠ					NADLEŽNA ŽUŽELKA TISOČ VATOV					
	STAR SLOVAN				ČASOVNO OBDOBJE REKA V SIBIRIJI					TEKOČINA V ŽILAH CUCELJ		SLIKARKA KOBILCA KRISTUSOV TRN												IKTUS PASJA KOČA		GRŠKA MITOLOŠKA REKA	JADRANSKI OTOK	
	SPREVOD NA KONJIH			29							PISATELJICA FERBER ZGRADBA V PULI				PEVKA AMBROŽ		SWIFTOV LIT. JUNAK PIVSKI VZKLIK									22		
	AKTANT ERIDAN IRAVADI NOEMA ODRANCI	HITER PRIJEM Z ZOBMI FILOLOG ŠKERLJ	ATOL V TUAMOTU FILOLOG ŠKERLJ					ZAHAH Z ROKO SOL SEČNE KISLINE							2	GLASBENI STIL ČAS BREZ HRANE								PEVKA BARUCA EL. MER- SKA ENOTA				
	KRAMA				KNAP ILOVICA, ILOVAK							MAJHEN REP NAVJE												VZDEVEK ALEŠA KERSNIKA PREŠERNO- VA PESEM			IZTOK BOŽIČ ORANŽADA	35
	ORGANSKE SPOJINE					MESTO V ITALIJI JOSIP STRITAR							9		MESTO V RUSIJI 4. IN 2. VOKAL									ZAČETNI DEL ČESA NEDA UKRAĐEN	13			NEDA GAČNIK
	TROPSKA DIŠAVNICA			15				POPOLNA SLIČNOST								27			LETOVIŠČE PRI KOPRU									
	PRILET- NOST							TOYOTIN DŽIP																				7

Avtohiša Vrtač, d. o. o., Kranj

Delavska cesta 4, 4000 Kranj | Tel.: 04 27 00 200 | www.avtohisavrtac.si

- 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW TOURAN
- 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO
- 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 25. novembra 2015, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35

DRUŽABNA KRONIKA

VRAČA SE VELIKI BRAT

Kranj je gostil prvo brezplačno indijsko kuhinjo, prihaja čas za novega Big brotherja oziroma Velikega brata, mladi kranjskogorski kitarist in glasbenik Anzhe je spisal čustveno balado Dobro veš, medtem ko je bilo v torek pri Avseniku v Begunjah ponovno veselo, razpoloženo in predvsem televizijsko.

A. Brun, S. Lesjak

V gostilni pri Jožovcu v Begunjah tudi sami večkrat poskrbijo, da so večeri ali kar konci tedna narodno-zabavno obarvani, tokrat pa smo naleteli na snemanje priljubljene razvedrilne oddaje Slovenski pozdrav, ki jo lahko spremljate na malih ekranih Televizije Slovenija ob petkih zvečer. V preddverju gostilne smo srečali člane ansambla Maj, ki so nam zaupali, da čakajo na svoj trenutek na snemanju. Za televizijski oder

so tokrat priredili Henčkovo polko Oj, Polonca, ti boš moja, kako pa bo zvenela za ušesa gledalcev pred domačimi sprejemniki pa bomo lahko videli in slišali zadnji petek v novembru.

V vrvežu smo naleteli na Francija Černeteta, ki se nam je vtisnil v spomin zaradi svojega zvoka glasu, z veseljem pa mu ljudje zaupajo tudi vodenje prireditev, ter Grega Korošca, vedno nasmejanega člana skupine Gorenjski kvintet, ki se je vračal iz bližnjega hriba in ga je premamila radovednost. Prišla sta tudi Gašper in Franci Seljak iz Preddvora. Gašper je bil tokrat med občinstvom,

drugače pa smo ga bolj vajeni s harmoniko na odru.

Lastnik kranjske čajnice Indija Koromandija Mehtab Singh pa je pripravil prvi tako imenovani langar, tradicionalno brezplačno indijsko kuhinjo, namenjeno vsem mimoidočim. Prav vsem, ki so zaželeli poskusiti pristno indijsko hrano, je ponudil obrok in več kot sto ljudi je tako pokušalo specialitete indijske kuhinje, kot so dobro začinjena čičerika, indijski kruh, mlečni riž ... »Cilj kuhinje je predstaviti indijsko kulinariko, obenem pa omogočiti sproščeno druženje vseh mimoidočih,« je ob tem dejal Mehtab,

ki naslednjo tovrstno kuhinjo načrtuje okoli božiča.

Nov, svež in tokrat moški glasbeni veter pa je zavel iz Kranjske Gore. Sicer ne prvič, saj fant pridno ustvarja že nekaj časa, tokrat pa mladi glasbenik in kitarist Anzhe predstavlja čustveno balado Dobro veš, ki se dotika medsebojnih odnosov. A ne samo ljubezenskih, pač pa odnosov na splošno.

V Slovenijo pa se ponovno vrača Big brother. Prijave za novo sezono resničnosti šova so odprte. Pravi, da so tokrat dobrodošli tudi pari, zmagovalca pa na koncu čaka denarna nagrada petdeset tisoč evrov.

Ansambel Maj / Foto: A. B.

Grega Korošec in Franci Černe / Foto: A. B.

Ljubitelja narodno-zabavnih viž, sin in oče, Gašper in Franci Seljak iz Preddvora / Foto: A. B.

Med odhajanjem smo pri Avseniku srečali še nasmejane 'kerlce' Mateja, Grega in Jureta. / Foto: A. B.

Mehtab Singh v družbi prijateljev Alenke in Martina, ki sta mu pomagala pri prvi izvedbi brezplačne indijske kuhinje

Anzhe drugo leto načrtuje izid studijskega albuma in celo prijavo na EMO. / Foto: arhiv glasbenika

VRTIMO GLOBUS

Po padcu s konja pristal v bolnišnici

Jason Priestley (46) je po padcu na snemanju drame The Code pristal v bolnišnici. Igralec je padel s konja in si poškodoval glavo. »Res je, med snemanjem sem padel s konja. V glavi mi je donelo, zato so me odpeljali na pregled k nevrologu. Zaradi pretresa možganov moram nekaj dni počivati,« je potrdil igralec, ki pravi, da komaj čaka, da se vrne na delo s čudovito filmsko ekipo.

Še en sinček za Melisso George

Dvoje težave za igralko Melissa George (39), ki je pred kratkim drugič postala mamica. Po enaindvajsetmesečnem Raphaelu sta se z možem, francoskim poslovnežem Jeanom-Davidom Blancom razveselila dečka Solala Samuelja Glenna. »Biti mamica je stvar, na katero sem najbolj ponosna. Sem mama dvema čudovitima sinovoma. Hvala moji ljubezni Jeanu-Davidu, ker mi je dal najlepši darilo,« je v izjavi za javnost zapisala igralka.

Bieber se pripravlja na svetovno turnejo

Pop zvezdnik Justin Bieber (21) po treh letih pripravlja svetovno turnejo, ki naj bi jo začel 9. marca prihodnje leto. V prihodnjih dneh naj bi izšel tudi njegov nov album z naslovom Purpose, v sklopu turnee pa namerava nastopiti v kar 58 mestih. Dva singla iz prihajajočega albuma, Sorry in What Do You Mean, na Billboardovi lestvici trenutno zasedata četrto in peto mesto.

Umrli igralec 'žajfnic' Nathaniel Marston

V tragični prometni nesreči je umrl štiri-ridesetletni Nathaniel Marston, igralec limonade Life to Live. Igralec je bil v kritičnem stanju vse od usodne nesreče v Nevadi, zaradi katere je utrpel zlom vratu in hrbtenice in bi bil v primeru okrevanja paraliziran. »Dragi prijatelji, sorodniki, s težkim srcem sporočam, da je moj dragi sin podlegel hudim poškodbam. Umril je mirno v mojem naročju,« je žalostno novico sporočila njegova mati.

Simpatično Darjo Gajšek poznamo kot sovoditeljico v oddaji Slovenski pozdrav. Na Brdu pri Kranju pa smo jo srečali v narodni noši, kar morda niti ni tako redek prizor, saj dekle sodeluje tudi z narodno-zabavnim ansamblom Štrajk. / Foto: Tina Dokl

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve

Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

ZAHVALA

V 69. letu starosti se je od nas poslovil

JOŽE TREVEN

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, denarno pomoč, darovane sveče. Zahvala tudi pogrebni službi Akris, g. župniku, pevcem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujejo vsi njegovi

Šumijo gozdovi domači
in listje rumeno blešči,
a tebe, naš ata,
med nami več ni.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 88. letu sklenil naš dragi

JOŽEF KOŠIR

s Sp. Jezerskega 15, roj. 15. 2. 1928, + 27. 10. 2015

Hvala vsem, ki ste se poslovili od njega, ga spoštovali in cenili. Ohranite ga v spominu in kdaj postojte ob njegovem grobu.

Vsi njegovi
Jezersko, Visoko

OSMRTNICA

V 80. letu nas je prežgodaj zapustil naš oče, dedek in pradedek

ALOJZIJ MARTINJAK

Reteče, Škofja Loka

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 13. novembra 2015, ob 15.30 na pokopališču v Retečah. Žara bo od 12. ure dalje v farni cerkvi v Retečah.

Žalujejo: sin Gregor in hčerka Bernarda z družinami

Ni te več na pragu, ni te več v hiši,
nihče več tvoj glas ne sliši,
da zaman te čakamo, ne moremo dojeti,
a spomini nate dajejo nam moč,
da brez tebe učimo se živeti.
(S. Gregorčič)

ZAHVALA

Od nas se je mnogo prežgodaj poslovil naš dragi

MATJAŽ VALJAVEC

roj. 1966, po domače Lenartov Matjaž iz Doline

Za izrečena sožalja, tolažbo in molitve, za podarjeno cvetje, sveče in svete maše se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem, Društvu podeželskih žena SVIT, Združenju ekoloških kmetov Gorenjske, ŠD Jelendol-Dolina ter krajanom KS Jelendol-Dolina. Zahvaljujemo se osebju ZD Tržič in SB Jesenice, še posebno dr. Mateji Lopuh. Za lepo opravljen pogrebni obred hvala gospodu župniku Tomažu Prelovšku, pevcem za zapete žalostinke, trobentaču, govorniku, gasilcem iz PGD Jelendol-Dolina in iz ostalih gasilskih društev ter pogrebni službi Komunale Tržič. Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga pospremili na zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu, še enkrat iskrena hvala.

Žalujejo vsi njegovi
Dolina, Leše, 10. novembra 2015

Odločila si se,
da odideš v lepši
in mehkejši svet,
svet brez bolečin
in svet svetlobe.

ZAHVALA

Ob mnogo, mnogo prezgodnji izgubi naše drage hčere, žene, mami in babi

VIDE DRAKSLAR

iz Moš, Smlednik

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja. Posebna zahvala župniku Pavletu Juhantu, pevcem, harmonikarju, pogrebni službi Navček in Valeriji Kuster za ganljiv govor. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Življenje niso dnevi,
ki so minili, temveč dnevi,
ki smo si jih zapomnili.
/P. A. Pavlenico/

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, tašče, tete, babice, prababice in svakinje

HILDE CILENŠEK

roj. Jerman z Orehka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za vsak stisk roke, besede tolažbe v teh težkih trenutkih, za cvetje in sveče. Iskreno se zahvaljujemo zdravnici Mariji Gašperlin Kuralt, medicinski sestri Mariji Nikolov, patronažni službi ZD Kranj – gospe Mojci Dolhar in negovalki gospe Jeleni. S svojo strokovnostjo in srčnostjo ste naši mami v času njene bolezni veliko pomagale.

Žalujejo vsi njeni

Ne metulj, ne beseda,
ne sončni žarek.
Nič te ne bo ranilo. Spi.
(Lorca)

ZAHVALA

V lepih jesenskih dneh, ko slovenske gore žarijo v vsem svojem sijaju, se je od nas 3. novembra 2015 poslovil

IVAN RUPNIK

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam bili v pomoč in podporo, še posebej pa Metki in Bojanu Herman.

Žalujejo vsi domači

Sporočamo žalostno vest, da je v 42. letu starosti umrla naša sodelavka

REBEKA MLINAR

poštna uslužbenka Pošte Slovenije, d. o. o., PE Ljubljana

Žara bo v petek, 13. 11. 2015, od 10. do 13. ure v mrliški vežici na pokopališču Kovor, sledi žalna slovesnost ob 13. uri. Na željo pokojne svojci sveče in cvetje hvaležno odklanjajo v korist kateregakoli zavetišča za živali.

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Delavci Pošte Slovenije, d. o. o., PE Ljubljana

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame

MALKE PROTIČ

1926–2015

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in darovane sveče. Še posebna zahvala dr. Mariji Gašperlin - Kuralt, medicinski sestri Mariji Nikolovi in patronažni sestri Katji Štern za nesebično pomoč ob njeni bolezni. Zahvala velja tudi pogrebni službi Komunala Kranj, g. župniku Eriku Šveglju, pevcem in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujejo vsi njeni

ANKETA

Dvoboj za Evropo

SAMO LESJAK

Pred slovensko nogometno reprezentanco sta dvoboja leta: tekmi z Ukrajino za nastop na evropskem prvenstvu – prva že jutri, povratna pri nas pa v torek. Koliko možnosti imamo, da se po šestnajstih letih prebijemo med evropsko nogometno elito?

Foto: Gorazd Kavčič

Nejc Balantič, Duplje:

»Obeta se težak, izenačen dvoboj med dokaj enakovrednima reprezentancama. Če bodo igrali napadalno in brez taktiziranja, imajo naši vsekakor povsem realne možnosti za skupno zmago.«

Slavko Šajn, Kranj:

»Pričakovanja pred tekmo so pozitivna. Včasih smo preveč kritično nastrojeni do domače reprezentance, ne zavedamo pa se, koliko energije in truda fantje vložijo na treningih.«

Marko Sušnik, Podljudelj:

»Iskreno rečeno, ne bi si upal postaviti na Slovenijo, saj igramo proti zelo kakovostnemu nasprotniku. Če pa bodo fantje dali vse od sebe in pokazali pravi ekipni duh, bomo lahko zadovoljni.«

Vaclav Plecity, Radovljica:

»Če smo realni, so možnosti naših zelo majhne. Veliko borbenosti pa tudi sreče bo potrebne, da bo Slovenija premagala kompleks ekipnih poražencev na odločilnih tekmah.«

Luka Kepić, Britof:

»Kot vedno na tako pomembnih tekmah nam bodo srca spet bila za naše nogometarje. Že večkrat smo dokazali, da lahko premagamo tudi večje in bogatejše od nas – naj bo tudi tokrat tako!«

Šport hotel z novim lastnikom

Na sredini prvi javni dražbi za prodajo Šport hotela na Pokljuki v Celju so se za hotel potegovali trije interesi. Najvišjo ceno je ponudila družba Astraea investicije iz Maribora.

MATEJA RANT

Goreljek – Za hotel je družba odštela 756 tisoč evrov, je pojasnil stečajni upravitelj Milorad Vidović. Tako so precej presegle izključno ceno, ki je znašala 646 tisoč evrov. Novi lastnik v prihodnjih mesecih načrtuje temeljito prenovo, ki bo vključevala tudi energetske sanacije objekta. Najemnik hotela še naprej ostaja Zavod TI, ki mu pogodba o najemu poteka marca prihodnje leto.

Direktor družbe Astraea investicije Jože Kojc je pojasnil, da usodo Šport hotela na Pokljuki spremlja že več let. Pred dvema letoma je že razmišljal o njegovi dokapitalizaciji, a se je po nasprotovanju enega od družbenikov takrat umaknil. Sodelovanje na dražbi se mu je zato zdaj zdela dobra priložnost, tudi ker je bila po njegovem cenovno primerna. Zaveda se namreč, da bo treba v prihodnje v hotel vložiti vsaj še približno tak znesek, če želijo izpeljati zamišljeno prenovo. »Tako kot že ime pove, bo hotel še naprej namenjen športnikom na pripravah, obenem pa bo prijazen družinam. Naš cilj je namreč,

Šport hotel Pokljuka ima novega lastnika, ki načrtuje temeljito prenovo. / Foto: Gorazd Kavčič

da bo hotel odprt vseh dvanajst mesecev na leto,« pravi Kojc. Poleg energetske sanacije, ki vključuje tudi prehod s kurilnega olja na okolju prijaznejši energent za ogrevanje, se bodo lotili še obnove sob z namestitvijo protipožarnih vrat. V načrtu imajo tudi posebne »višinske sobe« s simulacijo

razmer na veliki višini, ki bodo namenjene pripravam vzdržljivostnih športnikov. »Takah sob naj bi bilo okrog 16, pri čemer redni gostje sploh ne bodo opazili, da je soba kaj drugačna,« je pojasnil Kojc. Prek zime naj bi pripravili projekte za obnovo, potem pa naj bi v treh mesecih izpeljali obnovo,

tako da bi bila ta končana še pred prihodnjo poletno sezono.

Jože Kojc se je že srečal s sedanjima najemnikoma hotela. »Bil sem pozitivno presenečen, da uspevata hotel v sedanjem stanju ohranjati pri življenju,« je poudaril in dodal, da tudi v prihodnje računa na sodelovanje.

Nekdanji direktor dobil delovni spor

URŠA PETERNEL

Jesenice – Nekdanji direktor Splošne bolnišnice Jesenice Igor Horvat, ki je tožil bolnišnico zaradi po njegovem nezakonite odpovedi delovnega razmerja, je na sodišču uspel. Na prvi stopnji je delovno in socialno sodišče v Ljubljani odločilo, da je bila odpoved res nezakonita. V skladu s pogodbo, ki jo je imel kot direktor, bi namreč Horvat tudi po krivdni razrešitvi moral ostati zaposlen v bolnišnici. Horvatu je sodišče prisodilo

tudi 5600 evrov odškodnine. V Splošni bolnišnici Jesenice se z odločitvijo sodišča ne strinjajo in so že napovedali pritožbo. »Sodba ni pravno močna. Z nepravilno prvo stopnjo odločitvijo je bilo delno ugodno tožbenemu zahtevku tožnika. Ker menimo, da je odločitev prvo stopnjo sodišča nepravilna, bomo vložili pritožbo zoper navedeno sodbo. Do pravno močnosti sodbe pa predmetnega delovnega spora ne moremo komentirati,« so povedali v bolnišnici.

Alpina, Krek in Jenko na poštnih znamkah

Kranj – Pošta Slovenije je prejšnji petek izdala nove, zadnje letošnje serije poštnih znamk in filatelističnih izdelkov, izmed katerih izpostavljamo tri. V seriji Slovensko industrijsko oblikovanje so na znamki upodobili znameniti smučarski tekaški čevelj Alpina Elite ESK PRO, serija je izšla v mali poli z desetimi znamkami. Po že nekaj uspešnih skupnih izdajah znamk s tujimi poštnimi operaterji je tokrat izšla znamka v spomin na 180. obletnico rojstva skladatelja Davorina Jenka, ki so jo izdali skupaj s poštnim operaterjem Srbije. Znamka je izšla v mali poli osmih znamk, v ponudbi pa je tudi tematski komplet, ki vsebuje slovensko in srbsko znamko. V poli s 25 znamkami je izšla tudi znamka, s katero obeležujejo 150 let rojstva dr. Janeza Evangelista Kreka.

Za pogrebno dejavnost bodo podelili koncesijo

Komenda – V občini Komenda nameravajo v prihodnje pogrebno dejavnost zagotavljati s podelitvijo koncesije. Občinski svetniki so namreč na zadnji seji že sprejeli odlok o gospodarski javni službi urejanja pokopališča in pogrebni dejavnosti ter odlok o podelitvi koncesije za opravljanje pogrebne dejavnosti, ki je podlaga za objavo javnega razpisa. Pogrebno službo sicer v Komendi na podlagi pogodbe že od leta 1992 izvaja podjetje Pogrebni. Odlok ne prinaša sprememb glede vzdrževanja pokopališča in oddaje grobov v najem, ki ga bo še naprej opravljal občina v okviru režijskega obrata.

Oktober se je brezposelnost pričakovano zvišala

Kranj – Po podatkih zavoda za zaposlovanje je bilo ob koncu oktobra v Sloveniji registriranih 107.488 brezposelnih, kar je 2,6 odstotka več kot septembra, a še vedno za 7,3 odstotka manj kot oktobra lani. Oktobra je brezposelnost pričakovano porasla zaradi prijavljanja mladih, ki so končali šolanje. Povečala se je v vseh območnih službah (OS) zavoda, najbolj v OS Murska Sobota (za 5,2 odstotka), OS Kranj (za 5,1 odstotka) in OS Ptuj (za 4,8 odstotka). V primerjavi z letom prej je bila nižja v vseh območnih službah, v OS Kranj se je znižala za 9,2 odstotka.

vremenska napoved

Danes bo še delno jasno, ponekod po nižinah bo jutro megleno. Jutri in v nedeljo zjutraj bo pretežno oblačno, v nedeljo popoldne se bo delno zjasnilo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

3/17 °C

SOBOTA

7/15 °C

NEDELJA

6/11 °C

